

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణ
14-9-

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEKLY

సంవత్సర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 అ.

అంధుల పత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక .

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 49
సంచిక 2
14.9-55

మన్మథ అధిక బాధ్యపద బహుళ త్రయోదశి బుధవారం

కలకత్తాలో ఈమధ్య విడుదల అయిన బెంగాలీ చిత్రం "సఖీ" సాంచాలో"లో ఒక దృశ్యం. కే. విఘ్నేశ్వరాచార్య సంవ్యాసాధ్యాయ రచించిన కవల ఆధారంగా పశ్చిమ బెంగాల్ ప్రభుత్వం ఈచిత్రం నిర్మించింది.

బెంగాలీ గ్రామజీవితంలోని సౌందర్యాన్ని, మాధుర్యాన్ని 'వచనకావ్యం' అనిపించే రమణీయ శైలిలో చిత్రించిన ఈ కవలకు బెంగాలీ సారస్వతంలో అత్యుత్తమస్థానం ఉన్నది. దీని అనువాదం సీరియల్ రూపంలో ఆంధ్ర వారపత్రిక త్వరలో ప్రకటించనున్నది.

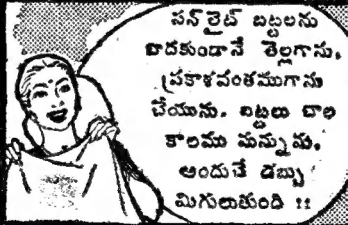
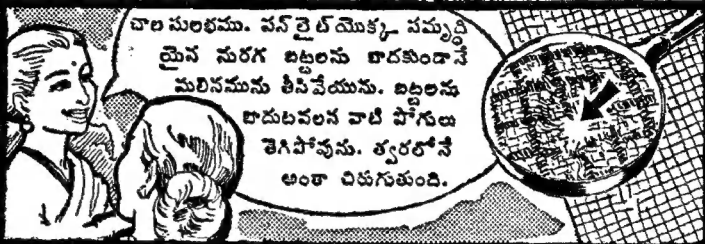
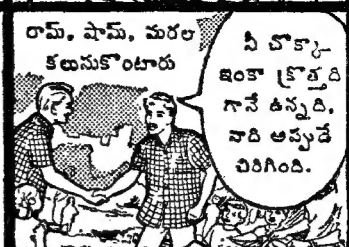
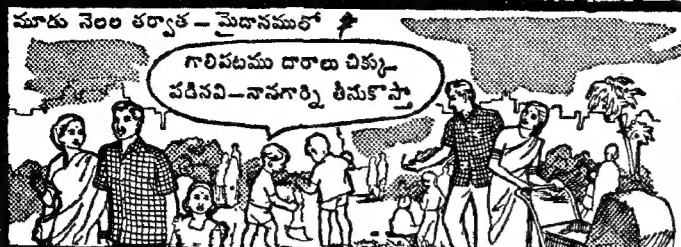
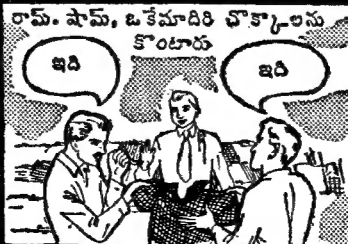
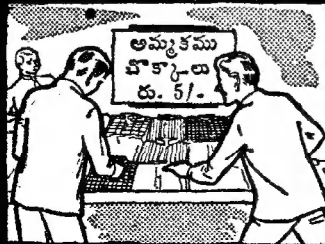
ముఖచిత్రం : సేవనల్ అట్ట
భియేటర్ వారి "జయ
సింహ"లో అంజలి దేవి.

కావ్యాన్ని — (సీరియల్) 8
కాకి కళకుడు — 9
మిట్ట పల్లెలు — 12

వినుయానోత్త సుఖిత

ఇద్దరమ్మాయిలూ —
ముగ్గురమ్మాయిలూ — 15
బరువు బతుకులు — 28
చనితారోకం — 27

వారు ముగ్గురు — 32
బాలసాహితి — 35
కళాశయ ముగ్గురిని — 36
హిరణ్మయి — (సీరియల్) 38
ఆదిమానవుని ఆయుధరాజము — 42
వైసిన్ కళలు — 45
జనన మరణాలు — 47
సినిమా — 50

పన్నెంట్ సబ్బు బట్టలను చాలా కాలం ఉన్నప్పుడు చేయును

దాదాగిరి

జి.సి.రామకృష్ణ

3

ముఖ్యత మాటలు మాట్లాడే మనుషులు, నాగుబాముతో సమానులు. ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరు కామేశ్వరరావు గారు ఎప్పుడూ ముసీముసీ నవ్వులు నవ్వుతూనే ఉంటాడు. ఆయన ఆ గ్రామజీవాలయానికి ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసరుగా గవర్నమెంటువారిచే నియమించబడిన ఉద్యోగి. కామేశ్వరరావుగారు గ్రామానికి వచ్చిన తొలిరోజుల్లో ఒక మాసేన చొక్కా, అడ్డ కట్టుపంద ధరించి, బిచ్చగాడిలాగా ఉండేవాడు. కానీ క్రమంగా రోజులు గడిచేకొద్దీ ఆయన వేదభాషల్లో విపరీతమైన మార్పు వచ్చేసింది.

ఇప్పుడు గ్లాస్కో వంటి తప్ప తక్కువ రకం ధోవతులు ఆయన ఏ రోజూ ధరించటం లేదు. సిల్క్ లాగ్స్ లు తప్ప చవుక బాదరుడలు చొక్కాలు కుట్టించడం లేదు. కామేశ్వరరావు పంతులుగారు బ్రతికేదీనిన మనిషి. ఏ సమయంలో ఎలా మాట్లాడాలో, ఎవరిదగ్గర ఏవిధంగా అభిసయిస్తూ మాట్లాడితే సంతోషిస్తారో, ఆయన పరిశోధనా పూర్వకంగా కనిపెట్టి, జాగ్రత్తగా మెలుగుతూ ఉండేవాడు. ప్రధాన ధర్మకర్త (చీఫ్ బ్రస్టీ) గారిదగ్గర, కామేశ్వరరావు గారు మాట్లాడేవిధం వేరు, మిగిలిన బ్రస్టీలదగ్గర మాట్లాడేవిధం వేరు.

ప్రధాన ధర్మకర్త గారైన రామిరెడ్డిగారు దేవుని సాత్తు దిగమింగుతున్న విషయం బ్రస్టీలందరికీ తెలిసిన విషయమే. అందువల్ల కామేశ్వరరావుగారు, బ్రస్టీలదగ్గర రామిరెడ్డిగార్ని నిందిస్తూ మాట్లాడేవాడు. రామిరెడ్డిగారిదగ్గర యితర బ్రస్టీలపై చాడీలు చెప్పేవాడు. అందువల్ల రామిరెడ్డిగారికి మిగిలిన బ్రస్టీలకు మధ్య క్రమంగా మనస్సులు ఎక్కువైతాయి.

నోరులేని అమాయకు డెవలెనా ఉంటే వాడి సాత్తు దిగమింగడానికి అందరూ సిద్ధ పడతారు. దేవాలయంలోని దేవుడికి నోరు లేదు. తన ఆస్తిపై వచ్చే ఆదాయాన్ని బ్రస్టీలు, ఆఫీసర్లు, పూజార్లు హరిస్తున్నా, పాపం దేవుడు, వారికి ఒక్కరోజైనా కలలో కనబడి బెదిరించనైనా బెదిరించడు. అంత మంచివాడు దేవుడు. లోకంలో మంచితనానికి ఉన్న చోటు చాలా తక్కువ. అందువల్ల దేవునిమంచితనాన్ని ఆధారంగాచేసుకొని దేవుని సాత్తు కాజేయడానికి అందరూ ముందంజవేస్తుండేవారు.

“రామిరెడ్డిగారొక్కరే దేవుని సాత్తు ఎందుకు తినాలి? మేముగూడా బ్రస్టీలమే గదా, మాకు గూడా దేవుని సాత్తు తిండానికి అధికారం లేదా?” అని మిగిలిన సలుగురు బ్రస్టీలు తలపోస్తూండేవారు.

కామేశ్వరరావుగారు అసాధ్యులు. ఆయన అందరిదగ్గర చాక చక్కంటి నటిస్తూ, ఉద్యోగానికి వచ్చిన అయిదారు సంవత్సరాల్లోనే పదివేల రూపాయలు భార్యపేరున బ్యాంకులో వేశాడు. కామేశ్వరరావుగారి భార్య సుందరమ్మ, చాలా అమాయకురాలు. పదివేల రూపాయలపై తనకు అధికారం లభించిందని తెలిసిన స్త్రీ ఎంత ఆనందిం అనుభవిస్తుందో వర్ణించడానికి ఘటలు చాలాగా!

సుందరమ్మ మెల్లగా మాగవశాస్త్రీగారి భార్యదగ్గరికి వచ్చి, అమాటా ఈమాటా, మాట్లాడి, పదివేల రూపాయలు తన పేరు మీద బ్యాంకులో ఉన్నాయని చెప్పి, “విమలమ్మా, నీతో కాబట్టి చెప్పాను. ఇంకవరతో చెప్పవు కదూ?” అని ఒప్పువేయించుకొని వెళ్ళింది.

విమలమ్మ సుందరమ్మకు స్నేహితురాలే! సుందరమ్మకన్నా పదిరెట్లు అమాయకురాలు విమలమ్మ. ఆమె గట్టుగా మాగవశాస్త్రీగారి చెవిలో చెప్పి, “ఏమండీ, ఎవ్వరితో

చెప్పాడని సుందరమ్మ బ్రతిమాలింది” అని చెప్పింది.

కామేశ్వరరావుగారు పదివేల రూపాయలు భార్యపేరున బ్యాంకులో వేశాడని, మాగవశాస్త్రీగారికి తెలిసినప్పుడు, ఆయన ఏమీ ఆశ్చర్యపడలేదు. ఆ గ్రామంలోని పెద్ద ధూసాస్యులందరూ, తమ ఆస్తులు భార్యల పేరులలోనే వేసిఉన్న సంగతి మాగవశాస్త్రీగారికి బాగా తెలుసు— చిన్నతనంనుండీ మాగవశాస్త్రీ దైవభక్తి పూరితమైన వాతావరణంలోనే పెరిగాడు. మాగవశాస్త్రీ తండ్రిగారైన కృష్ణశాస్త్రీ

గాడు ప్రతిరోజూ ధూపాస్తులు ఇండ్లకు వెళ్లి తిథి వార సత్కారాలు చేప్పి వస్తుండేవాడు. తండ్రితో కూడా మాధవ కృష్ణి సంచి పట్టుకొనిపోతుండేవాడు. గ్రామస్థులు వియ్యము, కూరగాయలు ఇచ్చే వారు. ఎలాగో కాలక్షేపంచేసి, తల్లి దండ్రులు స్వర్గస్థులయ్యారు. తండ్రి మరణ కియ్యపై ఉండి, మాధవకృష్ణిని దగ్గరికి పిల్చి, తల నిమిరి, నాలుగు హిత వాక్యాలు చెప్పాడు. ఆ వాక్యాలు ఎప్పుడూ మాధవకృష్ణి హృదయంలో ప్రతిధ్వనిస్తూ ఉండేవి. “నాయనా, ఈ గ్రామస్థులమధ్య ఎట్లా బ్రతుకుతావో! ఎవరైనా నిన్ను ఒక మాటన్నా, నుట్టుగా తలవంచుకొని వెళ్ళి పోతూ ఉండు. ఫలానివాడు తప్పు చేస్తున్నాడు అని నీకు తెలిసినా, ఆసంగతి నీవెవ్వరితో చెప్పవద్దు. ధనమదంతో కట్టు గానక ఉండేమునుషులతో, చాలా జాగ్రత్తగా మెలగాలి. నిజం నీకు తెలిసినా నీవెవ్వరితో చెప్పవద్దు” అని తండ్రి తన ఎదుట నిల్చుని వాత్సల్యంతో చెప్పాడు న్నట్లే ఉండేది.

రామిరెడ్డిగారి ధగ్గర నుమాస్తాగా చేరిన తర్వాత మాధవకృష్ణిగారు తన కళ్ళతోనే ఎన్నో అన్యాయాల్ని చూచాడు. ఏదైనా అన్యాయం జరిగినపుడు “ఇది అన్యాయం” అని మాధవకృష్ణి నిర్భయంగా చెప్పే వాడుకాదు. తన తండ్రి చెప్పిపోయిన హితవాక్యాలు జ్ఞాపకానికొచ్చేవి. మాధవ కృష్ణిగారి మనసు మృదువైనది కావడం వల్ల, ఒక్కొక్కసారి పొరపాటున ముందంజ వేసి తనిపోని కని తన తలకు చుట్టుకొనే గాడు.

పండగ నెల ప్రారంభమయినరోజు దేవాలయంలో పూజారితో ఘర్షణ పడవలసి వచ్చింది. పూజారి గెరిటయ్యను లెక్క చేయక భోవం, అందరికీ ప్రసాదం పెట్టేటప్పుడు అతనిని, నిర్దిష్టంగా చూడడం, ఒంటిమీద నుడతక బాసపాట్లతో ప్రాణాలు విగపట్టుకొని, ఆ సీతో చేతులుపైకెత్తి “వ్యామీ, వ్యామీ, నాకు పెట్టలేదు” అని దీసంగా, ప్రసాదం అడుగుతున్న పసిబాలుడి పూజారికొట్టడం, మొదలైన సంఘటనలన్నీ మాధవకృష్ణికి జాలికలిగించి, విపరీతమైన అవేశాన్ని కలిగించాయి. అవేశాన్ని అదుపులో పెట్టుకోలేక, ప్రసాదం పక్కం పూజారి చేతుల్లోనుండి లాక్కొని మాధవ కృష్ణి తన యిష్టంవచ్చినట్లు పంచిపెట్టాడు. ఆనాడు జరిగిన సంఘటనలను పూజారి వీరభద్రయ్య మురిచిపోలేదు. తనను అందరి ముందూ అవమానించిన మాధవకృష్ణిపై ఎలాగైనా పగదిద్దుకోవాలని, పూజారి త్రాచుమామలాగా పగబట్టి అదును చూస్తున్నాడు—

ఒకరోజు రాత్రి పడగంటలయి ఉంటుంది. వీధిలో రచ్చబయలుమీద, ఇద్దరు మనుషులు కూర్చొని గుసగుసలాడుతున్నారు. ఆ యిద్దరు వ్యక్తుల్లో ఒకడు పూజారి వీర భద్రయ్యగారు రెండో వ్యక్తి ఎక్కికాట్టిన్ ఆఫీసు కామేశ్వరరావుగారు.

“వీధిలో నిలబెట్టి వేలం వేస్తే, చిన్న డబ్బుచెయ్యని పెదవి, పాడు నా చేతుల్లో పక్కం పెరుక్కొని, ప్రసాదం పంచి పెట్టాడే! పంతులుగారూ నిజమనుకోండి, అబద్ధమనుకోండి వృధాగా గలభా అవుతుందని ఊహకున్నానుగానీ, కొవలమకుంటే వాణ్ణి నల్లని నలిపినట్లు నలిపెయ్యవలండీ.”

“అసలు వాడికేం అధికారమండ భద్రయ్యా? వాడు ధర్మకర్తగారి యింట్లో నుమాస్తా. అసలు వాడికి కేవలయంలో అడుగుపెట్టడానికే అధికారంలేదు. ప్రసాదం పంచిపెట్టే అధికారం పూజారిది. అంతే గాని, నా డెవధు ప్రసాదం పంపడానికి? నేను సమయానికి అక్కడ తనుగానీ, ఉంటే ఖచ్చితంగా నిలదీసి అడిగుండేవాణ్ణి. నీవు గాబట్టి పక్కం చేతుల్లోనుండి పెరుక్కుంటే చూస్తూ నిల్చున్నావు.”

“తేపు, రెడ్డిగారు నెల్లూర్నుండిరాగానే చెప్తా మనుకుంటున్నాను సార్. మీరే మంటారు?”

“ఏమిటి భద్రయ్యా! నీవు చెప్తానంటే నే వదంటావా? వాణ్ణి ఎలాగైనా కొంచెం అదుపులో పెట్టాలి. లేకపోతే మన కిందికే నీళ్ళు తెచ్చేట్లున్నాడు. ఏమీ తేదు భద్రయ్యా, రెడ్డిగారి భార్య సావిత్రమ్మ దయవల్ల బ్రతుకుతున్నాడు, బహుదాయ. అంతకంటే ఇంకేమీ లేదు. నీకు తెల్సుకో తెలివో!”

“ఏమిటి!” అని ఆశ్చర్యంగా మణుగు నాలుక వెళ్ళిపెట్టాడు పూజారి.

“నీ కింకా తెలివో?”

“లేదండీ, వాడిం తెలుసూ?”

“వాయ్యా, పిచ్చివాడా; ఎంత అనాయకుడివయ్యా భద్రయ్యా! పూజారి అందరికీ తెలిసినా నీకు తెలివన్నమాట.”

“లేదండీ ఏమిటో చెప్పండి సార్”

“ఇంకా అర్థం కాలేదా?...అరలే! ఏం పిచ్చివాడివయ్యా, భద్రయ్యా...మాధవ కృష్ణిగారు సావిత్రమ్మగారి పాదంపట్టాడు” వీర భద్రయ్య నిశ్చేమడై, రాతి బొమ్మలా కూచున్నాడు. కామేశ్వరరావు ఆశ్చర్య పైకి వినబడకుండా వచ్చి, “భద్రయ్యా... నే నన్నానని, ఎవరితో అవబోకు. మనసులో వేసుకోనుంటే మంచిది. ఎవ రెట్లాంటివాల్లో తెలుసుకోడంలో తప్పుమంది? అసలు... నేను ఈ ప్రాంతాల్లోని కొత్తల్లోనే కనిపెట్టేశాను. నా సంగతి నీకు తెల్సుగా, ఆవులిస్తే కేసులు లెక్క పెట్టేవాణ్ణి. సావిత్రమ్మ మాధవ కృష్ణితో మాట్లాడేటరు భాగా గమనించుకొవాలంటే, ఏమి వికవికలు ఏమి చకచకలు? ఎట్లయితే ఏం? మాధవకృష్ణిగారు అదృష్టవంతుడు...” అన్నాడు కామేశ్వరరావు.

ఏదో బ్రహ్మాండమైన సత్యాన్ని తెలుసుకొన్నట్లుగా పూజారి సంతోషపడి, కొన్ని క్షణాలు అర్థంకాని ఆనందంతో పరమత మయి, “నీజమేనండీ సార్...నిజమే. మీరు చెప్పింది అక్షరాలా నిజం. మొన్న... నేను, ప్రసాదానికి వియ్యము డబ్బు అడిగి తీసుకుందామని చెబాను. ఆ వ్యవహారం చూస్తుంటే ఇంట్లో సర్వాధికారం

సిరోలిన్

మీ దగ్గరికి
కారణము
నిర్మూలము చేస్తుంది
—మీ దగ్గరిను
ఆపుట
మాత్రమే కాదు

సిరోలిన్ మీకు దగ్గమ
కలిగించే అపాయకరమైన రోగ
క్రిమిలను నిర్మూలిస్తుంది

దగ్గకు నిరసాయ
మైన కుటుంబ
రోగము

VT-1276

మాధవయ్యగారికి ఉన్నటుంది. సిగ్గు బిడియం లేకుండా పక్కపక్క నవ్వుతూ, “దేవుడు కుం చెడు బియ్యపు పులుసన్నం తింటాడా?” అని అడిగింది; అదే ధైర్యం ఏమని చెప్పేది?... నేను చెప్పాను. కొట్టిపట్టు సమాధానం చెప్పాలేమి?... నిజమేమిటి పంతులుగారూ, మీరు చెప్పినమాట అక్షరాలా నిజం... లేకపోతే, మాధవయ్యకు అంత ధైర్యం వస్తుందా?... అమ్మగారి అడుపు చూచుకొనే ధైర్యంగా నన్ను దేవాలయంలో ‘కుం చెడు బియ్యపు, పులుసన్నం ఇవేనా?’ అని అడిగాడు - లేకపోతే, ... వాడి బాబు పురాణం చెప్పకొని బతుకు తుండేవాడు. ఏడు చిన్నతనంలో, సంచి చేతబట్టుకొని ఇంటింటికి ముష్టికి చాతుండేవాడు... నన్ను... అదిరించి చెదిరించేంతటివాడా ఏడు! పంతులుగారూ... నూదిలె తచ్చి దిబ్బనలాగా తేలాడని అంటారు.... వీడికి ధర్మకర్త గారెవరో గుమాస్తా పని యిప్పించింది నేనెగడబండి! కాపం ఆ మహాపండితుడు కృష్ణకాశ్మీగారు బ్రతిమాలుకుంటేనూ, నేనే రెడ్డిగారితో చెప్పి ఏదో దిక్కులేనివాడు అని సహాయం చేస్తే, వాడు నన్ను ఎదిరించాడే! బేరం! ఏం కాలమండీ!”

“అంతే కదలయ్యా భద్రయ్యా! ఈ కాలంలో మంచిచేసేవాడికి చెడు ఎదురవుతూనే వుంటుంది”

కొన్నిక్షణాలు ఆ వ్యక్తిలద్దరు గుసగుసలాడి చొరకవైపుకి నడిచి అంకకారంలో కలిసిపోయారు.

4

దండనూమ కొత్త పెళ్ళికొడుకులాగా కళకళలాడుతూ నక్షత్రాలలో సరసాలాడుతున్నాడు. మంచుగాలి లోకానికి చిక్కిలి గింతలు పెడుతూఉంది—

అది మాధవకాశ్మీగారి కుటీరం. కాశ్మీగారు భోజనం ముగించి భగవద్గీత ముందు పెట్టుకొని చదువుతున్నారు. దీపం చాలా చిన్నది కావడంచేత మాధవకాశ్మీ తలకిందికి వంచి ఏకాగ్రతతో సర్వస్వాన్ని భగవంతునికే సమర్పించిన మహాభక్తునివలె మాధవకాశ్మీ భగవద్గీత చదువుతున్నాడు.

భార్య విమలమ్మ రెండు వక్కచూర పలుకులు తీసుకొచ్చి మెల్లగా భర్త పెదవులకు అందించింది. మృదువైన ఆమె చేతి వేళ్ళు ఆయన పెదవులకు తగిలి చిక్కిలిగింతలు పెట్టాయి. తనముందు భగవద్గీత ఉన్న సంగతి మరిచిపోయి మాధవయ్య విమలమ్మ చురుకొన్ని మునిగివేళ్ళతో స్పృశించాడు.

ఆమె కిక్కిలా నవ్వి వెనక్కు జరిగి “అమ్మో! భగవద్గీత చదువుతూ.... భగవద్గీత

కన్నా భార్య ఎక్కువన్నమాట మీకు?” అంది.

మాధవకాశ్మీ కొంచెంసేపు తికమక పడ్డాడు. భర్తను ఎగతాళిచేసి ఏడిపించుకొని తనదం, విమలమ్మకు ముచ్చట.

“ఏది ఎక్కువో చెప్పండి - మీకు భగవద్గీత ఎక్కువా? లేకపోతే భార్య ఎక్కువా?” అని మొండికేసి అడిగింది.

మాధవకాశ్మీ కొంచెంసేపు ఆలోచించి “భార్య ఎక్కువ” అన్నాడు.

“అమ్మో! తప్ప, తప్ప” అంది విమలమ్మ.

“ఏం తప్ప?” అన్నాడు మాధవయ్య.

“మీరు చెప్పండి.”

“ఎందుకని?”

“భగవద్గీత ముందుపెట్టుకొని, భగవద్గీత కన్నా, భార్య ఎక్కువని చెప్పే, నేవుడికి కోపం రాదా?” అని విమలమ్మ తమల పాకులు ఆతని నోటికి కందించింది.

“దేవుడికి కోపంవస్తే నాకేం? నేవుడు నామందు ప్రత్యక్షమై, నీకు నీ భార్య మీద ప్రేమ ఎక్కువా? లేక నామీద భక్తి ఎక్కువా?” అని అడిగినాసరే, నేను ఖచ్చితంగా చెప్తాను.”

“ఏమని?”

“నా భార్య నాకు ఎక్కువని.”

“ఎందువల్ల?” అని కిక్కిరిసిపోయి నీనులమ్మ.

“నాకే ప్రపంచంలో, ఇంకెవరున్నారని నన్ను ప్రేమతో చూచే తలిదండ్రులు ఎప్పుడో వెళ్లిపోయారు. ఇంక నువ్వేకదా నాకు?”

విమలమ్మ కళ్ళు కృతజ్ఞతతో మెరిసి చెయ్యగలేయి. ఇంతలోనే అదిరిపడింది. “ఏడుపు!..... ఎవరో ఏడుస్తున్నారండీ” అన్నది.

మాధవయ్య భగవద్గీత చూసేసి, రివ్యూన వెళ్ళి తలుపు తీసుకొని వాకిటిలోకి వచ్చాడు. విమలమ్మ గడగడ వణుకుతూ భర్తను అడ్డగించింది. “వద్దండీ, మీరు పోవద్దు, నాకు భయం. ఇంట్లో నేనొక్కదాన్నే ఉండలేను”

మాధవకాశ్మీ పిచ్చివైపు చూస్తూ కొంత సేపు నిశ్శబ్దమై నిల్చున్నాడు. చల్లని వెన్నెల..... రివ్యూన చలిగారి. ఆ గారి ఎక్కడనుండో ఒక స్త్రీ ఏడుపును మోసుకొనివస్తూఉంది.

భార్యభర్తలు ఇద్దరూ నిల్చుని ఏడుపు ఏదిక్కునుండి వివరమన్నాడో అలకించారు. మాధవయ్య తతాటన భార్యచేతులు విడిపించుకొని, ఆమె ఎంత పిలుస్తున్నా వినిపించుకొకుండా దేవాలయంవైపు పరుగెత్తాడు. విమలమ్మ గడగడలాడుతూ కొంతసేపు నిల్చుని భయపడి పక్కయింటివాళ్ళను నిద్ర లేపింది. పక్కయింటి ఇల్లాలు, విమలమ్మ ఇద్దరూ మాట్లాడుతూ నిల్చున్నారు.

మాధవకాశ్మీ రివ్యూన తూచారీ పీక భద్రయ్యగారి యింటివైపు వెళ్ళాడు. పీకభద్రయ్యగారి భార్య పందిరి స్తంభానికి ఆసకొని పెద్దగా ఏడుస్తూంది. పక్కంటి ఇల్లాలు ఆమెను ఓదారుస్తూ ఉంది. మాధవకాశ్మీని చూడగానే పక్కంటి యిల్లాలు కొంచెం ధైర్యం తెచ్చుకొని,

“మాడు మాదవయ్యా, దినానా ఇదే గోల; మేము చూడలేక కళ్ళు బోతున్నాయి. ఈ పిచ్చితల్లి ఊరికే ఉండేది కాదు. ఏదో ఒకటి అంటది. ఆయన చాత గొట్టేస్తాడు.” అంది.

మాధవకాశ్మీ ఆ వేళ తూరితమై కంఠాన్ని కొంత అడుపులా పెట్టుకొని,

“ఏమిటమ్మా కమలమ్మా! ఎందుకొచ్చింది జగదం?” అన్నాడు.

“ఏం జేప్పేది నాయనా... నా ఖర్చు... నా రాల... మాడు ... ఎట్లైతే నో నో చూడు.” అని తూచారీగారి భార్య కమలమ్మ ముఖమీద గాయం చూపించింది. గాయంలోనుండి రక్తం బొట బొట బారుతోంది. ఆమె పమిలచెరుగుతో రక్తం అడుగుంటూ కన్నులు తుడుచుకుంటూ,

“ఏమీలేదు నా య నా.... వస్తేగింజలో

**మహాకవిమణులకు
మహత్తర సేవ**

**అర్ధ శతాబ్దికి పైగా
బేయ్యబుగ్గు అసలుజానీ
బేయ్యబు**

**ప్రసిద్ధ
గృహతమ రెగ్ నిమారిణి**

అర్ధ మువల బొబ్బలలో మిగిలినవి

కేసరి కుటీరం లిమిటెడ్

మొదలును: 14

తెలుగుజిల్లాలకు, నైజాముకు ఏకంట్ల
శ్రీ సీతారాం జనరల్ స్టోర్స్.
బెజవాడ, సికింద్రాబాదు.

ఆంధ్రపత్రిక

స చిత్ర వార పత్రిక

పిల్లల దసరా సంచిక

చిత్రాలు, రచనలకు బహుమతులు

గడువు తేదీ 1955 సెప్టెంబరు 20

రాజ్యోదయ విజయదశమి వండుగకు (26-10-55) ఆంధ్రవారపత్రిక పిల్లల దసరా సంచికగా ప్రచురించబడుతుంది. మామూలు ప్రకారం ఈ సంచికలో బాలబాలికల రచనలకు చిత్రాలకు ప్రాధాన్య వివ్వబడుతుంది. 15 సంవత్సరాలలోపు పిల్లల రచనలు, చిత్రాలలో ఉత్తమమైనవానికి బహుమతు లివ్వబడతాయి.

బాలబాలికల రచనలు చిత్రాలుకొక ఈ సంచికలో ప్రత్యేకచిత్రాలు, పోటోలు, వ్యాసాలు, కథలు కూడా ప్రచురించబడతాయి. ఆకర్షణీయమైన ప్రత్యేక త్రివర్ణ ముఖచిత్రంతో సంచికను సర్వాంగసుందరంగా ప్రచురించడానికి కృషి చేస్తున్నాము.

బాల బాలికలకోసం ఉద్దేశించబడిన ఈ సంచిక ప్రచురణలో బాల బాలికలు పెద్దలుకూడా మాకు లోడ్వుడిగలవని ఆశిస్తున్నాము.

చిత్రాలు, రచనలు పంపేవారు ఈక్రింది అంశాలను గమనించి కోరుతున్నాము.

* చిత్రాలు, రచనలు, పోటోలు మా కార్యాలయానికి సెప్టెంబరు 20 వ తేదీలోగా చేరాలి.

* వీనిని ఎడిటర్, ఆంధ్రపత్రిక సచిత్రవారపత్రిక, మద్రాసు 1. ఎడ్రస్ కి పంపాలి. కవరుపైవా లేక రెవర్ పైవా, లోపల మొదటి కొగతంపైవా, లేక చిత్రంపైనుకొ "ఆంధ్ర-వారపత్రిక దసరా సంచిక" అని వ్రాయాలి.

* ప్రచురణకు స్వీకరించబడిన రచనలు, చిత్రాలు, పోటోలను తిరిగి తమకు పంపగోరేవాడు వానితోపాటే అవసరమైన ప్లాంపు చేర్చి పంపాలి.

* రచనలు అచ్చులో మాడు పేజీలకు మించకూడదు. కాగితంపైన ఒకే ప్రక్క సిరాలోనే వ్రాయాలి. చిత్రాలను డ్రాయింగ్ పేపరుపైన ఇండియన్ ఇంక్ లోనే వ్రాసిపంపాలి. బొమ్మలు రంగులలో కాని, రంగు కాగితంపైన కాని పెన్సిల్, సిరాలతో వ్రాసినవి కాని స్వీకరించబడవు.

* 15 సంవత్సరాల లోపు బాలబాలికలు మాత్రమే పోటీలో పాల్గొనవచ్చును.

* రచనలు, చిత్రాలు స్వతంత్రమైనవై ఉండాలి.

* పోటీలో పాల్గొనడానికి దుసుము లేదు.

* రచయితలు, చిత్రకారులు తమ పూర్తి పేరు (ఇంటిపేరుతో సహా), వయస్సు, చిరునామా అన్నీ వివరంగా రచనలూ చిత్రాలతోపాటే వ్రాసిపంపాలి.

* రచనలు చిత్రాలనుగురించి త్రిరప్రత్యుత్తరాలు జరపవద్దని రచయితలను చిత్రకారులను కోరుతున్నాము

— సంపాదకుడు.

దావాగ్ని

వియ్యపు గింజ. చూ యింట్లో ఒక రాణి ఉన్నాదిలే; మీ కందిరికి తెలిసిన సంగతేగా! ఆ రాణిగారికి పాయంతిం కాఫీ యివ్వలేను. ప్రతిరోజూ యిస్తూనే ఉండేదాన్ని; ఈరోజు బుద్ధి తక్కువై చక్కెర కొద్దిగా ఉంటేనూ ఆయనకు మాత్రమే పెట్టిచ్చాను. అందుకోసం కచ్చింది

నాయనా... చక్కెర తక్కువే నాలో ఎందుకు చెప్పలేదు?... నేను తెచ్చిఉండే వాణ్ణిగదా?... దానికి కాఫీ ఎందు కివ్వలేదు?... అని... ఇదీ వ్యవహారం. ఎందుకు నాయనా చెప్పకుంటే సిగ్గుచేటు. నలుగురూ నవ్విపోతారు..... నా ఖర్చు నాయనా..." అని కొలువలకట్టే కన్నీళ్లు

పమిట చెరగుతో అడ్డుకొంది.

మాధవకాశ్రి గారు తలుపు తట్టారు... ఎవ్వరూ పలక లేదు.

"భద్రయ్యా... భద్రయ్యా, తలుపు తీ" అన్నాడు మాధవయ్య.

పూజారి తలుపు తీసి వాకిట్లో నిల్చున్నాడు. సుబ్బి తతాల్ల తలుపుచాటుచాక్కుంది. వీరభద్రయ్యను హావీరుడిలాగా నిల్చున్నాడు. దీపం వెలుగులో ఆయన

కలిగింది. మహానందిగా ఉన్న తన భర్త చాటు తడవుతూ మాధవకాశ్రిని గలగల తిట్టడం ప్రారంభించింది!

“నా మొగుడు, నన్ను కొడితే, వీడి కేమయ్య! నా మొగుడు నన్ను కొడితేకాదు తాడు, చంపితే చంపుతాడు, మర్త్య వీడి కెందుకూ అంటే అయ్యో! ఎగిరి పొట్టమీద తన్నేడే పాపిష్టివాడు!”

గ్రామస్థులు మాధవకాశ్రినే మందలించారు. “వాళ్ళు మొగుడూ, పెళ్లాం, ఎట్టన్నా తన్నుకొని చస్తారు. మర్త్య నీ కెందుకయ్యా?” అన్నారు.

మాధవకాశ్రి అవమానంతో కృంగిపోయాడు. గుంపులోనుండి వెంకటేశ్వర్లు మాధవయ్య దగ్గరికొచ్చి “ఏందిమావయ్యా? ఏం జరిగింది?” అని అడగడంతో అడిగాడు. వెంకటేశ్వర్లు గ్రామ ముస్సలుగారింట్లో సేద్యగాడు. మాధవకాశ్రికి బాల్యస్నేహితుడు. వెంకటేశ్వర్లును చూడగానే మాధవకాశ్రికి కొంచెం ధైర్యం వచ్చింది.

“ఏమీలేదు ఎంకన్నా, నే నివ్వజే భోంచేసి అట్లా కూచున్నాను. ఎవరో ఏడుస్తున్నట్లు వినిపించింది...గబగబా పరుగుతుంటూ వస్తే...కమలమ్మ ప్రంభానికి అనుకొని ఏడుస్తూ ఉంది. రానున్న వక్కన్నే ఉంది - నామాట అబద్ధమయితే అడుగు...ఎందుకయ్యా ఏడుస్తున్నావు అంటే...అయ్యో, ఈరోజు సాయంత్రం, గుచ్చికి కాఫీ యియ్యలేదు, అందుకని తలకాయ పగలగొట్టేడయ్యా! అని కమలమ్మ తలమీద గాయం చూపించింది...నేను పూరుకుండలేక వీరభద్రయ్యను లేపి, ‘ఏంది భద్రయ్యా...అమెను తలకాయ పగలగొట్టడం స్వామిమేనా’, అన్నాను. నా మాట అబద్ధమయితే, రానున్న నడుగు...నే నొక్కమాట ఎక్కువన్నా నేనా...‘నీ కెందుకోయ్, నా భార్యను చంపుతాను, ముక్కలు ముక్కలుగా నరుకుతాను, నీ కెందుకోయ్. నువ్వు బలే పెద్దమనిషివి లేవోయ్...’ ఈ తరహాగా మాట్లాడాడు.. మళ్ళీ చెప్ప...తప్ప నాలో ఉంటే, నీ కాలిచెప్పు తీసుకొని కొట్టు నే నొప్పకుంటాను” అన్నాడు మాధవయ్య.

వెంకటేశ్వర్లు మాధవయ్య చెప్పే మాటలు నెమ్మదిగా విని కుండుగుడ్డ తలకు చుట్టుకొని “నేను దినానా చూస్తానేఉండాను మాధవయ్యా, ఈ అయ్యోరి నాటకం. మనందరికీ తెలిసిందేదూ! గుళ్ళకట్టే దీనుకొని ఒక్కరోజు మాకుదామనుకున్నాను. మళ్ళీ ఎందుకులే పెద్దముందాకొడుకు, అని నాదాన నేను పోతుండేవాణ్ణి.” అని... వెంకటేశ్వర్లు వీరభద్రయ్యదగ్గరి కెళ్ళి, “ఏంది స్వామీ! నీ పెళ్ళాన్ని చంపేసి,

ముక్కలు ముక్కలుగా నరికేస్తే, సంకశ్టేసి జైల్లో యేస్తారని తెలవదా నీకు? మాధవయ్య ఏదో మంచుమాట చెప్పాస్తే అటు నేనా మాట్లాడేది! బలేవాడివి స్వామీ!” అన్నాడు.

వీరభద్రయ్య ఏమీ తోణకుండా “ఒరి పొందా! మీ రేమిట్లా నాకు సలహా చెప్పేది? నువ్వుగూడా తీర్పు చెప్పడాని కొచ్చేవా?” అన్నాడు.

వెంకటేశ్వర్లు చేతికట్ట చూపించి, “అయ్యోరో! మాను, రాగా మాడు. నేను మాధవయ్య ననుకుంటున్నా నేనా, అందర్నీ అదిలించిపట్టు నన్ను అదిలించినా వంటే, బుట్ట రామకీర్తన పాడద్దీ!” అని గుడ్డురిమ్మ అన్నాడు. వీరభద్రయ్య నోరెత్తలేదు. మళ్ళీ గోడవెనుక దాక్కుని గడగడలాడుతూ నిల్చాను. వెంకటేశ్వర్లు ముచ్చిని, చూచి “ఏవయ్యా, నువ్వుయ్యా, బంగారు తల్లి! ఒక్కపూట కాఫీ లేకపోతే తమరికి లోటాచ్చిందా? నీవే మందరం, చెప్పబెట్టులు దినాల్పొస్తా ఉంటే, మీ అయ్యగారి చేతులో! మహా తల్లి! బలేవానిచే నువ్వు” అని వెంకటేశ్వర్లు పకపక నవ్వేడు.

వీరభద్రయ్య నోరెత్తలేదు. మాధవకాశ్రి అవమానంతో పశ్చాత్తాపంతో కుంగిపోతూ, “పోదాంరా వెంకన్నా” అన్నాడు.

తమాషా చూడవచ్చిన ఆహవాళి మగవాళ్ళూ, కిలకలా నవ్వుకుంటూ ఇళ్ళకు వెళ్ళారు.

వెంకటేశ్వర్లు, మాధవయ్య ఇంటికొచ్చారు. మాధవయ్యను చూడగానే విమలమ్మ గొల్లన ఏడుస్తూ “నేను పోవడయ్యా అంటే, ఏమన్నా విన్నావా? వృధాగా పోయి, ఎందుకు వాడిచేతులో తమ్ములు తిని రావడం? అందరూ ఏమంటున్నారో చూడండి. వాళ్ళు మొగుడూ పెళ్లాం తిగూలాడుకుంటారు, తన్నుకుంటారు, మర్త్య ఈయన కెందుకు అంటున్నారు.” అంటూ విమలమ్మ కన్నీళ్లు కుడుచుకొంది.

వెంకటేశ్వర్లు తలగడ్డ, ఒకసారి బిప్పి చుట్టుకొని, బసిన జోలీలోఉన్న వీడి, దీపమీద ముట్టించుకొని, “ఏందయ్యా, వకి పిచ్చిదానిలాగా ఉండావు. ఇప్పుడేం ముగిసిపోయింది? ఎందుకు నువ్వు కళ్ళిసీళ్లు పెట్టుకోవడం? నుంచిగా చెప్పదామని పోయావు. వాడు యిస్తేడు. ఒక్కొక్కసారి వస్తాయ్. మనం ఏంచేస్తాం. మరేమీ ముగిసిపోలేదులే, ఊరుకుండు” అన్నాడు.

మాధవకాశ్రి చిరునవ్వు నవ్వాడు. “అది కాదులే వెంకటేశ్వర్లు, వాడికి నామీద గొంతుకదాకా కోపం ఉంది. మొన్న

జేనాలయంలో జరిగిన సంగతి తెలుసుగా నీకు?” అన్నాడు.

“నా కెందుకు తెలవదూ? ఎవనో అంటుంటే యిన్నా లే. నువ్వు బలేపని చేసి నావులే మాధవయ్యా...అయినా ఆ జేముడికి బుద్ధి లేదు చూడవయ్యా. ఈరబద్రయ్య చేసే పోకిరిపనులన్నీ, జేముడికి తెలవకుండా ఉంటాయా మాధవయ్యా! నాకు తెలవక అడగుతున్నా గానీ, జేముడు మనం చేసే పనులన్నీ చూస్తాఉంటాడు, అని మొన్న భాగవతులు హరికథలో కూడా చెప్పినాడే! జేముడి పూజారి బద్రయ్య చేసే తుంటరితనం జేముడికి తెలవకుండా ఉంటదా! తెలిస్తే జేముడు ఏదో ఒకటి తగినట్లు చేసి, బద్రయ్యకు బుద్ధి చెప్పాల్సి లేదా?” అన్నాడు వెంకటేశ్వర్లు.

అసలు ‘దేవుడేనాడు ఉన్నాడా, లేదా’ అని మాధవకాశ్రి ఎన్నాళ్ళ సుంజో ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాడు. భగవద్గీత దివిలే, తన సంజోలు తీరితాయేనో నని గీతాపారాయణం ప్రారంభించాడు. అందువల్ల మాధవకాశ్రి వెంకటేశ్వర్లుకు ఏమీ జవాబు చెప్పలేక మానంగా కూచున్నాడు.

వెంకటేశ్వర్లు చదువుకొన్నది మాధవ తరగతివరకే అయినా, అతని ఆలోచనా శక్తి చాలా గొప్పది. గ్రామంలో జరిగే సంగతులన్నీ వెంకటేశ్వర్లుకు క్షణంలో తెలిసేవి. పూరిగా తెలియకపోయినా తెలిసినట్లే నటిస్తూ చెప్పేవాడు వెంకటేశ్వర్లు. వెంకటేశ్వర్లు వీడి పొగ నువ్వువ వదుల్తూ, “మాధవయ్యా, యింక పండగ ఎన్నాల్సిందే?” అన్నాడు.

మాధవకాశ్రి తన ఆలోచనలు అపి, “వదిరోజులే గడబోయ్” అన్నాడు.

“ఓన్, యింతేనా?” అని, వెంకటేశ్వర్లు విమలమ్మవైపు చూచాడు; విమలమ్మ పడకమీద కూచొని దీపంవైపే చూస్తూ ఆలోచిస్తూఉంది. వెంకటేశ్వర్లు కొంచెం నేపు ఏదో ఆలోచిస్తూ, వీడి పూరిచేసి,

“మాధవయ్యా, పొద్దుపోయింది గానీ, యింక పండుకోండి.” అని వెళ్ళాడు.

మాధవకాశ్రి భారమైన మృదయంతో వడకమీద మేను వాల్చాడు. మంచికిపోతే చెడు ఎదురొందన్నట్లు, ఒక దుర్మార్గుడు, వ్యభిచారి, భార్యను చావగొడుంటే వెళ్ళి ఏదో మంచిమాటలు చెప్పామనుకుంటే, అవమానంతో, తిరిగిరావలసి వచ్చిందే” అని మాధవకాశ్రి ఆలోచిస్తూ పడుకున్నాడు. తండ్రి చెప్పిపోయిన హితవాక్యాలు మళ్ళీ ఒక్కసారి జ్ఞాపకానికొచ్చాయి. భర్తను ఓదార్చుతూ విమలమ్మ అంతిలోనే కలకడేరి చల్లగా నిద్రపోయింది.

[ఇంకా వుంది]

కా క్తి, క థ కు డూ

“పాపం కాదు, చేతులూ తపతప కొట్టుకుంటున్నాడు. తల పోల పోసి బాదుకుంటున్నాడు”

★ కా కీ, క థ కు డూ ★

“అరెన్టీ రోగలక్షణాలు” ఎవరూ వాడి మొహమైనా చూడరే! దారి
అరె. ఎంత బాధపడుతున్నాడు! కడుగా పడివుంటే, వారుణంగా బాధపడు

— అప్పుడు మీ దుస్తులు చాలనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు

దుస్తులు చాలనట్లుగా క్రుంగుతాయని మీకు మళ్ళీ ఎన్నడూ బాధ ఉండదు! మీరు మూడుబట్ట కొని కట్టి తయారుగానున్న దుస్తులు కొని కొనుగోతుకు 'సాన్ఫోరైజ్డ్' (Sanforized) (లేదా మార్కుచే గమనిస్తే చాలనూ ఎన్నోసార్లు ఉరికినా కూడా మీ దుస్తులు హాయిగా వదిలిపోయేటట్లు ఉండటమే ముఖ్యం.

ధారకరణముతో ముఖ్యమైన బుల్లెట్ యెప్పుడు 'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్టలను ఎన్నో జనప్రియమైన రకములు గ్రీల్లులు, పాస్టినులు, నాణాకైన వర్షింగులు వహించే తయారుచేస్తున్నారు. మీరు కొన్న ప్రతి మూడుబట్ట మీద 'సాన్ఫోరైజ్డ్' మార్కువు గమనించండి!

ముఖ్య గమనిక

మీ దర్జీతో చెప్పండి:

"ఇది 'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్ట—
కుట్టేముందు తడవవద్దు."

సాన్ఫోరైజ్డ్ - 3 - మెహమాన్:

మనోరంజకమైన ఈ హిందీ ప్రచారమును రేడియో ఏజెంట్
ప్రతి మంగళవారము రాత్రి 7-30 గంటల 41 మీటర్లపై వివరించి.

సాన్ఫోరైజ్డ్ సర్వీస్, పారిజాత్: నేతాజీ మలాష్కర్, మెరీన్ డ్రైస్, బొంబాయి

కుంటే తలవంచుకుని తమకు కాదన్నట్లుగా తప్పించుకుపోతున్నారే!"

"అంతకంటే ఏం చేస్తారు? అలవాటై పోయింది. అయినా రోజూ చూస్తున్న వింతేగా?"

"అయితే రోజూ జరుగుతున్నదరికే గా బట్టి ఆ తేల్చే బాధపడక్కర్లేదంటావు. అంతేనా?"

"అదికాదు. అదంతా నాటకం. వాడికి మార్పాలేదు. ఏమీలేదు. ప్రజలమనసుల్ని కరగించడంకోసం మోసం చేస్తున్నాడు."

"మోసమా? మోసం పగిలి రక్తం కారు తుంటే! అదంతా బూటకమేనన్నమాట! అయితే యీ నాటకమంతా ఎందుకాదు తున్నాడంటావు?"

"పొట్టకూటుకి"

"లిండికోసం తల వంగుకోట్టుకుంటున్నాడో? తోటిమానవుడు కదా తలకానీ పక్షేల్లే పోయిందేమింది మీకు..."

"పడెయ్యక పోదానికి కారణాలు చాలా వుంటాయి. నైగా ఎవరి బాధలు వారికున్నాయి."

కాకి ఉన్నట్లే వుండి 'కాపుకాపు'మని అరవడం మొదలు పెట్టింది. రక్కలు రెప రెప లాడించి రివ్యూస్ ఎగిరిపోయింది. అతని కళ్ళు కాకిని వెంబడించాయి. ఎక్కడెక్కడన్న కొకుటా వొక్కసారిగా వచ్చివారి పోయాయి. కాకి గోలతో ఎక్కులా పక్కటిల్లి పోయాయి.

ఒక కాకిపిల్ల నీలవీర పడివుంది. అది కళ్ళందరినీ రక్కల్ని అల్లలాడిపెట్టింది. మేడ పక్కకు వాల్చేసింది. కొకులన్నీ దాని చుట్టూ మూగేయి. అతను అలా చూస్తూనే వున్నాడు. ఆ కొకులన్నీ అలా గోల చేస్తూనే వున్నాయి. సానుభూతితో సంతోషం తెలియచేస్తున్నాయి.

కొంతసేపటికి ఆ కాకిపిల్ల కొద్దిగా కదలింది. కష్టమిదలేదని నిలబడింది. మెరిగా మేడ పైకెత్తింది. రక్కల్ని పూర్తిగా విప్పింది. రెండు గంటలేసింది. పైకి ఎగిరి పోయింది. కొంతదూరం సాగనంతే కొకులన్నీ చెరిగిపోయాయి.

పాపం గొడ్డ తినిపిందిట. గిలగిలలాడి పోయింది. చూస్తుంటే నుండెలా పగిలి పోయాయి."

అతను పరధ్యానంగా ఉన్నాడు.

"ఏమిటోయ్ ఆలోచిస్తున్నావు?"

"ఆలోచించడం లేదు. అర్థం చేసుకుంటున్నాను."

"కాకిగోలంటే ఏమిటో అర్థమైందా తమ్ముడా? కొకులు గోల చెయ్యవు. గోడు చెప్పకుంటాయి. కష్టం మానే కదిలికొందని మీ మనసులు మొండికెత్తిపోయాయి; బండలారిపోయాయి. దయాదాక్షిణ్యాలు, కరుణ, అంతఃకరణాలు, సానుభూతి

“హాకారాలు మీలో నిర్లక్ష్యం చేత కష్టపడి పోయాయి. అందుకే మీకది గోలగా ఉంటుంది.”

మార్పువాడి వైపు చూశాడు. అతను మొదటిసారిగా కంట తడిచెట్టేడు.

“బట్టలు మార్చుకో తమ్ముడా బయటకు వెళ్ళాము” అంది కాకి. త్వరగా తెమిలి పోతున్న అతన్ని చూసి, చిరునవ్వునవ్వింది.

“తొందరలేదు. తల బాగా దువ్వుకో. ఎంత కథలు రాసేవాడివైనా అంత నిర్లక్ష్యంగా వదిలేయగూడదుజాబ్బుని. అందులో కథలు రాసేవాడి కనలు నిర్లక్ష్యమనేదే పనికి రాదు.”

ఉత్తర ముమారుడు నిరుత్తరుడయ్యాడు. ఇద్దరూ బయటకు బయలు చేరారు.

పెళ్ళివండ్రి. వచ్చని తోరణాలు. రంగు రంగుల నివర్తిదీపాలు. కళకళలాడిపోతుంది. సందడిగా వుంది. సంతోషంగా వుంది.

చేదపాదలను పిలిచి మరీ అన్నదానం చేస్తున్నా దా గృహస్థు. కుంటే, గుడ్డి, మూగి, తోగి అందరూ ఎగబడుతున్నారు.

ఒకరి నొకరు తోసుకుంటున్నారు. తిలుగుంటున్నారు. తిన్నకుంటున్నారు. కలకలం హెచ్చిపోయింది. అన్నమంత అయి పోయింది. గృహస్థు లోపలకు వెళ్లిపోయాడు. ముష్టివాళ్ళందరూ అలరి చేస్తున్నారు. కల్లోలం లేవదీశారు. తోరణాలు పెంపేస్తున్నారు. తోసుకు చస్తున్నారు.

“ఏమిటి తమ్ముడా యీ వాడా వుంటా?” ఏమీ ఎరగనట్లడిగింది కాకి.

“ఏమింది? కాకి చూక. అందరినీ తృప్తి పరచలేకపోయినందుకు గృహస్థును పట్టుకొని అదృతెలుగులో ఆకిరవ్విదిస్తున్నారు.”

ముష్టివాళ్ళ గొడవ మితిమీరిపోయింది. కనికరాన్ని అవతలకు నెట్టి క్రరను చేపటా లిసి వచ్చింది గృహస్థు. పెళ్ళివారి భోజనాలు పూర్తయినట్లున్నాయి. ఆఖరి వంకి గూడ లేచిపోయింది. ఎంకిలకులు తెచ్చి వీధిలో వేశారు. కాసుక్కుర్చున్న కుక్కలు, పక్షులు విస్తరిమిది విరుచుకు పడ్డాయి.

కాకి ‘కావు కావు’మని అరవడం మొదలెట్టింది. అన్ని వైపులనుంచి అదే ధ్వనితో సమాధానాలు వచ్చాయి. కాకిచూక వచ్చి పడిపోయింది. బారులు తిరిగి నిలబడింది. మెరుకుల్ని ముక్కున కరచుకుని ఒక్కొక్కటే వేక్కకు తొలగిపోతుంది.

“చూ కాకి చూకను చూకా వా తమ్ముడా?” అడిగింది కాకి.

“చూస్తున్నాను.”

“ఎంత బుద్ధిగా చూస్తున్నా యో చూకావా? అరమరికలు లేకుండా కలసి కట్టుగా వుంటాయి. కాకులసంత రింటాయి. అంతేగాని ఒకదానితో నొకటి కొట్టుకు చావత్తు. రెండు కాకులు తిండి

కోసం తన్నుకు చావడం ఎవ్వరైనా చూశావా?”

“చూసినట్లు జ్ఞాపకంలేదు.”

“కొట్టుకోకపోదానికి కారణం మేమిటంటావు?”

“ఏమీ నాకు తెలియదు.”

“ఏమంత పెద్దదికాదులే. మేము కాకులం, పరస్పరం మీదపడి మారణ భోమం చేసుకోదానికి మనుష్యులంకొము.

లోకాన్ని పట్టుకొని నువ్వు కాకి చూకంటావు. అమాటవంటే లోకం అవనూ సంతోషడివస్తుందిమకుంటావు. కానీ

సంగతి చూకాకులు తెలుసుకున్నాయంటే ఆత్మహత్య చేసుకుంటాయి. లోకమీద కత్తుగట్టి నువ్వు కాకులపీకమీదకు తెస్తున్నావు.”

అతను సీగ్గుతో తల వాల్చేశాడు. నేలను చూస్తూ నడవడం మొదలెట్టేడు. పైన కాకి, కింద కథకుడు యిద్దరూ కలసి వెళ్తున్నారు. కాలేజీ సమాపించారు.

“ఎవరా అక్కాయో? ఆ చెట్టుకింద నిలుచున్నాడు. పిల్లదానిలా పువ్వుల జాకెట్ తొడుక్కున్నాడు...?”

“వాడా? పూలరంగడు.”

“చేరు బాగానే వుంది. ఏదో అంటున్నావే? ఎవరుచెప్పా ఆ అమ్మాయో? నేలు పెట్టి మరీ చూపిస్తున్నాడు!”

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

తనతల రెండుచేతులతో గట్టిగా పట్టుకున్నాడతను.

“కంగారుపడుకున్నా నెండుకు? క కా నాయకురాలు కాదుగదా?” కనిపెట్టేసింది కాకి.

“ఏమిరోయ్! ఆలా నిలబడామిటికి త్వరగా రావాలి. లేకపోతే ప్రియంరాలు పారిపోతుంది” పూలరంగడు పిలిచాడు.

పక్కనున్న వాళ్ళు ఘక్కుమన్నారు.

“ఏదేవడో ఘటికుడిలా వున్నావే! నొకసారి దగ్గరకువెళ్లి దర్శనంచేసుకోవాలి.” చెట్టుమీద వారింది కాకి. సరిగ్గా పూల రంగడినెత్తిపైన కూర్చుంది.

అతను ధర్మసంకటంలో పడ్డాడు. పుండదానికి వెలులేదు. పోదానికి దారిలేదు. పైగా కాకి చెట్టుక్కి కూర్చుంది. కదిలే వాటంలో కనబడడంలేదు. ఏం చేయదానికి తోచక అలా నిలబడిపోయాడు. అట్టి తల కంతుకుని తనదారిని వెళ్ళిపోయింది. అంతా తలోబాణం వేశారు. పదిమందిలోనూ పూల రంగడు పైచెయ్యినిపించుకున్నాడు.

వ్యాఖ్యలు, విమర్శలు పోరుగా పోగి పోతున్నాయి. వొంటరిగా వచ్చిన వాళ్ళందరూ తాటేకుల నంటగట్టించుకు మరీ పోతున్నారు. వెళ్ళిరింతలు, వేశాకోలాలు, ఎలిపాడుపులు - అన్నిటికీ అధ్యర్థం వహిస్తున్నాడు రంగడు. అనుయాయులందరూ అతే న్ననుసరిస్తున్నారు. ఆచారిసేవనున్న వొక జంట రంగడి వరివారం కంట బడింది.

“ఎంత బాగుందో చూడరా!”

“ఎం చక్కా వుంది గడరా?”

(46-వ పేజీ చూడండి)

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

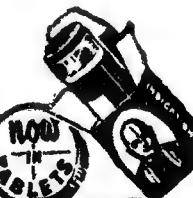
అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

అతను ఆ అమ్మాయై పు చూశాడు. ఆడుతూ ఆడుతూ పున్నగుండె అమాంతంగా ఆగిపోతుండేపాననుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయో! తనతో మాట్లాడిన సేరానికి తలోరాయీ విసిరేస్తున్నా రెండరూ. వెధవలోకంవేసే అశవాదులతో తల బొప్పిగట్టిపోయింది.

మీ సాహాయీ చిరాకువడుట
మాటమాటకె కోవగించుచు
అకారణముగా విద్యుట
కు లివ్వుముల కలి కడుపు
అభ్యుచూనిపుంటే లవా
లివర్ వ్యాధిగా ఉండవచ్చును
ఇది కి మనశ్చరాలలోపు
రిల్లెట వచ్చుట సహజము.
అమ్మివారి
లివర్ డిస్టెంజర్
వివారము, విశ్లేష
చప్పుడు మౌత్రం ఛాపర్ లలిస్తున్నది
అమ్మి వెంకటమయ్య డి నన్న.
‘జమ్మి లిల్లింగ్’ మైలాపూరు, మద్రాసు - 4
కాఫీ: హోయంటిసారిపల్లి, విజయవాడ పిట్టి
అలియ ఇతర స్థానములలో

మిట్ట పల్లాలు

జి.వి.జి.కృష్ణ

సాయంత్రం ఆరుగంటలు చాటింది. నేనూ, రావు మెరినాబీచ్ లో ఒక బోటు కొట్టున్నాం. నేనేదో విషయం గురించి చెప్తూంటే రావు చెపు లప్పగించి అసక్తితో ఖిలున్నాడు.

“బాబూ!” ఉన్నట్లుండి వెనుకవైపు నుంచి కేక విసపడింది. త్రుళ్ళిపడి వెనుతిరిగి చూశాను. పడేళ్ళకుర్రాడు. చినిగిపోయిన దుస్తులతో, కుష్మించిపోయిన దేహంతో దీనిగా చూస్తున్నాడు. “మీ బూడ్సులకు పొలివ వేస్తాబాబూ! అణాడబ్బు లిప్పించండి.”

నా బూట్లవైపుకి ఓమారు దృష్టి మరల్చాను. నిగనిగలాడున్నాను. ఉడయమే లేకపోయి పొలివ వేయించాను. ఆ కుర్రాడి కేసిమాస్తూ “అక్కరేదు - పో,” అన్నాను. “ఊ! తర్వాత ఏం జరిగిందో చెప్పవోయ్!” ఓవంక రావు తొందరచేస్తున్నాడు.

“ఆ...ఎంతవరకూ చెప్పాను?” అన్నాను. రావు అందించేలోగా ఆ కుర్రాడు మళ్ళీ అడ్డుతగిలాడు. “బాబూ! పుణ్యంపుంటుంది...అణా ఇప్పించండి చాలు... అద్దంలా పొలివ వేస్తాను.”

విసుగుతో ఉగ్రుడయ్యాడు రావు. “నీ జోకాకు - రామాయణంలో పిడకలవేటలాగు...ఊ! నువ్వు చెప్పవోయ్...ఆమె నిన్ను కార్లో వాళ్ళ ఇంటికి తీసికెళ్ళింది. తర్వాత ఏంజరిగిందో చెప్పు.”

తర్వాత ఏం జరిగిందో చెప్పబోతున్నాను. ఈలోగా మళ్ళీ “బాబూ!” -

రావు ఇమా కోపం పట్టలేకపోయాడు. “షెవా! పోతావా పోవా?” అంటూ ఆ కుర్రాడికేసి తీక్షణంగా చూశాడు. చూసిన వాడు మంత్రముగ్ధుడైలా అలాగే చూస్తూండి బోయాడు చాలాసేపువరకూ.

వాడికళ్ళలో మత్తొల్లా, నీళ్లు నిలిచి వున్నాయి.

“ఎందుకురా అలా ఏడుస్తున్నావ్? నిన్నెవరైనా కొట్టారా - తిట్టారా?” రావు కంఠంలో తీక్షణత ఇంకా వుంది.

ఆ కుర్రాడు గద్దెకంఠంతో చెప్పాడు. “అందుక్కడ బాబూ! తెల్లార్నించి తిరుగుతున్నా. పావలాడబ్బులైనా గిట్టలేదు, దీపాలు పెట్టేలోగా అర్ధరూపాయ డబ్బులైనా ఇంటికి తీసేక్కళ్ళకపోతే...”

“ఊ!...ఇంటికి తీసేక్కళ్ళకపోతే?”

“—మీ అయ్య వీపు వొలిపిచ్చేస్తాడు” ఒక్కసారి బావురు మన్నాడు కుర్రాడు.

“ఇలా రావోయ్.” రావు అనగానే ఆ కుర్రాడు చిక్కుచిక్కుమంటూ సమీపంగా వచ్చాడు.

“కూర్చో.”

ఆ కుర్రాడు కూర్చున్నాడు.

“నువ్వు కోణాకు ఎంత సంపాదించావా?”

“అది తెలారీ మొదటిబోటీబట్టి పుంటుంది బాబూ! ఒక్కోకోణా ముప్పావ లా, రూపాయా సంపాదించా. ఒక్కోకోణా పావలా కూడా రాదు. ఇయ్యల ఎవరి మొహం నూకానో; తెల్లార్నించి తిరుగుతున్నా - టీసీళ్ళకైనా దొరకలేదు.”

రావు కావేపు ఆగి, తర్వాత ఇలా ప్రశ్నించాడు: “సరే...ఒక్కరూపాయా సంపాదించికోణాన ఏంచేస్తావ్?”

“తెలారీ రెండు ఇడ్డీలు తింటాను. మద్ది కేల పావలాకు అన్నం. సాయంత్రం టీసీళ్ళు తాగుతాను. ఆరణాలు పోనూ మీ అయ్యకు పడకాలు ఇస్తాను. అంతకు తక్కువ ఇస్తే, మీ అయ్య కింతాడు.”

“ఏ కే రూపాయా దొరకనికోణాన ఏంచేస్తావ్?”

“ఏంచేస్తాను - డబ్బులు చాలకపోతే మద్దికేల కూడు మానేస్తాను. పడకాలకు

తక్కువ ఇస్తే మీ అయ్య ఊరుకోడుగా?”

“ఓకోణా ఆ పడకాలుకూడా దొరకవనుకో...అప్పుడేంచేస్తావ్?”

“మీ అయ్యదగ్గర తన్నులు తింటాను.”

“మీ అయ్య కేంపని?”

“ఏమీ లేదు బాబూ.”

“ఏం?”

“ఒక నెయ్యి లేదు బాబూ! నీ న్న పన్నెడప్పదో నాటి నెట్టుమించి పడి నెయ్యి యిర్రొట్టుకున్నాడంట.”

“ఏ తే ఇంట్లో ఊర్కానే కూర్చోనుంటాడన్నమాట.”

“ఆ...అందర్నీ తిట్లా కొట్లా పడుంటాను బాబూ!”

“నీకు అమ్మ లేదా?”

“లేదు బాబూ... సచ్చిపోయింది... మారుతలి వుంది; ఒక మారాజా ఇంట పాది పని సేస్తూంటాది. ఆడనే కాని కడుపు నిండుతాది. ఇంటికొచ్చి మీ నెల్లెల్ని ఊర్కానే కొట్టూంటాది బాబూ. నన్ను కూడా కోణా ఇంకా డబ్బు తీసేక్కరావాలని తిట్టూంటాది.”

“ఏకే, నువ్వు ఎంత కష్టపడి ఇంటికి డబ్బులు తీసేక్క ఇస్తే, మీ అయ్య నిన్ను పట్టుకొని కొట్టూంటాడు కూడా నన్ను మాట?”

కుర్రాడు బుంగమా తెట్టుకొని “ఊ! నా బాబూ,” అంటూ వెనుతిరిగి వర్షు ఎత్తి వీపు చూపించాడు. ఆ నల్లటి వీపుమీది ఎర్రగా కందిపోయిన వా తిలు కనిపిస్తున్నాయి.

“నిన్ను రేతంతా సలిజరం బాబూ... ఇయ్యలకూడా వొళ్ళు బాగాలేకుంటే ఎక్కడ ఇంటికొచ్చే పడుకుంటానన్నా. కట్టెతో వీపు ఇమానంమోత మోగించి తరమగొట్టెం...”

“ఏకే మీ అయ్య నిన్నిట్లా అన్యాయం

అలాగే కొద్ది వంతులూలే నువ్వు పాడు
కాంతు ఎందుకు వెళ్ళాడు?"

"ఎక్కడో పాడే... కాదు!... ఈ గెల్ల
దోనెలు ఎవరు తీసుకు వెళ్ళారు?...
నేను యాడ పడుకోనేడి!..."

"ఇక్కడే నీ ముతలముందేవా తమలా?"

"అయ్యో! నా పారిష్ డబ్బా, బ్రష్
ఎవరైనా నేను నిద్రపోతున్నప్పుడు
తీసుకుపో?"

"నీ బూజు పారిష్ డబ్బా నెల
ఎంతోయి?"

"పన్నెండవాయి కాబా!"

"బ్రష్ ఖరీదు?"

"అదికూడా అంత కాబూ."

"ఒక పారిష్ డబ్బా ఎన్ని రోజు
లాస్తుంది?"

"నెల వస్తాది కాబూ."

ఆ కుర్రాడు లేచి ఓకూరు ఇంటా అంటూ
చూశాడు: "కెళ్ళా కాబూ! ఇంకేదేవా తిరి
గితే నాలుగు డబ్బు లాస్తాయేమో..."
అన్నాడు.

"ఓ! పో పాపం" అన్నాడు రావు.

ఆ కుర్రాడు మా ఇద్దరికీనీ దీనంగా
చూశాడు. "ఏలే పారిష్ వేయించుకోరా
కాబూ?"

నా గండే గతుక్కునుంది. "నా
బూట్లు చూడు... ఈ దయతో పారిష్
వేయించావోయ్. లేక బోలే నీదగ్గర
పారిష్ వేయించుకునేవాడిని" అంటూ
తేబులోంచి ఒక అణాతీసి వాడికిస్తూ—

"ఇది తీస్తూ... ఈమారు మళ్ళీ ఎక్క
డైనా అవుపిస్తే అడుగు. నీచేతే పారిష్
వేయించుకుంటాను," అన్నాడు.

ఆ కుర్రాడు పుచ్చుకొని "వస్తా కాబూ!"
అంటూ పోవోయాడు.

"అను!" అన్నాడు రావు తేబులోకి
చెయ్యి పోనిస్తూ.

ఆ కుర్రాడు ఆగాడు. రావు, తేబు
లోంచి ఒకపావలా తీసి చేతబట్టి ఆ కుర్రాడికి
ఓకూరు ఎగాదిగా చూశాడు: "చూడూ!
నువ్వులా 'గరిజా' చుస్తుల్లోవుంటే నీదగ్గ
రెవరూ పారిష్ వేయించుకోరు. ఒక
అణాఇస్తే నువ్వెప్పుడు వస్తుంది. ప్రతిరోజూ
రాత్రి ఇంటికి వెళ్ళాక కుర్రంగా నీనువ్వని
ఉకుక్క. తెల్లారి మంచిదుస్తులు వేసు
కొని తిరిగితే, అందరూ నీదగ్గరే పారిష్
వేయించుకుంటారు తెలిసిందా?"

అన్నాడు రావు.

ఆ కుర్రాడు తల ఊపాడు.

"మరోసంగతి... నువ్వు మీ అయ్యకి
వదనారేగా ఇయ్యారీ... ఒకరోజు ఎక్కువ
సంపాదించావనుకో... అప్పుడేం చేస్తావ?"

"కూడతెలుసు."

"అ... అదీ సంగతి ... మీ అయ్యకు
తెలికుండా ఎక్కడైనా డబ్బు కూడ

తెలుసుకు. నీ కప్పుడైనా అవసరమైతే
అడబ్బు సాయంతుంటుంది." అంటూరావు
పావలా ఆ కుర్రాడికిస్తూ "చూడూ! నే
చెప్పినట్లుంటే నువ్వు చింటావుకదా? కుర్ర
మైన దుస్తుల్లో తిరగాలి. అప్పుడే నువ్వు
బాగా డబ్బు సంపాదించగలవు. అలా కుర్ర
మైన దుస్తుల్లో నీటుగా నువ్వెక్కడైనా
నాకు అవుపించాలి; ఇలాగే ఎప్పుడో ఓ
రోజు కలుసుకుంటాం కే! అప్పుడు
నువ్వు నాదగ్గర కొస్తే నేను నీకు
ఒక రూపాయ ఇవాలి ఇస్తాను తెలి
సిందా?" అన్నాడు.

ఆ కుర్రాడిమొహం పంకోపంతో విక
సించింది: "సరే కాబూ."

"తర్వాత మరోవిషయం ... ఎవరైనా
పారిష్ అక్కరలేదంటే నువ్వొక వాళ్ళదగ్గ
ర్నించి వెళ్ళిపోవాలి. అంతేకాని, ఇండాక
టికా వాళ్ళదగ్గరే బలిమాయతూ కూర్చుంటే
వాళ్ళకు నీమీద అసహ్యంవస్తుంది నిన్ను
తిట్టరుకదా. అంతేత వాళ్ళమంగు
ఇంకోకుగం నిలుచోకుండా తిన్నగా వెళ్ళి
పోవాలి. వాళ్ళిచ్చేడబ్బు నీకు వేరే ఎక్క
డైనా దొరక్కుండా వుంటుందా?"

రావు ఒక కంపెనీలో సేవ్స్ మెన్ గా పని
చేస్తున్నాడు. అంతేతనే ఆ విషయంగురించి
ఆ కుర్రాడితో అంకక్కా చెప్పగల
తున్నాడు. రావు అంతటితో ఆగలేదు.
ఆ కుర్రాడి ముఖకవళికలను పరిశీలిస్తూ మళ్ళీ
ఇలా చెప్పసాగాడు:

"నే చెప్పినవంతా జ్ఞాపకం వున్నాయి
కదా? అలా కళ్ళపడి సంపాదించాలి.

అన్నట్లు మరోవిషయం. ఇప్పుడు ఈ
అయ్యగొక అణా, నేనొక పావలా
ఇచ్చాం. నువ్వు ముప్పివాడిలా పుచ్చు
కున్నావు. అది తప్ప. ఇటువైస అలా ఎవ
రైనా ఇస్తే నువ్వు పుచ్చుకోకూడదు. అక్క
రేమి చెప్పాలి. 'నాకు దేవుడు కిక్కి
ఇచ్చాడు - కష్టపడి సంపాదించాను' అని
చెప్పాలి... తెలిసిందా?"

కుర్రాడికి ఈపాటికి విరుగల్పిపోయి
వుంటుంది. చేతులు జోడించి మా ఇద్దరికీ
సమస్యగించి "నే వెళ్ళాకాబూ," అన్నాడు
గులపు తీసుకుంటూ.

ఆ కుర్రాడు కనుమాపుమేర దాటేవరకూ
మేమిద్దరూ వాడికినీయాస్తూకూర్చున్నాం
"మిద్దిమంతుడలే పున్నాడు; మంచి
కుర్రాడే," అన్నాడు రావు.

నేను వీర: కంపనం చేశాను.

* * *
హోటల్లోని రేడియోగ్రామనించి 'మారి
పోవురా కాలము' అన్న పాట వినిపి
స్తోంది. 'నిజంగా కాలం రోజురోజుకీ ఎలా
మారిపోతోంది,' అనుకుంటూ ఎదురుగా
కూర్చుని ఫలహారం తింటూన్న రావుకేసి
చూశాను.

సంస్కారంతోని జాట్లతో, తెలిగిపో
యిన వాడితో, నెమ్మకు అంటుకుపోయిన
కడుపుతో ఇప్పుడు ఓ కళేబరాన్ని గుర్తుకు
తెస్తున్నాడు రావు.

రావును నేను అంతకు క్రితం రీవ్ లో
కలకాను. అంతే. ఆ తర్వాత మళ్ళీ కలుసు
కోలేదు. అప్పటికి ఇప్పటికీ వాదాపు ఆరు

చూపాలింది. రావు సేల్స్ మెన్ గా పనిచేస్తూన్న కంపెనీ వాలుగు మాసాలక్రితం దివాలా తీసిందట. దాంతో రావు నిరుద్యోగి అయ్యాడు. వేరే ఎక్కడ ప్రయత్నించికా ఉద్యోగం దొరకలేదట. అతి కష్టమొక రోజులు వెళ్లి దీస్తుండాలి. పోవం! అతనూ, అతని పెళ్లాడూ, చంటి బిడ్డా!

“రావ్! రెం డిడ్లీలు, ఫూరీలు-పార్సీల్ కట్టెయ్యమనేదా? ఇంటికి తీస్తావు.”
“ఎందుకులేవోయ్...” అన్నాడు రావు, అభిమానం అడ్డొచ్చింది కొన్నాడు.

“ఆ... ఎందుకేమిటి? ఇప్పుడు నీకడుపు నిండింది. మరి మీ ఆవిడకు?”

రావు జవాబు చెప్పలేదు. ఏం చెప్పగలడు ఆసిలిలో? ఇడ్లీలూ, ఫూరీలూ పార్సీల్ కట్టించి రావు తిచ్చాను.

రావుకళ్ళు చెమ్మగిల్లాయ్. చేతులెత్తి నాకు నమస్కరిస్తూ “జీవుడిలా అవునో రావ్... లేకపోతే యీ రోజుకూడా నేను ఆకలితో అలముటించిపోయావాడి. నేను సంపాదించే రోజుల్లో బంధువులందరూ నా తుట్టూ చేరేవారు. ఇప్పుడో- నాకష్టం విన్నే బాధుకుకూడా లేదు.. ఈసిలిలో మిక్కుడైన నందుకు నీవు నీ పేరు నిలబెట్టుకున్నావు” అన్నాడు. కంఠం బొంగురుపోయింది. రావు చూసిన దుస్తులకేసి చూస్తూ బయటగా ఒక్క నిట్టూర్పు వదిలినా.

రావు చేతులు పిసుక్కుంటూ “ఒక రెండురూపాయలై ఇయ్యగలవా?” అన్నాడు.

“ఎందుకూ?”

“కావాలి... పాపాయికి ఒక్క బాగో లేదు. న్యూమెనియా. డాక్టర్ దగ్గరికి తీపెళ్ళకపోతే చూకు దక్కుతాడో లేదో తెలిపిందా వుంది.”

జేబులోకి చెయ్యి పోచిచ్చి మనీవచ్చు తీశాను. రావుదూరదృష్టం కాకపోతే ఎప్పుడూ డబ్బుపని అతను ఈవేళ నన్ను డబ్బు అడిగితే, ఎప్పుడూ పిచ్చిదురూపాయలైవుంటే మనీవచ్చులో ఇప్పుడు ఆర

ణారే ఎంగుకుంటాయి! ఇం దా క నే మెపులో కొన్ని వస్తువులు కొనేశాను. లేక పోతే క నీ సం రెండురూపాయలైనా వుంటే. రావుకు ఇప్పుడు పాయంచేసే సిలిలో లేనందుకు మనస్సు చివుక్కుమంది. “సారీ రావ్! సమయానికి డబ్బు లేదు. లేదా ఒకపని చెయ్యి. రేపు ఉదయం మా ఆఫీసుకి ఓకూరు రాగలవా? నేను అడ్వాన్సు తీసుకొని నీకిస్తా. ఏం?”

రావు తల ఊపాడు.

“మర్నీ రాకపోయేవు?... తప్పకుండా రావాలి... ఏం?”

రావు జేబులోంచి పార్సీల్ - 51 పెన్ తీస్తూ “ఇదో అంతా పోనూ, చివరికి మిగిలింది ఇదొక్కటే - కళామందిర్ వారు నాకిచ్చిన బహూమానం. ఇప్పుడు నిన్ను కలుసుకోకపోయివుంటే దీన్ని కూడా అమ్మేసేవాణ్ణి మే.” అన్నాడు.

“రావ్! అంత పని ఎప్పటికీ చేయకు. అసలు నువ్వు ఇన్నిదివాలూగా నన్నెందుకు కలుసుకోలేదు? నన్ను కలుసుకొనివుంటే ఈపాటికి నీకు మా ఆఫీసులో ఏదైనా ఉద్యోగాన్ని ఇప్పించేవాణ్ణి?”

కుక్క మాంసం ముక్కకేసి ఎలా చూస్తుందో అలా రావు ఆకలితో నాకళ్ళలోకి చూశాడు: “మీ ఆఫీసులో ఏదైనా ఖాళీలున్నాయా?”

నేను తనకాలం ఆలోచనలో పడ్డాను “బహుశా వుండొచ్చు. రేపు ఉదయం మా ఆఫీసుకి వస్తున్నావుగా... అప్పుడు కనుక్కొని చెప్తారే!”

ఈలోగా—

“బాబూ!”

అదిరిపడి పక్కకి తిరిగిచూశాను. ఓ కుర్రాడు. కుర్రమైన దుస్తులతో, చిరు నవ్వుతో నిలుచుచున్నాడు.

“పాలిష్ వేయనా బాబూ?”

అక్కర్లేదన్నాడు.

కుర్రాడు రావుతో “మీకు బాబూ?”

అంటూ అతనిబూట్లు లేనిపాదాలకేసి చూసి, నాలిక కొరుక్కున్నాడు. ఉన్నట్టుండి ఆ కుర్రాడు ఓసారి రావుకేసి, తర్వాత నాకేసి పరిశీలనగా చూసి “గుర్తున్నావా బాబూ?” అన్నాడు.

నేను వాడికేసి కాస్తేపు అనే పనిగా చూశాను. దాదాపు అరుమాసాల క్రితం బీచ్ లో జరిగిన సంఘటన కొద్దికొద్దిగా స్మరణకు వస్తోంది. తనకాలం నివ్వెరపోయాను. “ఒకే - నువ్వా?” అన్నాను.

కుర్రాడు సంతోషంతో తల ఊపాడు.

రావు మర్చిపోయినట్లుంది. అతని కింకా జ్ఞప్తికి రావటంలేదు. “రావ్! ... నీ ఫ్రెండోయ్!” అన్నాను.

రావు తికమకలు పడ్డా కుర్రాడికేసి చూశాడు.

“గుర్తొచ్చావా బాబూ? ఆనాడు నీచి దగ్గర మీరు పెప్పిన్ స్ట్రే ప్రతిరోజూ నుడ్డుల సోపేసి తెల్లగా ఉతుక్కుంటున్నాను. చూడండి నా నుడ్డులు! మా అయ్యకి తెలిపిందా బిగురూపాయలు ముసలయ్యి చూడకాడ ఇచ్చి పెట్టివా...”

రావుకు కొద్దికొద్దిగా స్మృతికి వస్తున్నట్లుంది. తలయెత్తి ఆ కుర్రాడికేసి సరిగ్గా చూడలేకపోతున్నాడు.

ఆ చైఖరి అర్థంకాలేదా కుర్రాడికి. “ఇంకా గుర్తు.రాలేదా! ఆనాడు మీరు నెప్పరుగా బాబూ!— నేనిట్లా మంచి నుడ్డలేసుకొనినీ ఒక రూపాయి ఇవాం ఇస్తా నన్నాడుగా?”

రావు కాస్తేపు కళ్ళు మూసుకొని మహా అవస్థలో పడిపోయాడు. తర్వాత నాకేసి తిరిగి “పిడిచేత నీ బూడులకు పాలిష్ వేయించుకుంటావుండు... ఇప్పుడే వస్తా” అంటూ రావు నాజవాలుకు ఎదురు చూడకుండానే ఎక్కడికో వడివడిగా వెళ్లిపోయాడు.

నాలుగంటకు పాలిష్ వేయటం ముగిశాక రావు వచ్చాడు. నేను ఆ కుర్రాడికి పాలిష్ వేసినందుకు అణాఇచ్చాను. కుర్రాడు పుచ్చుకొని చిరునవ్వుతో “వస్తా బాబూ,” అన్నాడు మా ఇద్దరికీనీ కృతజ్ఞతతో చూస్తూ.

రావు వర్క్ జేబులోంచి ఒక రూపాయి నోటు తీసి ఆ కుర్రాడికి కిన్నా “ఇందా-తీసుకో” అన్నాడు.

ఆ కుర్రాడు పుచ్చుకోలేదు. “అయ్యో మీరే అన్నారూగా బాబూ... ధర్మంగా ఇస్తే పుచ్చుకోవొద్దన్నారూగా! వొడ్డు బాబూ. నేను కష్టపడి సంపాదించానెండి.”

రావు మొహం ఎర్రబారింది “పుచ్చుకోమంటూంటే?” కుర్రాడి కళ్ళలోకి తీక్షణంగా చూస్తూ గరించాడు.

కుర్రాడు బిక్కుబిక్కుమంటూ “రూపాయి పుచ్చుకొని అక్కడ్నించి కడిలాడు.

రావువైపుకి తిరిగాను: “ఎక్కడిది నీకారూపాయ?”

రావునోట మాట పెగలేదు. తల వంచుకున్నాడు. అప్రమత్తంగా రావు వర్క్ జేబుమీదికి పోయింది నా దృష్టి. ఆ జేబులో ఇం దా క గోల్డ్ కేస్ లో మెరుస్తూండిన పార్సీల్ - 51 పెన్ ఇప్పుడు లేదు!

“నీ పెన్ ఏమైంది?”

రావు తల విడిచించాడు. “వస్తా... రేపు ఉదయం మీ ఆఫీసుదగ్గర కలుసుకొంటా,” అనిమాత్రం అనేసి పిడ్డపెద్ద అంగలతో వడివడిగా వెళ్లిపోతున్నాడు.

“రావ్!... అగు... మాట!”

ఇంకెక్కడ అగుతాడు? వడివడిగా వెలిసందులుపుతో తిరిగి అదృశ్యమైపోయాడు. బయటగా నిట్టూర్చాను.

తెలుగు ఆంగ్లభాషా బోధిని

తెలుగు పదవతెలిసినవారెల్లరు ఈపుస్తకంతోఇతరుల సహాయం లేకనే ఇంగ్లీషుభాష ముఖంగా వదువను. వ్రాయును, మాట్లాడను, పుత్తరప్రత్యుత్తరాల జరపడం వేద్యకవచ్చును. ఒకవెద్దక్కారితో టైం వుస్తకం రు. 5/- ఏ. ఏ. ఏ. రు. 1-2-0. కొక్కొకము: ఇది అనలైన కొక్కొక గ్రంథము. రోదొంతో నున్నది— రు. 1/- ఏ. ఏ. రు. 0-12-0. Van's Book Depot. P. B. No. 239, Madras-1.

శిష్టరమ్యులూ ముగ్ధరమ్యులూ

(గత సంచిక తరువాయి)

రాత్రికి బంగారయ్యగారు పంతులుగారి బడిలో రామభజన, పురాణ కాలక్షేపం ఏర్పాటు చేశాడు. ఊరంతా దండోరా పెయింపారు.

రామరావు మావయ్య, పెద్దయ్యమమలూ మండిపడ్డారు దండోరా విని.

“మాశావుటోయ్—వీడి గుంటనక్క ఎత్తులూ వీడూనూ—రేపు ఎన్నికలు పెట్టుకుని ఇవాళ భజనలూ హరికథలూ పెట్టిస్తాడూ జనాన్ని తక్కువచూడొంది! హస్త పెంక! హంత పన్నాగం!” అన్నాడు సూరయ్య.

“సూరయ్యగోరూ—యీడి పోటీ తట్టుకోవాలంటే మనం సానిమేళం ఎట్టించాలి. బలే రంజుగా ఉంటుంది” అన్నాడు సుబ్బి శెట్టి కలెగరేస్తూ.

“మేళ మేండుకేన్ ఈపాటిదానికి. మేళ మంటే మాటలనుకున్నావా ఏం. డబ్బు ఖర్చుతోపని. మనపూర్వ భజనే పెట్టిస్తే సరి” అన్నాడు కంట్రాక్టరు నవ్వుతూ.

గవరయ్య వారించాడు. “మీకు తెలీ దండీ. భజన కూడా పెట్టకూడదు నన్నడి

గి.ఎ. వాడు పెట్టాడని మనమూ పెడితే పోటీ భజనంటారు. బాగుండుదు. అదీకాక చేతివము రెండుకూకా—అయినా వీడి భక్తి చట్టుబండ్లుగానూ—ఇదటయ్యో పద్ధతి! మనం దండోరా వేయించాలి ‘మాకు దొంగ భక్తి లేదు, మాంసం తింటే ఎముకలు వేళ్లాడగట్టుకుని తింటారా—అంతేత మాకు భక్తి పుష్కలంగా ఉన్నా మేము భజన పెట్టించలేదు—రామమందిరం కట్టించడం ద్వారానే మాభక్తి వెల్లడవాలి అని చాటిస్తే చాలదయ్యో” అన్నాడు.

సూరయ్య ఆలోచించాడు. “చాటిం చొడుగానీ మన వేరే నలుగురికీ చెప్పేద్దాం” అన్నాడు.

భంగారయ్యగారు ఏర్పాటు చేసిన భజనకి చాలామంది జనం వచ్చారు. సుబ్బలక్ష్మి వచ్చింది. రామరావుని దూరం నించి చూసింది. ఆమె మందహాసం రామరావుకి కనపడిపోయింది.

హరికథ పూర్తికాకుండానే జగన్నాథం గారిక్కరూ ఇంటికెళ్లిపోయారు.

ఇదిమాసి వీరరాజు సుందరావుని పిలిచాడు. “ఆయన ఒక్కడేవెళ్లాడు సుందరం.

ఇప్పుడే వచ్చి చెప్పేయ్. సువ్రా సుబ్బుల్ని చేసుకోవనీ, పైగా చెన్నపట్నం వెళ్ళి పోతున్నావనీ - పనిలోపని - రామరావుకి - ఒద్దులే - నీసంగతి చెప్పేయ్ చాలు” అన్నాడు.

సుందరం నవ్వాడు. హరికథ అతనిచ్చి సుబ్బుల్ని వాళ్ళ మృగీ దిగబెట్టే సెసంతో వెళ్ళి మాటాడేస్తానన్నాడు.

రామరావు మర్నాడే సంగతి విని “హమ్మయ్య” అన్నాడు. “పంతులూ - సమస్యలు మేలిగా పరిష్కరించి అవతల పోరేస్తాను” అన్నాడు కథాసంగ్రహాన్ని ఒక్కమాటు సమీక్షిస్తూ.

ఇంక ఒక్కటే తరువాయి. మావయ్య ఓడిపోవడం. కరణం గారితో తనవిషయమై చేసుకున్న ఒప్పందానికి ఎగనామం పెట్టడం. మూడోదీ ముఖ్యమైనదీ సుబ్బలక్ష్మి పెళ్ళి. ఇందులో నగంపని పూర్తి అవనే అయింది. సుబ్బులుకితనం లే ఇచ్చంపుంది. నీకకి తనం లే ఇచ్చంలేదు. రాజాకి నీతం లే యిచ్చం. నీకకి ‘రాజ్’ అంటే ఇచ్చం. మావయ్య పన్నాగంలో ఒక భాగమయిన సుందరం - సుబ్బులక్ష్మి వివాహం ‘పకోడీ’ మంత్రంతో ఛిన్నా భిన్నమైపోయింది. సుందరం

ముత్త పూడి వెంకటరమణ

ఇద్దరమ్మాయిలూ - వంగురబ్బాయిలూ

రాత్రి వెళ్ళి తను చెన్నపట్నం వెళ్ళిపోతున్నట్లు సుబ్బులు తిండితో చెప్పేశాడు.

ఇక ద్వితీయభాగం వకటే. ఈభాగంలో రామారావు ఆస్తి హీనంగా అసగా కథానాయక కరణం గారు హీనో లేక నాయకుడు. ఆయన రామారావు ఆస్తి గోధం గా ప్రేమించాడు. వరించడానికి తిప్పలు పడుతున్నాడు. ఈ స్వయంవరానికి నూతనధారి రామారావు మావయ్య నూరయ్య. మావయ్య ఈ సత్కార్యానికి చేసే కృషివల్ల మావయ్యకి కరణం గారి ముతా ఓట్లు వస్తాయి. ఓట్లు వస్తే ఎన్నికల్లో గెలుస్తాడు. గెలిస్తే రామమందిర నిర్మాణానికి కంట్రాక్టును నియోగించి తన బాకీనుంచి తప్పించుకుంటాడు. కంట్రాక్టుకు డబ్బు ముటుంది. ఊరి చివరన రామ మందిరం కడిలే ఈస రయ్య వ్యాపారం బాగుపడుతుంది. చివరకి అంతా సుఖంగా వుంటారు.

కానీ రామారావు సుఖంగా ఉండడు. కథానాయకుడు మట్టికోట్టుకుపోయి దళుల్లాటలు పరస్పరం రాజీలుపడి బాసుపడి పోతారు. అప్పుడు కథ కంచికి జనం ఇంటికి వెళ్ళడం కుదిరను.

“దామిట్! ఎక్కడో అక్కడ కథ అడం తిరగాల్సిందే - లేకపోతే తిప్పాల్సిందే.” అన్నాడు రామారావు.

రాత్రి వారికథ మూలాన్ని వీరరాజుకి

నిద్ద ముంచుకొస్తోంది. “ఎమిటోరా-రాత్రి దాసుగారు కలవిచ్చినట్లు మనమంతా నిమిత్తి మాత్రులం. అంతే - కథలు మనం అడం తిప్పే కేపుందిరా” అన్నాడు ఆవలిన్నా.

“అందుకే కథ అడం తిరగడం మన చేతి మీదుగా వే జరిగాలి” అన్నాడు. “నీ బొంద. నీ కంతకేదీ. దొంగరాముడి ఎదాన పదిరూ పాయలు పోశావు. వాడిచేత ఏవో చేయించి ఉద్ధరిస్తానన్నావు. వెనక పల్తాడేను - వాడి మూలాన్ని కథ ఎదురు తిరిగి యీ దొంగ రాముడుచేత దోచుకోబడిన మీ వాడి నేస్తాలు మరింత ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఏమిటో!.... కాస్తేపు పడుకో ఇంటికెళ్ళి.”

“ఊరు నానా గోలగాడంటే నిజే నిట్రా పడుద్దాయ లేరా.” అంటూ బలవంతా వీరరాజుని బయల్దేరితాడు రామారావు.

పడుకుంటు వేసేసరికి నుందరం ఎదు రయ్యాడు రావి నాయుడి జట్కాలో. “నాయంత్రం మెయిలుకే వెళ్ళడానికి నిశ్చయించుకున్నానండి. మీరుయిఅడ్డుచెప్పాద్దు మీకు నెల తిరిగేలోగా డబ్బు మనియార్డరు చేస్తా. మీ మేలు మరిచిపోలేను.” అన్నాడు రామారావుతో. వీరరాజు వంక తిరిగి “రాత్రి జగన్నానంగారికి చెప్పేశానండి. ఆశ్చర్యపడ్డాడనుకండి. అమ్మాయి బాధ పడుతుందిని అన్నాడు. అమ్మాయికి ఎవరంటే ఇష్టమోనాకు తెలుసు.

కావలిన కనుక్కొండి అన్నా. ఆయన లోపలకేలి అనిచిందో చెప్పాడు. అవిడ పేరు పేరునా చెప్పి అడిగింది—చివరకి వీరిపేరు (రామారావుని చూపిస్తూ) చెప్పగానే బోలెడు సిగ్గుపడి పెరట్లోకి పారిపోయింది” అన్నాడు.

అనంతం సిగ్గుపడిపోయిన రామారావు పొగ బయటకి విడలబోయిలోపలకి మింకేశాడు. నుందరం మృదువుగా నవ్వాడు. “రామారావుగారూ. మీరదృష్టవంతులు. సుబ్బులు బంగారుతల్లి..... నెలవండి” అని బండి వాడితో “పోనీవోయ్ త్వరగా” అన్నాడు.

మధ్యాహ్నం మూడు గంటలయ్యేసరికి రచ్చబండ దగ్గర పిల్లామేకా పోగయ్యారు. కాస్తపటికి పెద్దలంతా చేరుకున్నారు. నవ్వులబల్బా ఎత్తిపాడుతు లూ, ఎక సక్కలు, ఏడుపులు, కోలులు, వాదోప వాదాలూ మొదలైన సరంజామాతో అంతా గోలగోలగా, సందడిగా ఉంది.

నూరయ్య, బంగారయ్య ఉపన్యాసాలిచ్చారు. రామమందిరం ఊరు ఘభ్య ఎందుకు కట్టించాలో, ఊరుచివర ఎందుకు అవసరమో ఎవరికి వారు సమర్థించారు. ఊళ్లో స్వార్థపరులవల్ల నాశనం ఎలా దాపరి మందో విడివిడిగా వివరించారు. అందరూ వికమత్యంగా ఉండాలని ఏకగ్రీవంగా ఉత్తోషించారు. అదే బలం అనికూడా అన్నారు. ఆతరవాత అదన్నాడు ఇదన్నాడు. ఆఖరున మీ ఓట్లు నూకే మీ పాట్లు మీకే అన్నాడు.

సభికులలో కొందరు గంభీరంగా తల బాచారు మాటలవిలువలు తులతూడుతూ. కొందరు నవ్వాడు. కొందరు హేళన చేశారు. ఆమారాజు డబ్బిచ్చి రామమందిరం కట్టించుకొండయ్యా అంటే ఈగోలా పోటీయా ఏవిటన్నాడు కొందరు గట్టిగా.

చివరకి ఓట్లు లెక్క పెట్టి వారో వీరో లేళ్ళే ముహూర్తం వచ్చింది. కరణం గారు పెద్దగా కూర్చున్నారు. తీరా అంతా సిద్ధమై న్న అంటే నైఅన్నాక కొందరు చేతులెత్తడానికి భయపడ్డారు. ఒక వీధిరైతు బంగారయ్యకే నా ఓటు అంటూ చెయ్యి ఎత్తిపోయాడు. వెంటనే నూరయ్య పార్టీవాడైన సుబ్బిసెట్టి (ఆఫ్ థంకౌ పలాస్ ఫేం) ఓ చూపు చూశాడు తుణులులో సగంసేపు. చెయ్యి త్రబోయిన రైతు జానగారిపోయి మానేశాడు...ఈ ఏటికి పంట సుబ్బిసెట్టి చేరంపెటాడు. సెట్టికి కోపం వస్తే అది కాస్తా చెడుతుందని రైతుకి బాగా తెలుసు. అందుకని ఓటు ఉపసంహరించాడు.

“అనుగో వెదిరింపు...ఆ ఓటు నాకే... ఎత్తు చెయ్యి!” అని బంగారయ్య కర్కశంగా అరిచాడు. బంగారయ్య కేకలో కర్కశత్వం, కక్కర్రి, అధికార దాహం

ప్రమాదరక్షణకు

ప్రశస్తమైనది

భీమా

ఎప్పుడో ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ తుణుం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాల్లో

* అగ్ని మోటార్ కార్ * కార్మిక నష్టపరిహారం

* నౌక * పయదిలిటీ గ్యారంటీ * మొదలైన భీమాలకు

— మూ తో సంత్రుడించండి; —

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్

జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ విల్లింగ్సు”

ఎన్ టెన్ నే డ్ - మద్రాసు.

Telephone : 4241. Telegrams : “UNIGEN”

[బ్రాంచీలు :

బొంబాయి - కలకత్తా - కొలంబో - నీంగపూరు - విజయవాడ -

దీల్లీ - పాట్నా - లక్నో - బెంగుళూరు - కోయంబత్తూరు.

కొందరికి జాగు వృత్తి కలిగించింది. రామా రావుకి ఏవగింపుతో ఒళ్ళు జలవరించింది.

‘ప్రజాస్వామ్యం’ అన్నాడు పీ.రాజా.
‘మతాస్వామ్యం’ అన్నాడు రామా రావు.

“దబాయంపు స్వామ్యం” అన్నాడు పక్కనే ఉన్న జగన్నాథంగారు.

జనంలో రొద ప్రారంభం అయింది. ఈ దారుణం చూడగోసే కొందరికి అసహ్యం వేసింది.

“నూరయ్యగారికి జై” అనేకారు కంట్రాక్టర్లు గుట్టిపెట్టి సందుచూసి. వెంటనే అక్కడి కుర్రాళ్ళంతా ‘నూరయ్యగారికి జై’ అన్నారు. గుట్టిపెట్టి అన్నాడని కొందరూ, కంట్రాక్టరు అన్నాడని ఈస రయ్య, అతని ముతావ క్లూ, లోపాయికారీ బిప్పందంపకారం కరణంగారి జనం, నూరయ్య మరీ మరీ చెప్పి సిద్దం చేసుకున్న వారూ ఈ జయధ్వానంలో ఒక్కసారిగా చేరారు. ఓటింగ్ జరక్కండా పెట్టివాళ్ళు ఎందుకు జై అన్నారో ఎవరికి బోధపడ లేదు.

బంగారయ్య కొంచెం తెలబోయాడు. తన పార్టీ మనిషిని మోచేత్తో పొడిచాడు. అతగాడు వెంటనే “బంగారయ్యగారికి జై” అన్నాడు. బంగారయ్య మనుషులు గొంతులెత్తేలోగానే నూరయ్య మనుషులు మళ్ళీ జై జై నూరయ్యకి జై అన్నారు. దాంతో కరణంగారు కండువా సరించుకుని, “నూరయ్యగారే గలి చారు. డబ్బు ఆయనకే బిప్పిస్తాం” అని ప్రకటించాడు. బంగారయ్య అభిమాని మనుషులూ అడతగిలాడు. “ఓటింగ్ లేకుండానే గలిచినట్టు ఎలా ప్రకటించా వయ్య” అని గద్దించాడు.

“ఇంకా లెక్కయిందీ. అంతా ఆయ నకే జైకొడుతున్నారు” అన్నాడు కరణం గారు సమరసభావంతో.

అమాంతంగా కంట్రాక్టరు అందుకోవారు మళ్ళీ ‘నూరయ్యగారికి జై’ అన్నారు. పిల్ల మేకా, పార్టీ వ క్లూ కలిసి హుమారుగా అందు కున్నారే జై అని.

“హంసార! మా పెద్దదిక్కు మా ఇంటి మొగడుత ఇలా అన్యాయంగా గలిచిపోతే నా గతేమిటరాజా! కరణంగారు మావ య్యని వగులాడురా ఇంక” అన్నాడు రామారావు బాధగా.

“ఎలాగరా?” అన్నాడు పీ.రాజా.

కాలవ గట్టుదగ్గరనుంచి శృంగనాదం విన వచ్చింది. జనం అంతా అటు చూశారు ‘ఉప్పవోసే వచ్చింది సింగినాదం ఉదారు’ అన్నాడు రామినాయుడు. కరణంగారు కాగితాలు సరుతున్నాడు, నూరయ్యకి డబ్బు అప్పించే నిమిత్తం.

“ఓటింగ్ లేందే వుదరదయ్య” అన్నాడు బంగారయ్య.

“ఇంకా ఓటింగ్ మిటి అంతా గలిపోతే” అన్నాడు కంట్రాక్టరు. నూరయ్యకి జై అన్నాడు.

“ఆపండి ఆపండి. ఎన్నికలు ఆపండి. రామనాథంగారొచ్చారు ఎన్నికలాపండి” అంటూ ఈ లేస్తూ ఊరి బడిపంతులు శంక రయ్యగారు ఒగుర్చుకుంటూ వచ్చాడు.

అందరూ స్తబ్ధులైపోయారు. కరణం గారూ బంగారయ్య, నూరయ్య కొయ్య బారిపోయారు.

శంకరయ్యగారు అరుగుమీద నుంచుని చెప్పారు “అయ్యలారా! మీరంతా ఒక్క సారి కాలవగట్టుకి దియచెయ్యండి. రామ నాథంగారు రమ్మంటున్నాడు. ఆయన సనాథం పుచ్చుకున్నందువల్ల ఊళ్లోకి రాడు.”

జనం అంతా బయలుదేరారు రకరకా లుగా ఆశ్చర్యపడుతూ. అందరికన్న ముందు శంకరయ్యగారు ఉత్సాహంగా వడి చాడు. ఆయనకి ఈవూరి రాజకీయాలు కూలంకషంగా తెలుసు. ఆయనమాట వినే పెద్దలెవరూ లేరు ఆయన బడిపంతులు కాబట్టి. ఆయన వాటితో ప్రమేయం పెట్టు కోడు. అందుకే ఎన్నికల సమయానికి కాలవగట్టుకి వెళ్ళి కూర్చున్నాడు.

రామమందిర నిర్మాణానికి నాలుగువేల రూపాయలు విరాళం ఇచ్చి, సన్మసించి రామేశ్వరం వెళ్ళిన రామనాథంగారికి, తన గ్రామంలో రామమందిరం ఏదీ లేదో ఉందో తెలుసుకు పోదామనే సంకల్పం కలిగింది. ద్రాక్షగ్రామం వెడుతూ పనిగా స్వగ్రామం వచ్చాడు. యాదృచ్ఛికంగా ఆవేశకే అక్కడి కూర్చున్న శంకరయ్య గారు ఆయనకి ఊళ్లో గొడవ యావత్తు పూసగుచ్చినట్టు తెలియచెప్పాడు.

కాలవగట్టున నీలాటిరేవురు అరభరాంకు దూరంలో రావిచెట్టుక్రింద ఉపవిష్టుడైన స్వామిలవారికి జనం ప్రణామం చేశారు పెద్దలు కొందరు భుజిలం అడిగారు. కరణంగారూ, నూరయ్య, బంగారయ్య పోటానపోటీలుగా స్వామిలవారిని తెగ పొగిడారు.

స్వామిలవారు దేనికి జవాబివ్వలేదు. అందరూ చెప్పదలచింది చెప్పడం అయ్యాక నిశ్శబ్దంగా ఉండమని కోరారు. జనం అంతా ఆయన మాటకోసం చెవులు రిక్కిం చుకు కూర్చున్నారు. చెలుమీద కూర్చున్న ఒక పిల్లకొకే, తెలిక, బాల్యచాపల్యంకొద్దీ ‘కాపుకాపు’ అంది. వాళ్ళమ్మ ‘హో’ అని గద్దించడంతో నోరు మూసుకుంది. ఇది చూసిన ఒక మేకపిల్ల ‘మేమే’ అని వచ్చి, గబుక్కున తిప్పగపించి, నాలుక కరచు కొని చెట్టుచాటుకి తిప్పకుంది.

అబ్బ! ఒకేజలుబు...భారము...

అమ్మతాంజనం వాడితే...

తగిపోయింది !

అమ్మతాంజనము

ఇద్దరమ్మాయిలూ - ముగ్గురబ్బాయిలూ

శాస్త్రములవారు తాను చెప్పదలచిన గొడవలు తెలుసుదనీ, దాన్ని కట్టించే పద్ధతాలును ముక్కలూ నిష్కర్షగా నూటిగా రికం కోసం ఇంతమందికి పట్టుదలలు పెరిగి, చెప్పారు. రామమందిరనిర్మాణం ఇన్ని స్ఫురతేర్పడి, రథస జరుగుతుందనీ తాము

ఓవల్ టిన్

దాదారణంగా ప్రమాదంకోసం, దాదాక తోను నిత్యపోషణ దారినంత కలిగి కుటుంబ పానీయము వెన్న ఆరోగ్యమైన కుటుంబాలే అనందంగా వుంటాయి. ఆరోగ్యునికి ముఖ్యమైన ద్రవ్యములు ఒక్కొక్కప్పుడు మామూలు అహారములో లోపించి వుంటాయని తెలిపివున్న వివేకం గల దారమంది గృహిణులు, నిత్యాహారము వకు అదనంగా "ఓవల్ టిన్" గూడ తమ విలువలకు యివ్వాలారు. ఉదాహరణమైన "ఓవల్ టిన్" వ్యయంచేసిన ఇంకా భూతివేయడానికి, రాతిల్లి పోయిగా విగ్రహానికి వెలివారికి ప్రయోజనకారిగా వుంటుంది. అది, బిందిన బాగ్గీ మాట్లా సారము, కుర్తమైన మీగడ అవుతాయి. ప్రత్యేకంగా తయారుచేయబడిన కోకో, యింకను స్వాదావకమైన పొప్పేట్లు, విటమినులు కలిగిన మిశ్రమము. ఇందులో ఇంకను 11 డి విటమినులు చేర్చబడి వని "ఓవల్ టిన్" కొంటే చాలా లాభకరము. దీనితో సహజమైనది లేదు.

డిప్టిబ్యూటర్లు : గ్రాహమ్యులైదంగం కంపెనీ (ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఓవల్ టిన్

1. పవచందలో అభిమాన పాత్రమైన అహార-పానీయము

వీటోన్ రేడియోమీటర్ కనిపించు తా. 8 మంది 8-30 గం. వరకు 'ఓవల్ టిన్' ఎమెటార్ కార్యక్రమం వివరించి (హిందీ-41, 72 మీటర్లు)

TV. 444

ఎన్నడూ భావించలే దన్నారు. రామ మందిరం చేరు అడ్డుపెట్టకొని దివిరంగాలూ, పేకాటలూ సాగుతాయనుకో లేదన్నారు చాలా బాధ కలిగించిందిన్నాడు. శాస్త్రముల వారికి ఇక్కడి రాజకీయాలన్నీ తెలిశాయన్న సంగతి ఆయన నోటనే వెల్లడి కావడంతో, ఈ రథసతో రాజకీయాలతో ప్రమేయం లేని, ఏ పాపమూ ఎరుగని జనం సిగ్గుతో తలలు వాల్చారు. పెద్దమనుషులంతా ఇది ఈయనకి ఎలా తెలిసిందా అని ఊహగానాలు చేయసాగారు.

అర్థ నిమిషాలే గేతులై, శాస్త్రములవారు గంభీరంగా ప్రవచించారు. "నేను జేముడిని వెతకడంకోసం సస్యసింఛాను. కాలి నడకన చాలా ఊళ్లు తిరిగాను. గుడిగోవులూ చూచాను. భగవంతుడిగురించి నేనేమి తెలుసుకో కలిగానో చెప్పలేను. కాని మనుషులంతా మంచివాల్నై సుఖంగా ఉండడమే భగవంతుడికి ప్రీతికరమనీ ఆయన మనకు ప్రసాదించినవన్నీ అందుకేననీ, అందుకోసం ఎవరెంత కొద్దిచేసినా ఆయన సంతోష పడగలడనీ నాకు మనసారా అనిపించింది. ఎప్పుడో కుదిరింది. మన ఊళ్లో రామ మందిరిం కట్టించడానికి, పూర్వాశ్రమంలో నేను ఆరు మాసాలక్రితం యధాశక్తి కొంత సామ్యు వదలిపెళ్ళేను. దానివల్ల పని కాకపోగా, ఊళ్లో స్వర్ణలకు చారిత్రీసినదని ఇప్పుడే తెలుసుకున్నాను. బాగా ఆలోచించుకోగా నాకు ఒకటి తోచింది.

స్వర్ణలు పూర్తిగాపోయి, అందరూ కావాలనుకున్న స్వర్ణే రామమందిరం సుకరంగా కట్టుకోవచ్చు. నేను ఇచ్చిన డబ్బుతో ఈ ఊళ్లో పాఠశాల కట్టించాలని నా అభిమతిం. మీ పిల్లలూ, తీరికైనపుడు మీరూ దిగువు కోవచ్చు. ఇప్పుడు ఉన్న బకీ ఒక తొటాకుల పాక. శిథిలావస్థలో ఉంది. అది పంతులగారి ఇల్లు. దాన్నే పెద్దచేసి బడి కట్టించండి. ఈ కార్యభారం యావత్తూ కేంకరం గారే నిర్వహిస్తారు."

శాస్త్రములవారిమాటలు జనానికినచ్చాయి. కొందరు తలపటాయించారు. భగవదర్పితమైన ధనం అన్యధా వినియోగించడం అనర్హార్యం ఏమోనని.

"దానికేమంది. బడిలోనే ఒక గదిని ప్రార్థన మందిరం చేయవచ్చు. అప్పుడక్కడ చదివే గాలకీ, పేకాటలకీ, కిమలాటలకీ ఆస్కారం ఉండదు." అన్నారు కేంకరయ్యగారు.

కరణంగా చిన్న అడ్డుపుల్ల వేశారు. కడసారి ప్రయత్నంగా. "స్వామీ, మీరు పూర్వాశ్రమంలో ఈ గ్రామానికి డబ్బు ఇచ్చారు. సన్యాసాశ్రమ స్వీకరణలో, ధర్మశాస్త్రరీత్యా తమ మృతతుల్యులు. అందువల్ల ఈ సామ్యుని అన్యధా వినియో

గించాలని తమరు ఆదేశించడం ధర్మవిగ్రహం అవుతుంది. మేము రామ మందిరమే నిర్మిస్తాం. అదే ప్రజల అభిమతం కూడా. తాము కొనసాగుతున్నాం” అన్నారు.

కంట్రాక్టరు అండుకోవారు చూశాడుగా “సూరయ్యగారికి జై” అన్నారు.

జనం ఎవరూ ఉలకలేదు పలకలేదు.

“మీకు రామాలయం వద్దా” అని గడ్డిం చాడు సూరయ్యగారు.

స్వామిలవారు మందిరం చూశారు. “ఎందుకు వద్దండీ రామాలయం? ఎవరు వద్దంటారు? దానికోసం స్వర్ణం వద్దంటారు. ఇప్పుడు ఈ ఊరికి బడి అవసరం. కాబట్టి బడి కట్టించడం మంచిది. అందు లోనే రాముడికి ఓ మందిరం ఏర్పాటు చేయండి. బడే ఒక గొప్ప గుడి. జిగుడికి ఇవారే మీరంతా వెళ్లితే, మీ పిల్లల్ని

పంపితే, మీకు మంచిదారి కనపడుతుంది. మీరు కోరే వరాలన్నీ ఆ దారినే వెళ్లితే దేవుడు ఇస్తాడు. కరణంగారు ధర్మశాస్త్రం చెప్పారు. దానిప్రకారం నాకు ఉత్తరం వులు ఇచ్చే చాక్కు లేదు. అయితే మీ మంచి కోరేవాడిగా నేను మిమ్మల్ని అడుగు తున్నాను. బడి కట్టించి, అందులో రాముడి బొమ్మ పెట్టి, అతే గుడి అదే బడిగా దాన్ని మీరు గౌరవించి తరించలేరా?”

“రామనాథంగారికి జై” అన్నాడు వీరరాజు - స్వామిలవారి పూర్వాశ్రమ నామధేయం అలవాటైనంగువల్ల. జనం జయ ధ్యానాలుచేసి స్వామిలవారికి ప్రణామాలు ఆపరించారు.

సూరయ్య, కంట్రాక్టరు, సుబ్బినెట్టి కొర కొర చూశారు. సూరయ్యకు మతి బొత్తిగా పోయింది. కంట్రాక్టరుకీ, నెట్టికీ, నల్ల

మంగునాకీ ఇచ్చుకోవలసిన బాకీ సమస్య మల్టీ వెక్కిరించింది. ముఖాన కత్తివాటేసి నా నెత్తురు మక్కా రాతే ఆస్కారం లేకుండా పోయింది. ఈ సంగతి గ్రహించే, కంట్రాక్టరు సూరయ్య ముఖాన కత్తివాటే పయ్య లేదు. రామమందిరం పేరు చెప్పి సంపాదించే మనసున్న రెండు వేలపై చిలు కూ దక్కకుండా పోయినందుకు ఏడుపు వచ్చింది. అయినా తుది ప్రయత్నం చేశాడు. “కొత్తబడి కట్టించే కంట్రాక్టరు నాకు ప్రవాదించాలి స్వామిజీ!” అన్నాడు జేతులు జోడించి ధీప్రపథాలు వెదవల్లటూ. స్వామిజీ మందహాసం చేశారు. “బడికట్ట దానికి ఊలోజనం అంతా శ్రమదానం చేస్తారు. నీవు అభిమానం ఉంటే సలహాలు ఇచ్చి తోడ్పడు. బడి కట్టడం ఒకటేకాదు.

“అనాసిన్” నాలుగు మందులయొక్క వైజ్ఞానిక విశ్రమము అది నరముల ముఖ్య స్థానములందు ఉత్తమైన విశ్రమవర్ణన ఇరిపి, వెచ్చి, తలనొప్పి, జలుములు, జ్వరం, వస్తునొప్పి మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శ్రమంగుమరికి కలిగించును.

- 1 క్రియేస్: అదిక కత్తి నిచ్చు మరియు జ్వరనివారణ మొనర్చు గుణాలకు ప్రఖ్యాతి గాంచినది. జ్వరాన్ని తగ్గించడంలో మిక్కిలి కత్తిగలది.
- 2 కేసెన్: బలహీనానికి మరియు చిక్కిపోయినందు లకు తగిన బలవర్ధనని విరివిగా వాడబడుచున్నది. విసానిటన్: ఉత్తమైన చాదా వివారణ జ్వర నివారణయని ప్రాతిపదికనది.
- 3 అసిటైల్ సాలిసిలిక్ అసిడ్: తలనొప్పి, మరియు అలాటి బాధలను సాగ్గిలటకు మిగుల ఉపయుక్తమైనది.
- 4

ఈ నాలుగు మందులు వరిగా వైద్యనియొక్క బలవర్ధనము వలె పనిచేయును అనాసిన్ గురితకు పని కలిగించునది లేక కడుపును అవకతవక చేయదు. వెచ్చి, తలనొప్పి జలుములు, వస్తునొప్పి మరియు కండరాల నొప్పులనుండి శ్రమంగుమరికి కలిగించునది మరియు రూపొందిన విముక్తికొరకు ఎల్లప్పుడూ “అనాసిన్” వాడండి.

లక్షలాది మందికి బాధావిముక్తిని కలిగించును

A. 6

ఇద్దరమ్మాయిలూ - ముగ్గురబ్బాయిలూ

వాళ్ళా! తుక్కాయా అని కొనాల్సి ఉంటుంది." అన్నారు.

* * *

తదుపరి! కంచీకి బయలుదేరినకథ మధ్యలో తప్పవారిపడి, తిరిగి వాళ్ళాత్తుగా అడ్డం తిరిగి కంచీకి అభిముఖంగా బయలుదేరింది.

స్వామలవారు సంచేకం ఇవ్వగానే ప్రయాణం అయ్యారు. ఎందుకు బ్రతిమాలు అలా అడవిలో భిక్షు స్వీకరించ నిరాకరించారు.

మర్నీనెట్టి, కంట్రాక్టరు, గవరయ్య గారు నూరయ్యని చాలుకి పిలిచి అతన్ని అతని దురదృష్టాన్ని, విడివిడిగాను, జంటగానూ, దుయ్యబట్టి, వారం తిరిగిలోగా తాళిలు చెల్లగట్టకపోతే వడివిధికి లాగుతామని హెచ్చరించి, కాలగట్టునించే వడి వెళ్లి పట్నం వెళ్లిపోయారు.

నూరయ్యగారు తలవంచుకుని విచార భవనా కొంపకి బయల్దేరాడు. కరణం గారు వెంటపడ్డాడు. నూరయ్య ఎన్ని కలలో గలవడం ఓడడంలో ఆయనకు పనిలేదు. ఓట్లు ఇచ్చించేవరకే. బప్పుందం ప్రకారం నూరయ్యగారు ఇవాళ పాయంకొలం తన మేనల్లుడు చిల్ల రామారావుకి కరణంగారి మామగారు చిల్ల సీతలక్ష్మిని ఇచ్చి పెళ్లి చేయించడానికి తంబూలాల ఇచ్చించారు.

కరణంగారు వెంటపడగానే నూరయ్య గారు మండిపడ్డాడు. "పోవయ్యా పరువు పోయి, నేనేడున్నాంటే వెళ్లింటావు." అన్నాడు చిరాకుగా. కరణంగారికి కోపం రాదు. వస్తే కత్తు వస్తుంది. అదొచ్చినా ఇదొచ్చినా ఆయన మనిషి కాదు. ఆ సంగతే కరణంగారు గట్టిగా చెప్పి 'జాగ్రత్త!' అనడంలో నూరయ్యగారు పరే వణకాడు—కట్నంలో ఆ డ్రాస్టుగా తెండువండు తీసుకుని బస్తీలో బాకీలు చెల్ల గొట్టొచ్చుననే ఊహతో.

దగ్గరుండి నూరయ్యగారిని, పెళ్లి కొడుకు రామారావుని ఇంటికి తీసుకెళ్లే

ఉద్దేశ్యంతో 'వదండి ముందు మీ యింటికి వెళ్లి నూరమ్మగారికి చెబుదాం... అడుగు అబ్బాయి...రా! రామా రావు! రావోయ్! అన్నాడు కరణంగారు.

కొంచెం ఆవతిలగా పోతున్న రామా రావు పీరాజు దగ్గరికొచ్చారు. కరణం గారు రామారావు చెయ్యి పట్టుకున్నార ఆపాద్యంగా. పీరాజు గవగబ ఆలోచించాడు, కర్తవ్యం ఏమిటా అని. అరనిము పంలో స్వంతంగా ఓ పాను వేసుకున్నాడు: ఇప్పుడది రామారావుకి వెంటనే చెప్పేయ్యాలి. కరణంగారు నూరయ్య గారు పక్కనే ఉన్నారు యమతాల్లా. ఎలా?

తూర్వం తెలుగునగరంలో 'గ' భాష, 'గా' భాష, 'లలికింకుల మధి' (అంటే తలకింకుల భాష) అని కొన్ని భాషలు అమలులో ఉండేవి. వీటిని కనిపెట్టినవారూ బహుళ వ్యాప్తిలోకి తెచ్చి వ వారూ పిల్లలూ, ఆడపిల్లలూను. 'గా' భాష తెలుగు పాఠశాలల ఆస్థాన భాషగా, భాషనగా, చెంపటి అయిన రోజులోనే పీరాజు 'గా'భాషని తుణ్ణంగా అవగతం చేసుకున్నాడు. ధారాళంగా మాటాడే నేర్పు సంపాదించాడు. రామారావుకి 'గా' భాష బాగానే అర్థం అయిపోతుంది కాని మాట్లాడడం బాగా రాదు. 'గర' భాష అని ఇంకో భాష ఉంది. చిన్నపిల్లలూ, ఆడ పిల్లలూ, పరిమిత మేధస్సంపన్నులూ దాన్ని వాడుతారు. పాత భాష అయినా ఈ ఆప త్కాలంలో అనే ఆడుకుంది. విద్య విదేశ బంధువన్నారు.

కరణంగారి చెయ్యి పట్టుకు నడుస్తూన్న రామారావుకి, అతని పక్క నడుస్తూన్న పీరాజు ఈ క్రింది సంచేకం ఇచ్చాడు.

"వెగధగ వాగాయా! నీగి తగ వాగా మగు రాగాసి గిగి ఉగు త్తగరగం ఇగింద. అగండుగుకో" అంటే 'వెగవానూ సీత వాగు రాసి ఉ త్తరం ఇంది అండుకో.' ఎగమగ యగం చుగుసిగి వగలుగురిగి ముగుండగరగ పెగ ప్తెగయ్ (సమయంచూసి నలుగురి ముందరా వెళ్తేయ్)"

రామారావు సంచేకం బోధపరుచుకుని గుట్టుగా పీరాజు అందిచ్చిన ఉ త్తరం తీసు కుని కేబులో పెట్టుకున్నాడు. పీరాజుకి సీత రాసిన ఉ త్తరం అది. రెండు త్తజాలలో రామారావుకి ఒక ఊహ వోచింది. తనకు ప్రావీణ్యత ఉన్న 'గర' భాషలో పీరాజుకి ఈ క్రింది సంచేకం ఇచ్చాడు.

"ఒగ రోగరయ్ రగరాజా! నుగురు నుత్త పగరరిగట్టుకుని మిగిరిమి ఇగిరింటికి వెగిరెల్లి మిగిరిమి అగరమ్మని బగరబామ్మని

మగర మా ఇగిరింటికి తిగిరి తీసుకురా (ఒకయే రాజా నుత్త పరిగట్టుకుని మీ ఇంటికి వెళ్లి మీ అమ్మని బామ్మని తీసు కురా.)

'రైకో' అని తుద్రుమన్నాడు పీరాజు. "ఏమిటా ఆ గొణుగుడు" అని గడ్డిం చాడు నూరయ్యగారు.

"ఏదో తుక్కాళ్లు. కబుర్లు పోనిస్తురు" అన్నాడు కరణంగారు.

ఇల్లు చేరిచేరగానే "ఇప్పుడే వస్తానండి" అంటూ పరుగెత్తాడు రామారావు. పక్క పీఠిలో ఉన్న జగన్నానంగారింటికి సరా సరి వెళ్లాడు. సావిత్రి ఉయ్యాలబల్లమిద కూర్చుని తల దువ్వుకుంటుంది సుబ్బు లక్ష్మి. రామారావుని చూడగానే చెంకున లేచి స్తంభించాటుకి వెళ్లి నీంచుంది. రామా రావుకి ఈసారి ఎక్కడలేని దైర్యం వచ్చే న్నింది. "మీ వాన్న గాదన్నారా?" అని అడిగేశాడు.

"ఉన్నాడు" అంది సుబ్బులు తలవంచు కొని. "పిలుస్తా" అంది గొప్పటికి బయల్దే రుతూ.

రామారావు ఇంటా అంటా చూశాడు. "ఏయ్! సుబ్బులూ!" అన్నాడు మెల్లిగా. సుబ్బులు తీసుకుని ఆగిపోయి మెల్లిగా వెనక్కి తిరిగిచూసింది.

రామారావు గుటక మింగాడు.

రామారావుకి స్పృహ వచ్చేసరికి "ఏం? రాముం?" అన్నారు జగన్నానంగారు

"ఎంతేదండి. మీరు మా యింటికి అడ్డం టుగా రావారి. మా మావయ్య నాన అవ్యాయం చేసేస్తున్నాడు..... సీతని, వాకు..... ర డి..... ఏమనుకోకండి" అన్నాడు.

"అబ్బే. అనుకోదాని కేంముందోయ్.... కాని చూడు."

"మీరు సంచేపించకండి..... ర డి చెబుతా" అని చెయ్యి పట్టుకున్నాడు రామారావు.

జగన్నానంగారిని వెంటపెట్టుకొని రామా రావు నుమ్మంలో అడుగుపెట్టేసరికి నూర య్యగారు కరణంగారు మండిపడి పో గు న్నారు జ మి లి గా. జగన్నానంగారిని చూసి కొంచెంకెత్తగారు. ఇంతలో పీరాజు వాళ్ళమ్మనీ, బామ్మనీ వెంటపెట్టుకుని వచ్చేశాడు. నూరమ్మగారు చా ప వేసి నుర్రొద్ద చేసింది. రామారావుకి పీరాజుకి తప్ప ఇంకెవ్వరికీ ఇదంతా ఏమిటో అంతు చిక్కలేదు. ఒక అరనిముషం నిశ్శబ్దం ప్రవర్తించింది.

కరణంగారు గొంతు సవరించుకున్నాడు. "నూరయ్యగారు, మనం రేద్దామా మరి? వేళేయింది" అన్నారు.

"ఆఁ. ఆఁ. వదండి... రారా. రాత్తుడు"

పల్లెదనమునకు
చక్కని
కోడలు
పెరిదెండు
పెజ్జటుబుల్
హో ఆయల్
RATHOD TRADING CO. MADRAS-1

“బొదవ సంజను వార్షికాంబుదము హోయలు.”

—డి. సంకేశ్వరరావు, ఏలూరు

అన్నాను మారయ్యగారు వ్యవహరించు
దులు.

“ఎక్కడికి అన్నాను రామారావు.

“కరణంగా రింటికిరా. తం బూటలు
అయ్యకోడానికి ... ను వ్రు లాంబానికి
అనుకో” అన్నాను మారయ్యగారు అని
రంగా.

“ఎందుకూ?” అన్నాను రామారావు
నంబాచిట.

“ఎందుకమ్మటా, సీతిని చేసుకోడానికి”

“ఏమిరు? నేనా?”

“అదే. నేను” అన్నాను మారయ్య
గారు చిరాకుపడి.

“ఓ. అలాగా!” అన్నాను రామారావు
చాళ్ళమ్మ వింకమాసి. మారయ్యగారు
కోప్పడింది. “ఏమి మరీ కుంఠించేదలు ఎక్కు
వవుతున్నా యేమిటా!” అందాచిట.

రామారావు విజృంభించాడు. “ఏమిటమ్మా
అమాటలు. రాజు సీతిని చేసుకోవాలను
కుంటూఉంటే నేనెలా చేసుకో నీ?
వాడూ నేనూ అన్నతమ్ముళ్ళూ కళ్ళముందు
పెరిగారా?” అన్నాడు.

కరణంగాను గయ్యున్నాడు “రాజుకి
చేసుకోవాలనుంటే నా కివ్వాలని
ఉండుదా, సీతికి ఇచ్చు ఉండుదా?”

వీరరాజు తల్లికి అభిమానం వేసుకొ
చ్చింది. “బాబూ కరణంగానూ. మేం

మమ్మళ్ళేమీ అడగలేదుగా, మీ పిల్ల
నిస్తారా అరి? ఆ కుర్రాడి మాటలు పట్ట
కుని ఎందు కలా విసుక్కుంటారూ?...
ఎంరా రాజూ? ఇందుకా మమ్మల్ని ఇక్క
డికి తానుకొచ్చావు?... ఏమిటి గోల?”
అంది.

“పిన్ని గారూ! మీరు కోప్పడకండి”
అంటూ కేబులోంచి ఉత్తరం తీశాడు రామా
రావు. “రాజు సీతిని చేసుకోవాలని ఉబ
లాటపడుతున్నాడు. ఎవరే ఉన్నాడు.
కొవాలంటే అడ్డండి ఇంక సీతికి కూడా
వివంటే తగని అభిమానం అందుకు ఇదే విధ
ర్పనం. ఇక్కడ పరాయివాళ్ళేరూ లేరు
కొబట్టి చూపిస్తున్నా. ఇనుగో ఇది సీతి

ఇద్దరమ్మాయిలూ - ముగ్గురమ్మాయిలూ

రాజా! రాసి ఉత్తరం, ఏవమ్మ ఇవన్నీ చూసి, రాజా నా అన్నతమ్ముపంటివాడని ఎరిగింది. నేను నీరిని చేసుకోవాలని ఇంకా పట్టుపడతావా అమ్మా... పైగా నాకు పిల్ల అంటే ఇష్టంలేదు. మన ప్రత్యాలు కల వవు... అయ్యో కరణం గారూ కోప్పడకండి. ఉన్న మాట ఇప్పుడే చెప్పాను. ముసుగులో గుడ్డులాటలు నాకు వచ్చవు... ఏం అమ్మా.. ఇంకా తాంబూలాలని పుచ్చుకోవాలంటారా? అన్నాడు భీమాగా.

నూరమ్మగారు నానున్నా, అంది. "అయినా నీ కష్టంలేకపోలే నే నెందుకు బలవంతం చేస్తానురా... నీకు వచ్చిందా నే చెబుకో."

కరణంగారు మగమగ అలా చించాడు. పి.రాజా కూటికి, కులనికి కూడా పేద కాదు. తండ్రి లేడు. బాగానే ఉంటాడు. ఇంకో అంకో చదువుంది. ఎలాచీ ఒక్కటే గావం. రామారావు కన్న తెలివైనవాడు. తాకట్లం బాగా తెలుసు. పైగా నీరి రాసిన ఉత్తరం ఇక్కడివాళ్ళే కాక, పైవాడు జగన్నాథానికి తెలిసిపోయింది ఇది బయటపడితే పిల్లకి పెళ్లిందిం కష్టంపూడా. పట్టు సడల కుండానే, కట్టుం పెరగకుండానే కఠి యేకం చెయ్యాలి.

"అయితే ఇంకేం! నా కూతురికి రాజా వచ్చి, వాడికి అది వచ్చితే ఇంక అడేమిటికి... ఇప్పుడే తాంబూలాలని ఇచ్చుకుందాం."

...ఏమంటారు అక్కగారూ? అన్నాడు పి.రాజా తల్లివంక తిరిగి. ఆవిడ ఇలా అవు తుందిని ఎన్నడూ అనుకోలేదు.

"పిల్లాడి సుఖంకన్న మీ కౌక్కిలం నీమిటి పిన్నీ" అని రామారావు చిన్నచాడి నేకాడు.

"జూస అక్కగారూ, ఈ అనండి" అంది నూరమ్మగారు.

"సభస్య శ్రీఘం" అన్నాడు ఇప్పటికి తేరుకుని సంగతి సందర్భాలు బోధపరచు కున్న జగన్నాథంగారు.

"తెగాను" అన్నాడు రామారావు మావయ్య. ఏదీవాలో వన్యలో ఇది మితింగా నిర్ధారణ చేసుకోకుండానే

"సరే... మీరంతా ఇంత ఇడిగా మా మేలుకోరి చెబుతూ ఉంటే నేను కొదం టానా... ఏమంటారు అత్తయ్యా?" అంది పి.రాజా తల్లి.

"మరేనమ్మయ్యరే" అంది పి.రాజా బామ్మ గారు.

"రైకో రైకో" అనేకాడు పి.రాజా అల వాటుకొద్ది. వెంటనే రామారావు ఇంగ్లీ షులో మాట్లాడేసి, ఇంగ్లీషులో వచ్చేసి రాజా వెలిచేప్ప కప్పిపుచ్చాడు... అంతే అనందంగా వచ్చారు.

అమాంతంగా నిశ్చయం వ్రుడింది. ఏవ రిశేలా మాట్లాడాలో తోచలేదు— ఏం మాట్లాడబడాలో తెలిసినా.

కరణంగారే మళ్ళా కొంచెం దగ్గి గొంతు పదిరించుకున్నాడు. ఊ! అన్నాడు. "చెప్పవయ్యో పెళ్లికొడకా... నీకు వచ్చిన పిల్ల ఎవరేనా ఉంటే ఇప్పుడే చెప్పేయ్." అన్నాడు.

నూరమ్మగారు మందహాసం చేశాడు ఓడి పోయిన ఛాంపియన్ లాగా.

రామారావు వాళ్ళమ్మకంక చూశాడు పరిశీలా. ఆ తరవాత జగన్నాథంగారి వేపు చూశాడు. తలవంచుకున్నాడు. "సుబ్బలు" అన్నాడు మృదువుగా.

జగన్నాథంగారు క్రుల్లిపడి తేటతెలుత నూ యించుకుని "అంతకన్న నా కౌక్కిలం నీమిటి ముంది నాయనా! నూరమ్మగారు నాపిల్లని కడుపులో పెట్టుకుంటానంటే కాదంటానా. సందేహంచేది ఇంకా ఆవిడే కావాలిగాని" అన్నాడు.

నూరమ్మగారు రామారావు వంక చూసింది. విప్పారిన కళ్ళలో ఆశగా చూస్తున్నాడు. ఆవిడలో వాత్సల్యం పొంగింది. కంటనరు తిరిగింది. "వాడి ఇష్టానికి నేనెప్పుడూ అడ్డుచెప్పను... సుబ్బలు బంగారుతల్లి. మాలక్కు" అంది నెమ్మదిగా.

"ఇంకేం పనిలోపని ఈజంటికి ఇవారే తాంబూలాలని ఇచ్చుకోవడం మంచిది. శుభస్య శ్రీఘం" అన్నాడు కరణంగారు.

"తెగాను" అన్నారు గుమ్మం చాటి అప్పుడే సావిట్రి కాలిపెట్టిన బడిపంతులు కంకరయ్యగారు.

(అయిపోయింది)

27 Persons are awarded prizes in our Competition No. 46—1st prize 11, 3rd prize 7 and 4th prize 9 persons. Full particulars are sent against 0—4—0 annas stamps.

గెలవండి **25,000** గెలవండి

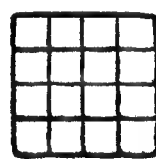
రిజిస్టర్ నెం. 028.

పోటీ నెం. 48

నీలువేసియున్న మా అఫీషియల్ కీ సాల్యూషన్ మెనర్సు. ప్రిమియర్ బ్రాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, న్యూదాను వారివద్ద డిపాజిట్లు చేయబడియున్నది. వారి అధికారముతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి ఆర్ కరెన్సీ రు. 12,500. రెండవబహుమతి మొదటి రెండు లైసులు కరెన్సీ రు. 6,500 మూడవ బహుమతి మొదటి ఒక లైన్ కరెన్సీ రు. 3,500. నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు నెంబర్ కరెన్సీ రు. 2,500 మా కీ సాల్యూషన్ ప్రకారం నిలుపుగా, అడ్డంగా యేటైనా పుంపవచ్చును.

అఖరు తేది **27-9-55** ఫలితములు **12-10-55**

848

మొత్తం సామ్మూ వారుచుండును." ఈ పోటీలో మేనేజరు తీర్మానము అఖరు, దట్టబడ్డమైనది. 0-4-0 స్టాంపులు పంపినచో పోస్టులో ఫలితములర్పణ పంపబడును. మా ప్రత్యేకముఖ్య, మరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

THE RAISING COMPETITIONS No. 48, 28, (3) Chhandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

RAISING COMPETITIONS
 NO. 48

125	139	138	128
136	130	131	133
132	134	135	129
137	127	126	140

 We hereby certify that the above is the original deposited with us for Raising Competitions No. 48, 28, 3, 55. It is a valid copy and is entered in our register today and that a copy of the above register has been lodged with the Bank.
 For The Promissory Bank of India Ltd.
 M. S. S. S. S.
 Madras 21.

బ రు వు బ్ర తు కు లు

వృత్తా ఒకమారు ముంగున్న అడ్డాన్ని పదిలకొంగుతో తుడిచి విశాలమృతముఖా న్నందులో చూచుకుంది. జుట్టులో వెండితీగల్లా మెరుస్తాన్న నాలుగైదు వెంట్రుకలు కన్పించాయి. నీరసంగా నవ్వుకుంది, పండు విరిగిన దువ్వెనతో వెంట్రుకల్ని స్పృశింపటా! కండ్లక్రింద వల్లనీడలు, ముఖాన అవ్వడపుడే కన్పిస్తాన్న ముడుతలూ, తన నిస్సారమైపోయి బ్రతుకుకు నిదర్శనలుగా కనిపిస్తున్నాయి..

... ఆ తొలిరోజుల ఉత్సాహం, ముద్దులూ ముచ్చటలూ, అన్నీ కలలలోని అనుభవాల్లాగా తోచినాయి. ఈవాడు ఈ సంసారకటం లాగడానికి భారమైన రాళ్ల బంకిగా తగూర్చెంది... తనది, 'అయనది' అరంలేని నిస్సారమైన బరువు బ్రతుకులు... జీవితం, నిస్పృహతో, నిట్టూర్పులతో, నిరాశతో నిండిపోయింది. జీవించడం ఒక ధర్మం, కుటుంబాన్ని నిలబెట్టడం ఒకవిధి అయిపోయింది ... సంసారవాటకం సాగు తూనేవుంది. తనూ, ఆయనా తమతమ పాత్రలను పోషిస్తూనే వున్నారు, యెటు వంటిలోపమూ రాకుండా! ... కానీ ఆ పాత్రలలో జీవంలేదు - అలవాటును తీర్చుకోవడంలోని సంతృప్తిహితమే మిగిలిందిందులో...

... ఆ కాలంలో అపురూపంగా తాను స్కూలు ప్రెసలుదాకా చదువుకుంది. క్రొత్తల్లో, తాను తీరిక సమయాల్లో చదువుకోడానికిని తెలుగుపత్రిక తెప్పించేవాడాయన. ఈనాడూ వస్తూనేవుందదిరోజూ, ... సుఖికోసం! ... తనకు పత్రికలు చదివడం ఒకటా?....

సుఖి చిన్నప్పడంటూండేది, 'నీగొంతు బలేగా వుంటుందిమ్మా'ని. సుఖి యిప్పుడు సంగీతం నేర్చుకుంటుంది ... వీణ నేర్చుకోవాలని యెంత సంబరపడ్తుంది?... కానీ యీ దురదృష్టవంతులయింటవుట్టింది!..... తానూ సంగీతసాధన చేసింది పసితనంలో! ... కానీ తాను గాం తెలిపాడి యెన్నియుగాలైంది? పాటలొకటి కొరవ, బ్రతుకే యెంతెగని విషాదగీతంగా తయారైపెక్కుట!...

ఆరోజు... సుఖి ధర్మభారంపాపైందని తెలిగానే చదువుకున్న తినే అనింది, "ఏమమ్మా, సుఖి! నే చదువుకొని యేం వెలగబెట్టున్నావెప్పు! ఆడదాని చదువంతా వంటయింటి పాగలోకలిసిపోవలసిందేగా?" అని, 'ఆయన'

‘కే స రి’

కూడా వున్నాను వింటూనే. కానీ దివ్యమాటికే గా పలుకులుకు లేకుండావున్నారు. అబ్బాయి - విన్నట్లుంది నేనన్న మాటలు - గదిలోంచి వచ్చి "ఏతేమ్మా! నేనూ చదువు

మానుకుంటాను, ఎంత కాలేజీదడువులూ చదివినా గుమాస్తా పనికేగా" అని తలవంచుకున్న సాన్నతెట్టు చురుగ్గా చూచాడు.... ఏవిధంగానో, తనవల్ల, ఆయన పట్టుదల వల్లాకొకున్నా, అబ్బాయి గట్టి పట్టుదల వలెనా, అమ్మాయికూడా ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. గట్టెక్కింది. అంతకు పిమ్మట వాడు

"షావుకార్" పిలిం ప్రఖ్యాత తార శ్రీమతి జానకి ప్రశంస: "అందాన్ని యిచ్చే సాధనాలలో 'రెమి' తో సమానం మరేదీ లేదు." -

శ్రీ. Janaki

ఆంధ్ర ఏజెంట్లు: మెరక్స్ & ఆక్ట్రేడ్ ఏజెన్సీస్, విజయవాడ.

బరువు బ్రతుకులు

యెదిరించాడు ఔదిరించాడు కానీ అమ్మాయి
చదువు అంతటితో నిలిచిపోయింది. ఇప్పటికీ
వాడు నీలు చిక్కినప్పుడల్లా ఔప్పిపాడుసుం
టాడు బల్లెల్లాంటి మాటల్లో! కానీ యిద్దర్నీ

కారేజీలో చేర్చి సెగడం అంటే మాటలా!
అబ్బాయి జీతాలు కట్టడానికే తల ప్రాణం
తోక కొనాందాయె!”
కానీ సుకీ మాత్రం యెంతగానో కించ

పడుంది, తనతోడి వాండ్లందరూ కారేజీలో
చేరి చదువుతూంటే, తానింట్లో గోళ్లు గిల్లు
కుంటూన్నా నే అని. అంగులోనూ ఎస్సె
స్సెల్స్లో అంత మంచిమాడ్కులావ్వాయి!
...ఏంచేస్తాం?.....అమ్మాయిని నిజం గా
అన్యాయమే చేస్తూన్నాం..... ఇటు,

ప్రవేశం ఉచితం!

రూ. 25,0002లను

గెలువండి

మొదటి బహుమతి
రూ. 20,001లు

రెండవ బహుమతి
రూ. 5,001లు

* మొదటి బహుమతిని గెలుపొందిన
వారు ఒకరుగాని లేక అందరూ కలిసి
గాని అదనపు రూ. 20,001లను విద్యం
అన్నతికిగాని లేక వ్యాపకముగాని యిచ్చే
హక్కునుగూడ గలిగియుంటారు.

మరియు ఇంకొక రూ. 20,001లు
ధర్తార్థం యివ్వబడును!

డాల్డా క్వీజ్ లో

ముగింపు తేదీ:
30వ సెప్టెంబర్ 1955

మీరు చేయవలసినదల్లా

ఒక ఎంట్రిఫారమ్ను మీ డాల్డా వ్యాపారివద్ద తీసుకొని
అందులోనున్న సులువైన 18 వాక్యములను పూర్తి
చేయండి. మీ జవాబులు ఒక ప్రత్యేక తీర్పురి పంపుము
చేత నిర్ణయించబడిన వాటితో పోలిపించిన యెడల, మీరొక
బహుమతిని గెలుపొందెదరు. ప్రవేశ రుసుము లేదు—
5 పౌనుల డాల్డా గుడ్డుగల వనస్పతి డబ్బాయొక్క పై
మూతను మాత్రము ప్రతి ఎంట్రితోను పంపండి. ఒక
10 పౌనుల డబ్బాయొక్క పై మూత మీకు రెండు ఎంట్రి
లకు అర్హతను గలిగించును.

ముఖ్య విషయం
ప్రతి ఎంట్రియున్న పేట
చెదరకుండావున్న డాల్డా
డబ్బాయొక్క పూర్తియైన బ్రష్
మూత చేర్చి పంపబడినదా
యని దృఢపర్చుకోండి.

జాంబాయి, సొరత్,
హైదరాబాద్ మరియు మైసూరు
రాష్ట్రములందు వివరించబడిన
తప్ప తదితరులందరూ,
పాల్గొనవచ్చును.

మీ డాల్డా వ్యాపారివద్ద ఒక ఎంట్రి ఫారమ్ను తీసుకోండి

యాడున పెండ్రేనా చేస్తేనే అదోరకం లేదా వై చదువులకన్నా పంపాల్సింది - గంటికి నోచుకోలేక దాని వయసు నలా అడవికొచ్చిన వెన్నెల చేస్తూన్నాం.....

అపిల్ల అడిగిన నిటింగు వ్యవృత్తులన్నా సీనియ్యరాయన! ప్రతిగోజూ అడిగడిగి, అపిల్ల అలకలు సాగించడమే!...తలవూపడం తప్ప చెప్పినపని వేయడాదు.....వారం రోజులుగా చంటిబిడ్డకు హరికృష్ణ నిండు కుందని ప్రతిగోజూ జ్ఞాపకం చేయడమే కానీ హరికృష్ణమాయంటికి రాకపోయే! ఈరోజైనా తెస్తేగాని పిల్లవాడు బ్రతకనిచ్చేట్టులేడు!

వెంటనే మధు జ్ఞాపకంవచ్చాడు. చాలా సేపట్నుంచి వాడి అలికిడ లేదు... తొట్టు బాటుతో వాటిల్లోకి వచ్చి 'మధు' అంటూ పిలవబోయింది. కానీ యంతలో మధు కనిపించాడు - సగంకటి వదిలిన కాంపాండు గోడనిక్క, ప్రక్కంటి యెంజినరుగారబ్బాయి' బాయ్ మోబారు త్రొక్కుతూంటే రెప్పార్చకుండా మాన్తూన్నాడు...బాయ్ మోబారు నిజంగానే యెంతో ముచ్చటపెట్టాంది. స్టీరింగ్ పిల్, హార్న్, హెడ్ లైట్లు, అన్నీ నిజమైన కారుకున్నట్లే వున్నాయి... మెల్లగా అడుగుల్లో అడుగులు వేసుకుంటూ తాను కూడా మధు వెనక్కుపోయి నిలుచుకుంది. తన అలికిడి కూడా మధు చెవిలో పడినట్టులేదు. పాపం, ఆ పనిచూడడం, ఆ బాయ్ కారును ఎంతగా కోరుతున్నావో మరి!...తన అనమృతకు, దారిద్ర్యానికి ఆ తల్లిచూడడం తల్లిడిలింది. ముప్పయ్యోగి, ఎలభయ్యో పెట్టి ■ కాదు కొనగలగడం యీ జన్మలో సాగ్యంకాదు. ■ ససికండు అమాయకపు తొలికోర్కెలు గుండెల్లో అణగారినవలసిందే!... ఈ వయసులోనే వాడికి నిరాశ, చితికిన కోరికలూ నిత్యానుభవాలు కావలసిందే!...ఆ తల్లిచూడడంలో వేయియీటెలు పొడుచుకున్నట్లే కన్నీటికెరటాలు పారలినాయి...

అమ్మ! అంటూ ఉత్సాహంతో మధు వెనక్కుతిరిగి అమ్మ ముఖంత్వేబు చూచాడు. కన్నీటిబాట్లు తనముఖంమీద వేడిగా రాలినాయి...మధు ముఖం చిన్నబుచ్చుకొని, పెక్కుబుకుతూన్న నిట్టూర్పును దిగ్గమింగాడు. వికాలమృత మధువును పొదివియెత్తుకొని కుములుతూన్న గుండెలకు హస్తకుంది, కన్నీటిని కుడుచుకుంటూ!...

అమ్మ! అంటూ ఉత్సాహంతో మధు వెనక్కుతిరిగి అమ్మ ముఖంత్వేబు చూచాడు. కన్నీటిబాట్లు తనముఖంమీద వేడిగా రాలినాయి...మధు ముఖం చిన్నబుచ్చుకొని, పెక్కుబుకుతూన్న నిట్టూర్పును దిగ్గమింగాడు. వికాలమృత మధువును పొదివియెత్తుకొని కుములుతూన్న గుండెలకు హస్తకుంది, కన్నీటిని కుడుచుకుంటూ!...

అఫీసునుంచి వచ్చి, స్నానం చేసి, మళ్ళా యోజితగా ఆ కాగితాలు ముందరేసుకొని కూర్చున్నారాయన. వంటపని కాస్తా తెనులుకొని, వికాలమృత తానుకూడా వసారాలో చితికిలబడింది. 'టేబిల్ లైట్ సిద్దలో 'ఆయన' ముఖం కనిపిస్తోంది...వికాలమృత

మళ్ళా ఆలోచనాప్రపంచంలో పడింది.... ఇరవై సంవత్సరాలకు పూర్వం, తాను తొలిసారిగా మంచి న మూరియే నాయాయన!...ఆరోజుల్లో వుంసిన చిలిపి తనం, చురుకుదనం యేమైనా మోయివస్తున్నా?...కాలం, జీవితంలోని వడి దుడుకులు, మనిషిలో / ఎన్నిమార్పులు తెస్తాయి!...

■ కాలంలో, ఆయన తనకు కావలసిన వాండ్రూ, తలిదండ్రులూ, యెంత వారిం చినా కాదనీ, తన్ను కట్టులేకుండానే వివాహం చేసికొన్నాడు. ఆరోజుల్లో ఆయన అదర్బాల మహాన్నత శిఖరాలను తా నంగుకోలేకపోయేసి, ఆయన భావ వైశాల్యాన్ని పూహింపలేక ఆశ్చర్యపడేది... కానీ యిప్పుడో ఆయన తన అదర్బాల కోసం పోరాడేందుకు తీరికెడి? దినం గడవడమే ఒక మహా సమస్యగా తయారైన పిమ్మట!.

అప్పుడాయనకు కవిత్యపు పిచ్చికూడా వుండేది...కథలూ, గేయాలు పత్రికలకు పంపిస్తూండేవారు...అవి పత్రికల్లో ప్రకటింపగానే, తనను తిసికొచ్చి చూపిస్తూ యెంతగా మురుసుకొనేవారు!... ఆయన స్నేహితులాయన్ను పొగుడుండేటప్పుడూ, అభినందినలేఖలు వ్రాసినపుడు తా నెంత ఉపహంగిపోయేది?... తన స్నేహితురాండ్రంతా కూడా తన్ను పూరించేవాళ్లు - "నికమే, వికాలం!... కవిని, రచయితను కొంగులో కట్టేసుకున్నావ్! ప్రతికథలో, ప్రతిశీయంలోనూ నీవే సాక్షాత్కరిస్తాం బావు" అని.

కానీ జీవితంలోని కర్మక సత్యాలు, ఆయనలోని కవిత్యాన్ని చంపేసినాయి. ఆయన మనసు మొద్దుబారిపోయింది. ఆయన

పూహల రెక్కలు రాలిపోయినాయి. చిత్త జీవితంలోని నిర్జీవమైన కార్యక్రమం ఆయన లోని దృష్టిని పరిమితం చేసింది. ఉత్సాహాన్ని ఆరేపింది. తనలాగే ఆయనకూడా గడిమూరంలా దినాలు గడుపుతున్నాడు.

ఈమధ్య ఆయనముఖాన చిరునవ్వు మంచి యెన్నిగోజులైంది? ... తానైనా ఆయనతో సంతోషంగా మాటలాడానికైనా వోపికుంటేగా?... ఎప్పుడో మట్లాడాల్సివచ్చినా -

'ఏమండీ! - అబ్బాయికి కాలేజీలో కట్టాలబగా?'

"అమ్మాయి సంగీతంమామారు నెలజీతం యిస్తారా?" ఇలాంటివింటే...

మొన్న ఆయన స్నేహితుడు, అబ్బాయి, యింగీపురక్కరంబ, యింటికొచ్చి, ఆయనో మాట్లాడ్తూ "ఏమోయో! మూర్ఖీ, మీ అబ్బాయి నీకు తగ్గవాడనిసిండుకుంటున్నాడోయో! మొన్న యింగీపురక్కరంబ మీవాడిదే మొదటిచేయి. వాడి వాగ్గాటి, వాడిభావాలూ వింటూంటే వెంటనే నీవు జ్ఞాపకంవచ్చావంటే నమ్మి!... శేయాలూ అవకూడా వ్రాస్తావంటే! ఏం చక్కని గొంతురా వాడికి, నిన్ను తెలుగుసమితిలో పాడ్తూంటే, ఆడియన్స్ తా చెవులు రిక్కించుకున్నాడు... మొత్తానికి మీరు అద్వైతవంతులాయ్!..." అన్నప్పుడు ఆయన మొగింపలేకపోయి వున్నాంగిపోయారు... ఈ చికిటిబ్రతుకుల్లో ఆ పిల్లలే వెలుగు దీపాలు!...

సరే యిక అమ్మాయినివయం తలుచుకుంటేనే గుండె బాపుగుతుంటుంది. ఈమె కొచ్చినప్పిల్లను యెంతకాలమని యింట్లో వుంచుకుంటాము? ... అట్లని నెలకువేలు కట్టా రెక్కడ కుమ్మరించగలం? ... ఆయన

"ఎస్త్రెలాతో నింపి బడినట్లు రాత్రి నమయములో నా కండ్లు తీక్షణముగా ప్రకాశించును."

ఎస్త్రెలా
గ్లూబల్

పైట బ్యాటరీల తక్కువ ఖరీదులో ఎక్కువ ప్రకాశమునిచ్చి ఎక్కువకాలము వని వేయను.

ఎస్త్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్

హైదరాబాద్ - రైల్వే - మద్రాసు - కామ్రూరు - నాగపూర్ - కంకణి

అంధ్ర - వారపత్రిక

మాటల తీరు తెన్నులు ★ ఇల్లిందల సరస్వతిదేవి

క్రమరీపెనిమిటి ఉద్యోగరీత్యా ఉత్తర హిందూస్థానము వెళ్ళవలసివచ్చింది. క్రొత్తదేశము చూడవచ్చునన్న ఉబలాటముతో పెనిమిటిచెంబడి కన్నురి వెళ్ళింది. కాని వెళ్ళినప్పటినుంచీ ఒక తేలికగా ఉత్తరాలు వ్రాయటము మొదలు పెట్టింది. అది దేశముకాని దేశములు; ఆ దేశముల ఆహారము వస్త్రధారణ వేరట. వాళ్ళను చూస్తేనే తనకు భయముగా ఉన్నదట. వాళ్ళమాట వింటే తనకుండే దడదడలాడిపోతున్నదట. ప్రాణాలను అరచేతిలో పెట్టుకొని రోజులు గడుపుతున్నదట. ఈ ధోరణిలో గోల పెట్టుటా వ్రాసింది. ఇంత భయపడే కన్యూరి చిన్నపిల్లా కాదు. ధనువురానిది కాదు. ఎక్కడికీ కదిలకుండా ఒక ఊళ్లోనే ఉన్న పిల్లా కాదు. దేశము మాటా మారేసరికి కన్యూరికి దైర్యము సహించేయింది. అది కాక, ఉత్తరహిందూస్థానమువారంటే బాల్యములో చదివిన దేశాధిపతికథలు ఇంకా స్మృతిపథములో నుండి పోలేదు. నాయనమ్మ తాతయ్యా చిన్నప్పుడు చెప్పిన కథలు మరువలేదు. ఈ కారణాలచేత క్రొత్తదేశములో ఉండటము ప్రాణాంతకమనిపిస్తున్న దామెను. కన్యూరివంటివ్యక్తులు స్త్రీలలో పురుషు

లలో పిల్లలలో అనేకులు మనకు విత్యమా ఎదురవుతూ ఉంటారు.

ప్రజల ఆహారాన్ని వేషధారణను బట్టి వారి దేశాన్ని జాతీని ఏవిధముగా తెలిసి కొనగలమో, అలవాట్లను ఆచారాలనుబట్టి విధముగానే నిర్ణయించటానికి వీలున్నది. సాధారణముగా ఈ అలవాట్లూ ఆచారాలూ ఆయా దేశాల శీతోష్ణ పరిస్థితుల ననుసరించి ఏర్పడతాయని విశ్వసింపబడ్డది.

శీతలదేశాలలో ప్రజలు ఆహారము కము వస్త్రాలతో కప్పకొంటారు. ఆచ్ఛాదనము లేకపోతే వారికి శీతము కరడుకట్టు కొనిపోతుంది. ఆ ప్రజల ఆహారము, వస్త్రధారణ దేశానికి ఉష్ణాన్ని కలిగించేవిగా ఉండాలి. ఈ విధముగానే ఉష్ణదేశాలలోని ప్రజలూ సమశీతోష్ణదేశాలలోని ప్రజలూ ఆయా దేశాల వాతావరణాన్ని అనుసరించి జీవిస్తారు.

ఆహారములో, వస్త్రధారణలో వివిధ దేశాలవారు వివిధ ప్రాంతాలవారు ఏ విధముగా భిన్నస్థానో, మానసికముగా స్వభావాలలో కూడా ఆ విధముగానే భిన్నస్థారని ఒక సామాన్యమైన విశ్వాసము ప్రజలలో ఉన్నది. జర్మనీ, బ్రిటన్, అమెరికా, జపాను, టర్కీ, చైనా, ఇండియా దేశాల ప్రజలను సరించి, వారి వారి స్వభావాలు

ఈవిధంగా ఉంటాయని కచ్చితముగా చెప్పవచ్చునని తేలింది. ఈ నిర్ణయించటములో కొన్ని సమ్యక్తాలు విశ్వాసాలు దృఢతరమయి పాతుకొనిపోయాయి. అమెరికావారు ఇటువంటివారనీ, బ్రిటీషువారు అటువంటివారనీ, జర్మనీవారు జపానువారు ఇట్లా ఉంటారనీ, అట్లా ఉంటారనీ - ఈ విధముగా ఒక్కొక్క దేశాన్ని గురించి ఒక్కొక్క భావము ఏర్పడిపోయింది.

విదేశీయులనుగురించి వివిధముగా అనుకొంటామో, మనలో మననుగురించి కూడా అలాగే అనుకుంటాము. గోంగూర తినే

(30-వ పేజీ చూడండి)

కలవరపడు స్త్రీలు!

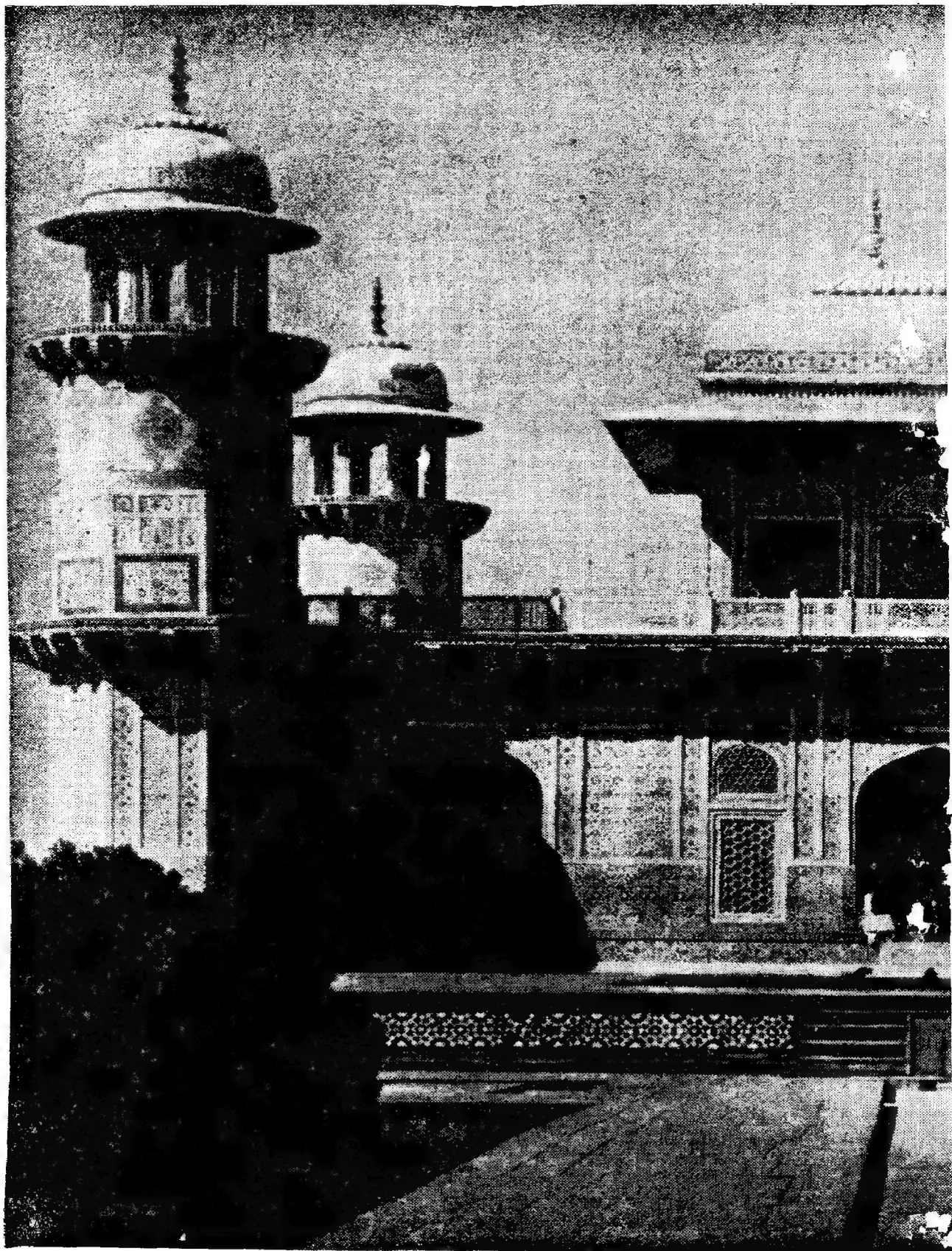
కుమూరి విధింపబడవలసింది. మి ఆకాగ్నీ రక్షించును. దంతఅవనవరణం
మె (సాధా) రు. 3/-
- (స్వేదన) 5/-
(ఎకస్టా స్వేదన) 8/-
హాపీత ప్యాకింగ్ ప్రక్యేట్

Mrs. P. Deves. (P. A.) Calcutta 40.

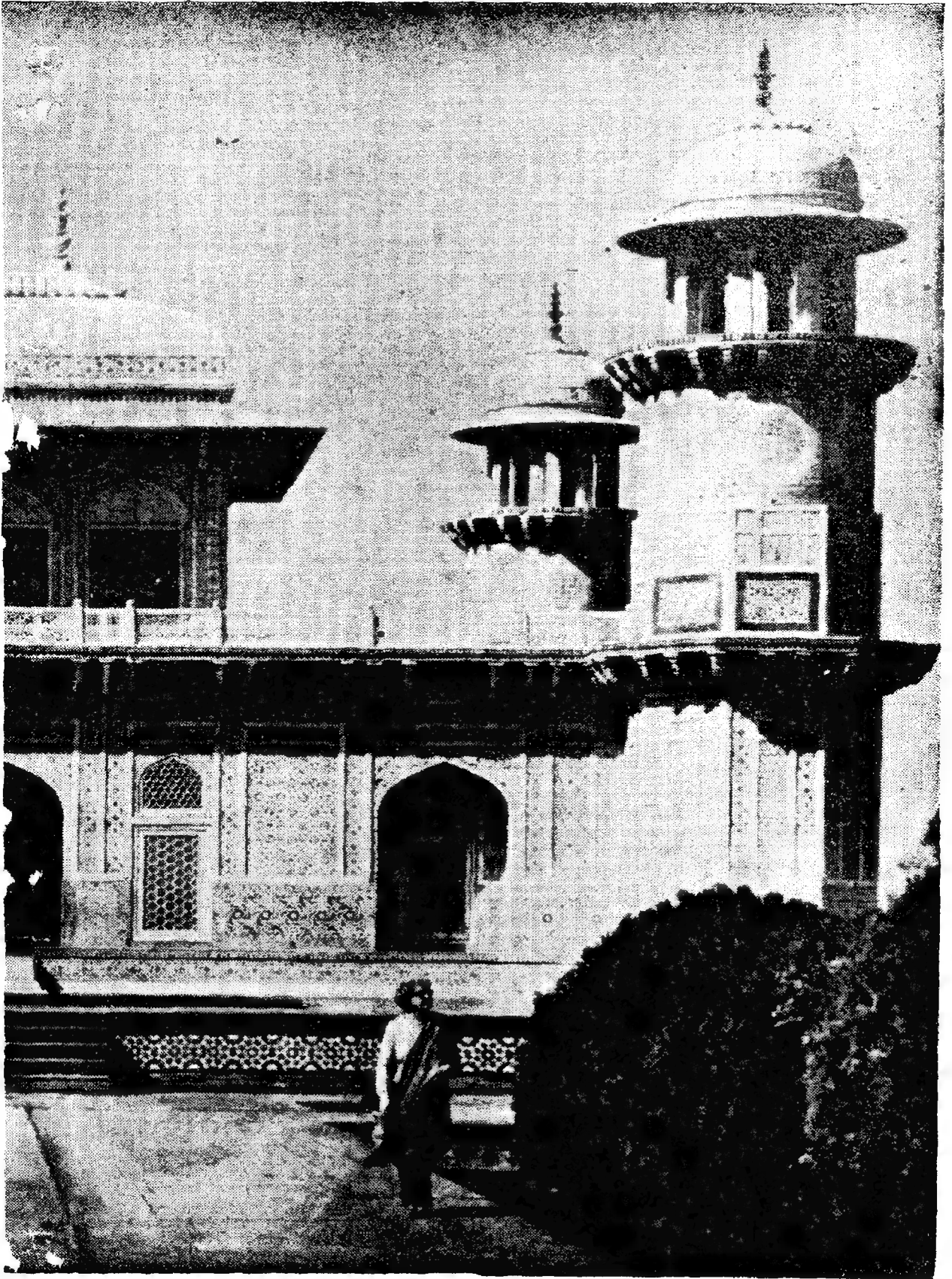
ఈ కిందివోష దొరకును.

INDO MEDICAL SUPPLIES

29, Vaidyanatha Mudali Street, S. T. Madras-1

నూర్జహాన్ గోరీ (అలగ)

పాత : ని. కేశవరెడ్డి - హైదరాబాద్.

మాటల తీరుతెనుగులు

వాళ్ళతో గలవలేమనీ, రొట్టె తినే జాళ్ళందరూ బలముకలవారనీ, తెలంగాణ వారు దానిత్యము కలవారనీ అమాయకులనీ, రాయలసీమవారు వెర్రిగానులవారనీ, మరో ప్రాంతము వారు కత్తి ప్రధానమైనవారనీ, ఇంకెవరో అసాధ్యులనీ, మరెవరినో నమ్మకూడదనీ నమ్మకాలూ విశ్వాసాలూ మనలో కొందరు వెలిబుచ్చుతూ ఉంటారు.

‘ఆ ప్రాంతంవారంతా ఇతిరలను ఆణచి పెట్టే రకము’ అనే దృఢవిశ్వాసాన్ని బలపరచుకోవటానికి ‘ఆ గడ్డతీరు అటువంటిది’ అంటారు సామాన్యులుగా. సీతారామలక్ష్మణులు దండకారణ్యము వెళ్ళుతూ ఉండగా వారికి దారిలో ఒక విచిత్రమధూతి కలిగిన దట. భ్రాతృసేవా తత్పరుడైన లక్ష్మణ స్వామి శ్రీరామచంద్రుని మానోభారత్యో సరాగాలాడుతూ నీవు ముందు నడుస్తుంటే ఈ మాట పట్టుకొని మీ వెనుక రావటానికి నేను సేవకుడనా? అని దురుగుగా అన్నాడట. మరికొంతమారము పోయిన తిరువాతి ఆ లక్ష్మణుడే భక్తిగౌరవాలతో, విషయముతో ప్రవర్తించాడట. తమ్ముడి స్వభావములో ఈ మార్పు ఏవిధముగా వచ్చినదో నని శ్రీరామచంద్రుడు మనవకుతూ, ఆ స్థల పరీక్షకు వెళ్ళగా, ఆయనకూ స్వభావములో రజోగుణము వెకి ఉబకటము మొదలు పెట్టినదట. దానితో ఈ మార్పుకు గడ్డతీరు కారణమయి ఉంటుందని నిశ్చయించుకొన్నాడట. ఈవిధమైన విశ్వాసము, ఆ గడ్డ మీద నివసించే ప్రజల విషయములో ఇప్పటికీ ఉన్నట్లే కొందరు చెప్పేస్తూ ఉంటారు.

ఈ నమ్మకాలు విశ్వాసాలు ఇతిరజోయులను గురించి, ఇతిర ప్రాంతయులనుగురించి ఉన్నట్లే తమను గురించికూడా ఉంటాయి. బ్రిటిషువారు తాము శాంతిప్రయులమనీ, ధైర్యవంతులమనీ, శ్రమజీవులమనీ, తెలివకలవారమనీ, అనుకొంటారు. ఫ్రెంచివారు కూడా తమనుగురించి ఆవిధముగానే అనుకొంటారు. ఆ మెరికనులు తమ దాతృత్వాన్ని పురోగామిత్యాన్ని, మేవాళక్తిని, శాంతిప్రియత్వాన్ని చాటుకొంటారు. మొత్తముమీద అన్నిజాతులూ తాము శాంతిని కాంటించేవారమని గాఢముగా నమ్ముతారు. భారతీయులు తాము శాంతికాముకతే కాకుండా ఆధ్యాత్మికచింత కలవారమని విశ్వసిస్తారు.

ఈ విషయాలనూ ఈ నమ్మకాలనూ విని మన స్రవణశక్తి ప్రకృతిని నవ్వుకొంటారు. ‘మానవుల స్వభావాలు ఒకదేవానికి ఒక జాతికి ప్రత్యేకవివక్షతో ఉంటాయా? అని,

అడవిల్లలకు సంబంధాలు చూసేటప్పుడు కుటుంబాలనుగురించి, వంశాలనుగురించి

వాకబుచ్చేస్తూఉంటారు. ఆ కుటుంబాల మర్యాద మార్గాలనుగురించి, ఆయుః పరిమాణాన్నిగురించి, కీర్తి ప్రతిష్ఠలనుగురించి, ముందుగా విచారించి, తరువాత రాయబారాలు నడుపుతారు. ఆసందర్భాలలో ‘ఆ వంశీయులంతా కళ్ళోటకులు - వాళ్ళయింటికి పిల్లను ఇస్తే బ్రతుకుతుందా? అనీ, ‘ఆ కుటుంబానికి రాక్షసగణములో చెర్పరిగినవి. పిల్లను ఇవ్వకూడదనీ కొందరిని గురించి తేలుస్తూ ఉంటారు. కొన్ని కుటుంబాలలో ఆడవాళ్ళ మీద చెయ్యిజేసుకొంటారని వాడుక. కొందరు వాగరికులై ఉండికూడా, స్త్రీలను నిక్కచ్చముగా చూస్తారని ప్రతీతి. కొన్ని ఇంట్లో ఎంత విద్యావంతులయినా స్త్రీలను కర్ణకళారముగా తిట్టిపోస్తారని అనుకొంటారు.

కొన్ని గుణాలు ఆనవంకిముగా వ్యక్తుల స్వభావాలలో ఉండితానికి అవకాశము ఉన్నదనీ, వాతావరణప్రభావముచేత కొన్ని రావటానికి వీలున్నదనీ శాస్త్రజ్ఞులు నిరూపించారు. వీటిలో చేరినవీ, మనలో జీర్ణించిపోయినవీ మరికొన్ని విశ్వాసాలూ నమ్మకాలూ ఉన్నాయి. అవి మరీ విచిత్రముగా కనబడతాయి.

‘నైద్యుల ఇంట్లో అనాగోగ్రహ వ్యాధులూ ఉండవు; వ్యాధివాదుల వ్యాధులుగా నడచుకొంటారు; సవతి తిల్లులు పిల్లలను ద్వేషిస్తారు; అత్తలూ ఆడబడుచులూ కోడళ్ళను ఇబ్బందులు పెట్టుతారు; జ్ఞాతులను నమ్మకూడదు; భవిష్యం దందరూ కఠినము; పేదవారు సన్యాసులు; ఉన్నతోద్యోగులు పైవారిని అనుసరించుకొని తిరుగుతూ క్రిందివారిని చిన్నచూపుచూస్తారు; గొప్ప ఉద్యోగుల భార్యలు నాటివారినిగాని పలుకరించరు; స్త్రీలు భర్తల ప్రతిభనునే సంఘములో చలామణీ అవుతున్నారు; స్త్రీల చిత్రము ప్రతిక్షణానికి మారుతుంది. పిల్లలందరూ అల్లరి చేస్తారు; అల్లళ్ళకు ఆక ఎక్కువ; మాటికి లేనివారికి ఆత్మగౌరవము ఉండదు; పెద్దవాళ్ళందరూ గౌరవించదగినవారు; ఇటువంటి నమ్మకాలూ విశ్వాసాలూ చాలా ఉన్నాయి. వీటినిగురించి వింటూఉంటే - అత్తలూ, అల్లుడూ, సవతి తిల్లులూ ఉద్యోగులూ ఒక వంశీయులనివారా గుణాలు సేసుబడటానికి? అనిపిస్తుంది. పోనీ - వీరంతా ఒక శోకమువారుగా గానీ - ఒక జాతివారుగా గానీ, ఒక ఊరివారుగా గానీ ఉన్నారా అంటే - అదీ కాదు!

మానవ స్వభావము మాట అలా ఉంచి, పరిస్థితులు అందరికీ సమానము కనుక ఇవి సమష్టిగా చేసిన నిర్ణయాలేమో ననిపిస్తుంది.

ఇవి ప్రవాదలనుకొన్నా, నిత్యసత్యాలనుకొన్నా ఈ నుడులు నానుడులయి సామెతలయి బహుశ ప్రచారములో ఉన్నాయి.

ఈ నమ్మకాలకూ విశ్వాసాలకూ మూలము ఏమిటి? అధారాలు ఏవి?

ఇవన్నీ సామూహిక ప్రవర్తనమీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. ప్రతి మనిషీ ప్రతి విషయాన్నీ స్వయముగా ఆలోచించి నిర్ణయించడు. ఎవరో ఒకరు నిర్ణయించి తనకేందించిన నిశ్చయాన్ని అంగీకరించి, తాను ఇతిరలకు భాగ్యతారహితముగా అందికేస్తానని మన కెవరయినా చెప్పితే నమ్మగలమా?

ఈ నమ్మకాలూ విశ్వాసాలూ పిల్లలలో కూడా బాగా పాతుకొనిపోయినవి ఉన్నాయి.

ఇవన్నీ పిల్లలకు పెద్దలు కలిగించినవే. మాట వరుసకు పెద్దవాళ్ళేకదా దయ్యాలనుగానీ, రాక్షసులనుగానీ చూసి ఉండరనుకొందాము. అయినా వాటినిగురించి చాలా భయంకరముగా వర్ణించి పిల్లలకు చెప్పేస్తూ ఉంటారు. పిల్లలు ఎవరినైనా ఆర్థీయులుగాను శత్రువులుగాను భావించటానికి కారణము పెద్దలబోధలేగాని పిల్లస్వబుద్ధికాదు. ఇతిరలనుగురించి మంచిగా బోధిస్తే మంచి, చెడుగా బోధిస్తే చెడు, వాళ్ళ మనసులూ నిలచిపోతుంది.

పిల్లలలో ఈ విశ్వాసాలూ నమ్మకాలూ ఏవిధముగా ఉన్నాయో నని ఒక శాస్త్రజ్ఞుడు స్టెరెయిట్లను ప్రశ్నించి తెలిసికొంటే ఈవిధముగా తేలింది.

‘నీవు నిశోయులనుగురించి విన్నావా? అని ప్రశ్నిస్తే, ఒక ఎనిమిది సంవత్సరాల పిల్ల ‘జర్మనీవారిని ఫ్రెంచివారినిగురించి విన్నాను’ అన్నదట. ‘ఆరెండుజాతులకు ఏమిభేదము? అని ప్రశ్నించితే ‘జర్మనీ వారు ఎప్పుడూ యుద్ధాలు చేయాలంటారు - కనుక మంచివారు కాదు. ఫ్రెంచివారు పేదలు కనుక వారిదేము చూడటానికి ఆసక్తిగా ఉంటుంది. రష్యాదేశీయులను గురించి విన్నానుగాని నాకు వారిదేమీ నచ్చలేదని జవాబిచ్చినదట. ‘ఈ దేశీయులలో ఎవరితోనయినా నీకు పరిచయము కలగటము తలపించివా? అని అడిగితే ‘అందరూ అలా అనుకొంటారుగా! అని నవ్విసదట. ఈ ప్రశ్నలనే పదమూడు సంవత్సరాల పిల్లవాడిని అడిగితే అందరినిగురించి తాను విన్నవీ, తనకు తోచినవి చెప్పి ‘అన్ని దేశాలలోనూ అన్నిరకాలవారూ ఉంటారని జవాబు చెప్పాడట. (యునెస్కో కోరిమున సంబంధ - 55)

పిల్లలలో గాని పెద్దలలో గాని ఉన్న ఈ విశ్వాసాలకూ నమ్మకాలకూ వాలర్ రిలీఫ్ మనో స్టీరియో టైపు (Stereo types) అని పేరు పెట్టాడు. వీటిని గురించి ప్రసంగిస్తూ ఆయన ‘వీటిలో సత్యము ఉన్నదో - ఎంత

అమ్మకి తాయిలం

ఫోటో: ఎ. వి. ప్రసాద్ — విజయవాడ.

ఉన్నదో - సత్యమువంటిది మరేదయినా ఉన్నదో - ఆలోచించటానికి ఎవరికి తోచదు. కనీసము ఈ వర్తమానము ఎక్కడి నుంచి వచ్చినదన్న మతూహలమయినా ఉండదు. విన్నది వినినట్లుగా ఇతరులకు అందజేయుటే - అందులోనూ భాగ్యత ఏమాత్రము లేకుండా - ప్రజల పని అన్నారు.

“ఈ నమ్మకాలూ విశ్వాసాలూ ఒకరి నుండి ఒకరికి సంక్రమించటములో కొన్ని విశేషాలూ వింతలూ జరుగుతూ ఉంటాయి. ఎక్కడో కనుచూచిన ఉన్నవారిమీద ఒక రకమైన ఆభిప్రాయము మన మనస్సులో

ఉన్నదనుకొందాము. మన దృష్టిలో పజ్జ నుదూ సహృదయుడూ అయిన వ్యక్తి, మన కెంతో సన్నిహితుడుగా ఉన్నవాడు ఆ తిరగతిలోనివాడని తెలిసినట్లయితే, మనకు అంతకు పూర్వము ఆయనమీద ఉన్న సదభిప్రాయాలు మారే అవకాశము ఉన్నదా? మనలో చాలామంది చింకాలకు బోయినా, సామాన్య ప్రవర్తనను గురించి పరిశోధించిన శాస్త్రజ్ఞులు పూర్వపు ఆభిప్రాయాలు మారే అవకాశాలున్నాయని నిర్ణయించారు.

ఈ నమ్మకాలూ విశ్వాసాలూ కాలాన్ని బట్టి, తరుణాలనుబట్టి కూడా మారుతూ

ఉంటాయి. ఒక మాత్రం దేశపు శాస్త్రజ్ఞుడు యూరఖండములో ఉన్న హంశేరి యనులనుగురించి చారిత్రకమైన మార్పులను వివరించాడు. హంశేరియనులు మధ్యయుగపుకు వలసవచ్చిన కొన్ని శతాబ్దాలవరకు వారికి మంచిపేరు లేదట. కాగా వారి నాగరికత భిన్నముగా ఉన్నది కనుక యూరపు దేశస్థులకంటే తక్కువ రకము అని నామాన్యముగా అనుకొనేవారట. కాని 15, 16 శతాబ్దాలలో టర్కీవారితో యూరపుకు యుద్ధము సంభవించినప్పుడు, హంశేరియనులు యూరపు దేశస్థుల పక్షము వహించిన తరువాత, పూర్వపు ఆభిప్రాయాలు మారి

మాటల తీరుతెన్నులు

కోయినవట. అప్పటినుండి హం శరీయనులు ధైర్యము పరాక్రమము కలవారుగా పరిగణింపబడుతూ వచ్చారు. ఈ విశ్వాసాలు తిరిగి 18 వ శతాబ్దములో తారుమారయినవి. ఈ తారుమారులు చరిత్రలో రెండు మూడు వర్గాయములు జరిగినవని శాస్త్రజ్ఞుడు నిరూపించాడు.

ఇరుగుపొరుగునుగురించి గానీ, బంధువులు నేతలునుగురించిగానీ, విశేషములనుగురించిగానీ మనకుతోచినది తోచినట్లుగా వ్యక్తము చేసినందువల్ల చాలా ప్రమాదాలు ఉన్నాయి. అందులోనూ శ్రోతలలో అటు కంటివా రెవరైనా ఉంటే మరింత ప్రమాదము, ఎవరిని గురించిగానీ ప్రత్యక్ష పరిచయము లేకుండా ఇతరులు నిర్ణయించిన విశ్వాసాలనూ నమ్మకాలనూ అంధానుకరణముగా అవలంబించటములో విదేశీయులను గురించి మరింత జాగ్రత్త వహించటము మేలు. ప్రపంచములోని మానవులందరూ ఏకమై నువ్వుద్భావముతో బోధరులవలె మెలగితేగానీ, జగత్కల్మషము సిద్ధించవని ఈనాడు అన్ని దేశాలూ ఆమోదించాయి. వ్యక్తుల మధ్య సుహృద్భావము కలగటానికి పెంపొందటానికి ఒకరినిగురించి ఒకరు చక్కగా తెలిసికొని ఉండాలి. వారిలో ఉన్న మంచి నే గ్రహించాలి. దానినే అందరికీ తెలియజెప్పాలి. ఈ న్యూతాలను అందరూ ఆచరించినట్లయితే ప్రపంచములో దేశాలమధ్య, జాతులమధ్య, మతాల మధ్య, వ్యక్తుల మధ్య - వైరాలు, ప్రమాదస్థాయి, విరుద్ధభావాలు నశించి, పరస్పర సుహృద్భావాలు అంబరించి పెంపొందుతూ యనటములో సందేహములేదు. ఈ భావాలు ఉన్నవందటానికి నిష్కల్మషమైన వాతావరణము అతిముఖ్యమైనది. ఇటువంటి వాతావరణము భావిపౌరులయిన బిడ్డలకు కలిగించటము చాలా అవసరము. దీనికి ఇండ్లలోతల్లిదండ్రులూ, పాఠశాలలలో ఉపాధ్యాయులూ బాధ్యత వహించవలసినవారు. వీరిపై ప్రపంచశాంతి ఆధారపడి ఉన్నది.

వనితాలోకం:

వారు ముగురు

ద్వివేదుల విశాలాక్షి

త్రైవారి లేచేసరికి పాడుపడ్డ దెబ్బల కొంప ముందర అలికే ముగ్గులున్నాయి. ఇదిమానీ ఆ గ్రామప్రజలు ఆశ్చర్యంతో శనలతో ఒకరిమఖాలొకరు వింతగా మానుకొన్నారు. నాకు తెలియదంటే నాకు తెలియదన్నట్లు అందరికీకూ ఒక్కమారు కలుసుకొన్నాయి. నిజానికిది అంత ఆశ్చర్యం అందోళన పడవలసినంత గొప్పసంగతి కాదు. పట్టణంలో అయితే పొరుగువారి ఇల్లు తగులపడుతున్నా ఇంకా తను దాకా రాలేనుకదా అని పూరుకొంటారు. ఒకరి మరచి చెప్పటానికే ప్రజలు పనిపాటలో బోకల్యం కలిగించుకొనే తీరికమాడా వారి కుండదు. కానీ పల్లె ప్రజలమాత్రం ఊరిలో వున్నవారందరి బాధ్యతా తమ భుజస్థంధాలమీది వున్నట్లే భావిస్తారు. పూర్వపు ఊరిలో ఈ భావనే ఎంతో సహాయకారిగా వుండి పల్లెలలో వికమత్వం, సంఘజీవనం ఎంతో సంతృప్తికరంగా వుండేవి. కానీ నేను ఈభావనే పల్లెలకు చీడపురుగుగా అంటుకుని శాంతి అనే పదానికి తావు లేకుండా గ్రామజీవనాన్ని కలమందేస్తున్నది.

ప్రతి గ్రామంలోనూ వార్తాహరుల వంటి వాడు కొందరైనా వుండకమానరు. వీరికి ఎవరి ఇంట్లో ఏమిజరిగినా, ఎవరి మనస్సులో ఏమివున్నా, ఎలాగైనా కూపీతీసి, అసలు వృత్తాంతానికి మరి నాలుగు కల్పించి జనబాహుళ్యానికి అందించేయడం నిద్రరాదు.

దెబ్బలకొంప ముందర ముగ్గులు చూడగానే కామమ్మ సోమమ్మ బయలుదేరేరు విషయానికొస్తే.

“ఏమండోయ్! ఎవరున్నాడు ఇంట్లో? దెబ్బలకొంప, నేతలకొంప, మునుపుకొంప?” అని దిద్దితంలా దిగువుతున్నాది కామమ్మ. ఆమె మాటలు ఇంకా పూరికొక మునుపే, లోపలున్న వారు తిలుపు తెరుచుకొని బయలుకొచ్చారు. వచ్చినవారు ముగ్గులూ స్త్రీలే. అందులో ముగ్గులన్న ఆమె మిగతా ఇద్దరికన్నా కొంచెం పెద్దదానిలా కన్పిస్తున్నది.

రమారమి ముప్పయ్యేళ్లు పాటు అనుకున్నాది సోమమ్మ. మిగతా ఇద్దరికీ ఇరవై, పాతిక ఆమె వ్యసంతాయి అనుకొంది కామమ్మ. ఆ ముగ్గురు స్త్రీలు జేండా అంచుల ఖద్దరు చీరలు కట్టుకున్నారా. వంటిని అట్టే అలంకారాలు లేక బోయినా వున్న రెండేసి గజాలు, మెల్లగాలును తళతళ మెరుస్తున్నాయి. వారు ముగ్గురు అంతిందక తెలిసి చెప్పలేకపోయినా అనాకాదులు మాత్రం కాదు. లక్ష్మీకళ ముగ్గురి మఖాలలోను తాండవిస్తున్నది. వారు ముగ్గురు వికలకంఠంతో “రండి మామ్మగారు” అని పలకరించేరు.

“మీరు ఈ ఇంట్లోకి రాత్రే వచ్చేరు లాగుంకే?” అన్నాది కామమ్మ ఒక్క అడుగు నా ముందుకే వేయకండానే.

“అవునండీ. నిన్న రాత్రే వచ్చేను” అన్నాది ఆ ముగ్గురిలో పెద్దది. అంతే కానీ ఎందుకొచ్చేలో, ఏ పూరుమంచి వచ్చాలో, ఎవరెవరు వచ్చాలో ఏమీ వివరంగా చెప్పినందుకు మండిపడ్డాది సోమమ్మ తనలో. కానీ వారి వేమలనుబట్టి, అంటి అంటినట్లున్న సమాధానాలనుబట్టి పట్టుకుంటే వచ్చేరని, అందులోను రాత్రి రైలులో ముగ్గురూ ఆడవాళ్లే వచ్చారు కావట్టి, చనువుకొని ఇల్లూ నాకిల్లి పట్టకండా తిరిగే రకమని గ్రహించుకొన్నాది సోమమ్మ.

ఇల్లు నాలుమూలలా కలయచూసింది. అన్నీ పరిశుభ్రంగా, నీలుగా ఎక్కడి వక్కడ అమర్చివున్నాయి. ఒక్కరాత్రిలో ఆ దెబ్బల కొంపని అంత బాగా చేసే రంటే... ఒక వేళ వీళ్లుకూడ దెబ్బలు కారుగదా? అనుకొంది. ఆమాట తేదగానే ఆమె కాళ్ళు గడగడలాడి మరి నిలబడలేకపోయింది. “రానే కామమ్మా! మరి మనకు పనీ, పాటూ లేదా” అంటూ ఇవతల బడింది.

ఇవతలబడి సరాసరి నీలాటి రేపుకే బయలుదేరింది. షగము దూరము వచ్చేదాకా తను బిందేలేదన్న సంగతే ఆమెకు స్పృహ రాలేదు. ఇంటికి వెళ్ళి బిందే తెస్తూ మగమాటు చూసింది, ఆ పాడుకొంప

శరత్ సాహిత్యము

40 వీటి పుస్తకాలుగానూ ముచ్చటగొలిపే తొండ్లు గల 14 సంపుటములుగాను వచ్చాయి. పెట్టురు. 72-8-0.

ఇంకా ఇతర వివరాలు

దేశిక విధానం దలి, విజయవాడ-2.

వైపు. ఆ ముగ్గురు యువకులూ పెరటిలోని గడ్డి, గాదరా పీకి పారవేసి పెరడు కుగ్ర పరుస్తున్నారు. చదువుకొన్నవాళ్ళకి ఈ ఓసిక వుంటుందా, అని ఆశ్చర్యపోయింది సోమయ్య. నిజంగా ఓళ్ళు దెయ్యాలేమో? అని మళ్ళీ జాప్యకానికొచ్చి ఒకటే పరుగు తీసింది నీలాటి రేపుకు.

“ఒసే పెరమ్మా! కన్నమ్మా, నిన్నేనే గున్నమ్మా! మన వూరికి కామినీ భూతాలు ఒచ్చేయరా... కామినీ భూతాలు. నిన్న రాత్రే దెయ్యాల కొంపలో దిగేయి. ఇక మనమందరం పోతే పోవాలి కాని అని మాత్రం కొంపను వదిలేరాలేవు అప్పుడే ఇల్లంతా ఎంత భాసుచేసుకొన్నాయి పెరల్లో మొక్కలకూడ నాటుతున్నాయి.” అన్నాది సోమయ్య.

“ఎలాగ ను రి కామమ్మోదినా మన భూతాల పేరయ్యి కూడా పోల్లేలేదు. వారం పదిరోజులకిగాని రాననిచెప్పి నిన్నునే వూరికి వెళ్ళేను. ఈలోగా ఈ దెయ్యాలు మన లందరినీ తీసేస్తాయేమో?” అన్నాది భయంగా కన్నమ్మ.

గున్నమ్మ గొంతు బాగా తగింది “మన మాటకేమే; ముందర మగవాళ్ళను కామి కావాలి. అవి కామినీ భూతాలు” అన్నాది.

“అయ్యో! అలాగా. నాకేం దారమ్మా. తల్లీ మాకాలమ్మా నా పనులు, కుంకాన్ని నిలిపేవంటే నీ జాతిరనాడు నీకు పనులు కుంకము పంపుకొంటాను, నీదే భారం తల్లీ! అని గ్రామశివతక్కి దంపంపెట్టి యింటికి బయలుదేరింది కన్నమ్మ. దెయ్యాల భయంతో గుండెలు పీచుపీచు మంటున్నా, ఇళ్ళలో పనులు తప్పవని మెల్లగా బయలు దేరారు ఆ గ్రామస్త్రీలు నీలాటి రేపుమండే.

* * *

అప్పుడే దెయ్యాలు వూరిలోదిగి మూడు రోజులయింది. కాని ఇప్పటిదాకా అవి ఎవరికీ ఏవోసి చెయ్యలేదు. అసలు అగడ పదాటి ఇథలల కాలు పెట్టలేదు, అవి ఆయింట్లో ఏమి చేస్తున్నాయో మాధ్రామని పుడేశమున్నా, గుమ్మరికి, కిటికీలకి వున్న తెరలమూలాన గ్రామసులకు వీలుకాలేదు. ఇంట్లోకి వెళ్ళేదానికి అందరికీ నాడలే. ఈ భయం ఆడవాళ్ళనుండి మొగవాళ్ళ దాకా ప్రాకింది. ఆ వూరిలోకల్లా బహు నిబ్బర మైనవాడు, చదువుకొన్నవాడు అయిన గ్రామముననబు రంగారావు వూళ్ళోలేడు. నాలుగోనాటికి అతను వూరినుంచి వచ్చే సరికి, దెయ్యాలు వంకర కాళ్ళు, సొట్టచేతులు వూపుకొంటూ ఎలా వచ్చినది; అందరు చూస్తుండగానే ఆ పాడు ఇల్లు ఎలాగ నీటుగా మారిపోయింది, కళ్ళకు కట్టినట్లు వర్షిస్తూ చెప్పేరు సోమయ్య, కామయ్య అతనితో.

వీళ్ళిమాటలు లెక్కచేయక పోయినా

మీరు కునుకు తీస్తున్నప్పుడు కూడ

మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది

గ్లూకోవిటా వ్యయమైన శక్తిని మరల చేకూర్చుటకు ఎలా సహాయపడి

మీకు మరుగుతనము, ఉత్సాహముల నిచ్చును

రాతిరిగిగ్ల ప్రతిజ్ఞమూ, మీరు ఏకమి పున్నాకూడ మీ శక్తి వ్యయమవుతునే ఉంది. మీ విశ్వవనసులకు కోరు విరంతరమైన యా శక్తి వ్యయమకూడ కూడతే మీ రేహించుమ తగ్గిపోవును కనుక అదవపు శక్తి కలిగించే మార్గము మీకు అవసరము. దీనికి గ్లూకో విటా వ్యయమకంపె మంచిది లేదు.

గ్లూకోవిటా వృద్ధి కలిగించే ప్రకృతివిద్గ అవసరమగు కృతమైన గ్లూకోజు. దీనిలో ఎల మిమల రోహదలు కంపు. రోహా రెండు వెండ్రా గ్లూకోవిటాను దీ, కానీ లేక ఒక కల్లని పొందుముతో కలిపి వ్యయకొనండి.

గ్లూకోజు అత్యంత మలభవమగు తీర్థమగును. మరియు కక్షణము శక్తిని కలిగించును. ఇండియా అంతట యా మర్య చేకరించిన లెక్కలమంద్రి, 18 మంది డాక్టర్ల 9 గురు దీనినే ప్రమంగా వాడమంటారని తేలింది.

కునుకు తీస్తున్నప్పుడు ఒక గంటకు 1 లిన్ను

వారికందో వలెస్తున్నప్పుడు ఒక గంటకు 10 లిన్నులు వరకు

కారము తీస్తున్నప్పుడు ఒక గంటకు తననము 15 లిన్నులు

గ్లూకోవిటా మీకు అవశ్యకము. వేరే ఒక దిస్తున్న కొనండి!

కార్న ప్రొడక్ట్స్ కంపెనీ (ఇండియా)

లిమిటెడ్

బొంబాయి 1

కలకత్తా 1

CPA-1467

★ వారు ముగ్గురు ★

వీరితో విరోధము పెట్టుకొడానికి ఎవరికీ ఇష్టంఉండదు. అలా ఎవరైనా చేస్తే వారి సంసారాన్ని భూస్థాభితం చేసి మరి నిద్ర పోతారు. అందుచేత రంగారావు “సరి రెండవూ! వాటిసంగతినే కనుక్కుంటా. మీరు భయపడకండి” అన్నాడు పూర దింపుగా.

ఇంతలోనే అతనిభార్య కన్నమ్మ వచ్చి అసంతోగా అతని కాళ్ళు పట్టుకొని “మీ రాయంటికి వెళ్ళకండి; నిన్ను పిల్లల్ని అర్థాన్నం చేస్తారా? ఎంకెప్పుడూ మీ మాట కొదవను. అమ్మట్టి మీయిద్ద మొచ్చిన వాడికే యిచ్చి పెళ్ళిచేసుకుని, నేనింకెప్పుడూ పుట్టింటికి పోతానని చెబిందను, నాకు కానుకలు, కంటే అసలేవద్దు. నా మాట విన్నది, నాపనుపుకుంకము నిలపండి” అని ఒకటేవిచ్చు మొదలెట్టింది. ఇదంతా చూస్తున్న రంగారావుకు ఏడివాలో, నివ్యాలో తెలియలేదు “సరే, నేను వెళ్ళను బారిక రావన్న చేత గంటిస్తాను సరేనా” అని నెయ్యదిగా ఆమెను ఊరడించి, రావన్నను పున్న సంగతి కనుక్కు రమ్మ పంపేను.

.. వెళ్ళినరావన్న వెంటనేవచ్చి “ఆరికి మీ కావ పనుందట. ఆరే వల్లై మన్నారు” అన్నాడు. దానితో పూరిలోని జనం అంతా రంగారావు ఇంటిముందర పోగ ర్యోగు. కర్రలూ, కత్తులూ పట్టుకొని కొందరూ, విభూతి, రుద్రాక్షమాలలు పట్టుకొని కొందరు; అంజనేయ దండకం చదువుతూ కొందరు; కాని అందరు వార వారల వక్కేలున్నారు. రంగారావు మాత్రం నిర్వికారంగా ఈ జీవైదులలో కూర్చుని పేపరు చదువుకొంటున్నాడు.

ఆ ముగ్గురు యువకులూ అన్న వేళ్ళకి సరిగా రానేవచ్చేరు. కొందరు చదువు తున్న అంజనేయదండకం కాని, ప్రోహలో చల్లిన విభూతి కాని, వారి రాకను ఆపలేక పోయేయి. రంగారావు వారికి ఎదురుగా వెళ్లి స్వాగతమిచ్చేడు. వారు ముగ్గురూ అర గంటవేపు రంగారావుతో ఏమేమో ఇంగ్లీ షుగా మాట్లాడి ఎలా వచ్చినవారు అలానే వెళ్లిపోయేరు. వారు దెయ్యాలింకారనీ, మన గ్రామాలపాలిట నేవతలవంటినారనీ, సాంఘిక సేవ నే పరమావధిగా పెట్టుకొని మన పల్లెలను బాగుచేయడానికి వచ్చేరిన,

అంగుకు గ్రామ మువసలుముక్క అనుజ్ఞ లేందే పిలులేదుకాబట్టి, ఈ మామగోజాలు పూరుకొన్నారనీ, రంగారావు ఎంత చెప్పినా గ్రామస్థుల అనుమానం పోలేదు. సోమమ్మ, కొమమ్మ నిశ్చయించుకొన్న నేమిటంటే, రంగారావు ఆ దెయ్యాలకి లొంగిపోయేనని.

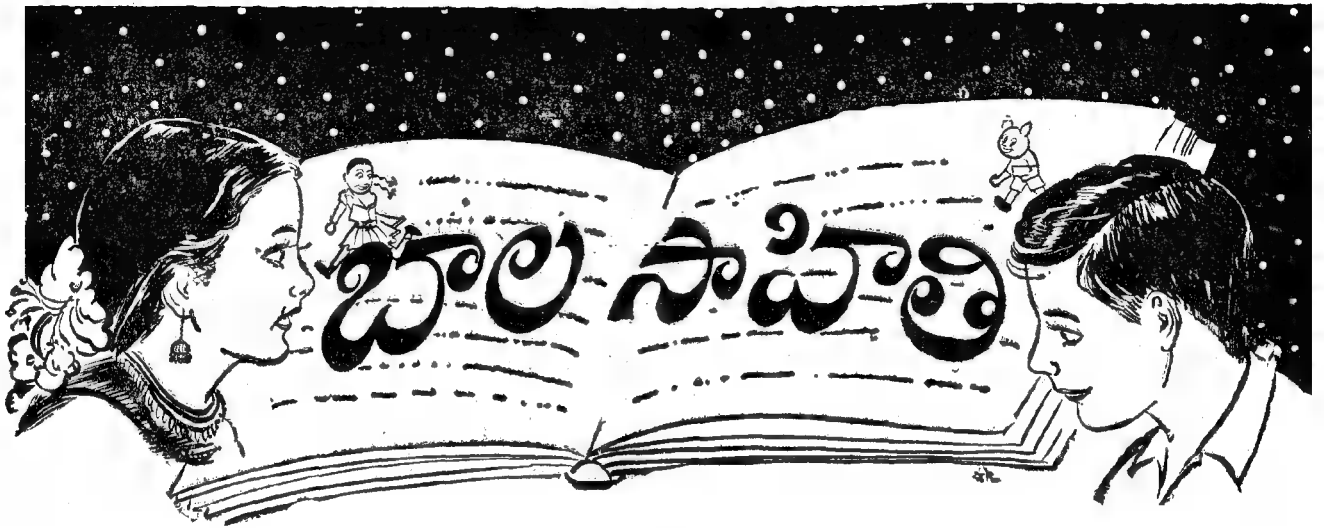
* * * ఆ యిద్దే కాక మరి రెండు యిద్ద కూడ ఆ దెయ్యాలింకేము చేసుకొన్నాయి. అయి దారుగురు వాళ్ళు కూడ పట్నం నుంచి వచ్చేరు. వారితో కొంత సామాను, ఒక వంటమనిషి, ఒక పనిమనిషి కూడ వచ్చేరు. వారు తెచ్చిన సామాన్లలో చాలమ్మటుకు గ్రామప్రజలు ఏవాడూ చూడనివే. ఆ మామ యిద్దే, ద్వారాలకు రంగులు, సమ్మాలకు పసుపు, కుంకుమ రాసేరు. పట్నంనుంచి తెచ్చిన పూలకుండ్లను ఇల్ల ముందు అందముగా అమర్చేరు. గ్రామస్థుల భయపందేవే రెలావున్నా ఈ యిద్దగారికి రాకండా పుండలేకపోతున్నారు. ఒకనాటి పుడగాన్న మూడు యిద్దముందర మూడు రంగుల జండాలు పాతేరు. రంగారావులాటి యువకులు ఎవరో ఒకరిద్దరు వెళ్ళేరు. మూడు ఇళ్ళకి ముచ్చటగా తెలుగులో వాసిన బోధులు కట్టేరు. రవణయ్య పంతులు బోధుడింతా లేచుకుంటున్న పిల్లలు ఆ పేర్లను “రామాపుర గ్రామ మహిళా మందిరము”, “రామాపుర గ్రామ వైద్యాలయము”; “రామాపుర గ్రామ ఉచిత విద్యాలయము” అని కూడబలుక్కొని చదువుకొన్నారు. ఆ ముగ్గురు యువకులూ అక్కడికి చేరిన పిల్లలందరికీ మితాయిలు పంచివెట్టేరు. “మీరు ఈ స్కూలుకి వచ్చి బుద్ధిగా చదువుకొనే, మీకు రోజూ ఇలానే మితాయి పెద్దాము” అన్నారు. పిల్లల ఆనందానికి మేరలేదు. “రవణయ్య పంతులు పిలకా హూతో; మేమా బోధ చదవం హోతో” అని గోలచేసుకొంటూ ఇళ్ళకి వెళ్ళిపోయేరు - కాని; తల్లిదండ్రులూ తమ పిల్లల్ని ఆ స్కూలుకి పంపడానికి ఇష్టపడలేదు. రంగారావు ఇద్దరు కొడుకులు మాత్రమే వెళ్ళుతున్నారు. వారము రోజులలో పట్నంనుండి ఓ పదిమంది పిల్లలు వచ్చేరు. వారి శుభ్రత, తెలివితేటలు చూసిన మీదట గ్రామ ప్రజలలో సంచలనము ప్రారంభమైంది. “రవణయ్య పంతులు బోధునిన్నాకు చదివినా అంతే! చూడు.. నిండా పదిరోజులు కాకమునుపే రంగారావు కొడుకులు ఇంగ్లీషు పేర్ల చదువుతున్నారు; చకచకా తెక్కలు ఎలా చేస్తున్నారో” అని శుశుప్తల బయలుపేరేయి ఇంతకీ కామినీ భూతాలు పెద్దవారిని బాధి

స్తాయి కాని పిల్లల్ని ఏమీ చెయ్యకని భూతాల పేరయ్య తీర్మానించేను. మరు నాటినుండి గ్రామంలోని పిల్లలంతా బిల బింగా బయలుపేరేరు కొత్తి స్కూలుకి. కొందరు రహస్యంగా చైద్యాలయనికి వెళ్లి మందులుకూడ తెచ్చుకొంటున్నారు. గ్రామంలో క్రమక్రమంగా మార్పు వస్తున్నది. ఇదివరలో వారు ముగ్గురి నుంచి వున్న భయం గ్రామస్థుల మనస్సులలోంచి దూరమౌతున్నది కాని సోమమ్మ, కామమ్మ మాత్రం వారి నమ్మకాలను వదిల లేదు. వారు ముగ్గురు తప్పక భూతాలననీ; లేకుంటే ఇంతయందిని ఇలా తనువేపుకు లాక్కోలేరనీ; ఇంక ఈ గ్రామానికి నాశనం దాపురించిందనీ; అశిగినవారిపోన అడగనివారితోను చెప్తున్నారు. అంతేకాక రాత్రివేళ కొరివి దెయ్యాలింకాదెయ్యాలి తున్నాయని, వారు ముగ్గురు ఆ దెయ్యాలిలో ఏదో శుశుప్తలబుతున్నారనీ, ఆ కొరివి దెయ్యాలిల చూడులక్రిందినుంచి తిరుగు నున్నాయి కాబట్టి ఇక అగ్గిధీమం గ్రామానికి తప్పనినీ, మగో భీతిని ప్రజలలో రేకెత్తించేరు. గ్రామస్థులందరూ రాత్రియేసరికి శుప్పిట(పాచాలు పెట్టుకొని కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

కొన్నిరోజులు గడిచేయి ఆ మామ సంస్థలు - ఆ ముగ్గురి నాయకత్వం క్రింద అభివృద్ధి చెందుతున్నాయి. అవి యిప్పుడిప్పుడే ప్రజల ఆదరాభిమానముల నందుకో గలుగుతున్నాయి. ఒకనాటి నిశీరాత్రిలో పూరుమగ్గ్యలో ఇళ్ళు అంటుకొన్నాయి. ఇళ్ళను అంటించి పారిపోతూన్న ఒకవ్యక్తిని పట్టుకొన్నారు. ఆ వ్యక్తి దెయ్య మో, మనిషి మాచేతీరిక గ్రామస్థుల కేడి? నంటనే ఒక గదిలోవుంచి తాళమువేసి మంటల వార్చడానికి బయలుదేరేరు. గ్రామస్థులంతాకలసి బహుకష్టంతో అనుంటలను ఆర్యేసరికి తెల్లవారింది. ఆ పద సమయంలో వారు ముగ్గురు చేసిననేవకీ, చిన్న, పెద్ద అందరివృద్ధి మూలలోను వారిపట్ల కృతజ్ఞతాభావము వెల్లివిరిసింది. గ్రామస్థులంతా వికలకంఠంతో “రంగారావు చెప్పింది ఆక్షరాలా నిజం. మీరు ముగ్గురూ మా గ్రామంపాలిట నేవతలు తల్లీ” అన్నారు. తనుకృషి ఈనాటికేవా ఫలించి గ్రామస్థులలో మార్పురచ్చినందుకు సంతోషించేరు వారు ముగ్గురు.

గ్రామమంతా దల్లబడి మంటలు అగి పోయిన తరువాత ఈ అసంతానికి కారణమైన ఆవ్యక్తిని, కాదు, కాదు, కొరివిదెయ్యాలిచ్చి గదిలోనుండి బయటికి లాగేరు. ఆవ్యక్తిపై చూసి గ్రామస్థులంతా ఆశ్చర్యపోయేరు. దెయ్యాలింకేయి పోయినందువల్ల పట్టుకూకు పడిపోయిన భూతాల పేరయ్య!

శ్రీ వత్స వారి
స్మై న్డె క్కె
కురదలకు, పుండ్లకు, దర్మవ్యాగులకు
దివ్యాంజనము.

రాము మారాము! ★

అలపర్తి వెంకటసుబ్బారావు

‘రాము’ అనే బాలుడు మా
రాము జేయసాగినాడు,
“అమ్మా! నా కాడుకొనగ
బొమ్మయొకటి కావాలె”నని.

వస్తు వస్తు నాన్నగారు
తెస్తారులే మంచిబొమ్మ!
పండుకొనుము బాబు! యింక
పక్క-వైతు చక్క-గాను”

అనుచు, తల్లి బ్రతిమాలెను,
అయిన, రాము వినడామెను!
పైపెచ్చుగ నీరీతిగ
పలికినాడు మెల్లగాను!

“నాన్న బొమ్మ తెచ్చినపుడే
కన్ను మూతు నమ్మ వేను!
పక్కలోన బొమ్మనుంచి
పండుకొనగ కోర్కెనాకు!”

ఇంతలోన రామునాన్న
ఇంటికి విచ్చేసినాడు.
అంతటనా రాము, నాన్న
నడిగినాడు యీరీతిగ,

“వస్తు వస్తు మంచి బొమ్మ
తెస్తా వని చెప్పెనమ్మ!
తెచ్చావా? నాన్న! బొమ్మ
తెస్తే చూపించునాకు”

“కొన్నాడను నీకోసం
కోతిబొమ్మ నొకదానిని
కాని, దారిలోన దాన్ని
కాకియొకటి తన్ను కెళ్లె!”

అని చెప్పెను రామునాన్న!
అటుపిమ్మట యేడ్చియేడ్చి
కన్ను మూసి నట్టి రాము
‘కల’గనె నీరీతిగాను!

* * *

‘కాపు కాపు’ మనుచుండెను
కాకియొకటి చెట్టుమీద!
చెట్టుకింద నిలచి బాలు
డిట్టు లడుగ సాగినాడు,

“కాకమ్మా! కాకమ్మా!
కాశేస్తే నాబొమ్మా?
ఏమిజేసు కొందువీవు,
యిచ్చివేయ వమ్మనాకు.

“మర్యాదగ తెచ్చియిచ్చె
మంచి తాయ మిడుదునీకు!
లేనియెడల భూమిమీద
పేర్చుబతుకు యింకనీకు!”

ఆమాటకు కాకి యపుడు
నమాధాన మొనగె నిల్లు,
“భాలకుడా! తొందరపడి
వలుకుచుంటివోయి నీవు!”

“మానమన్న చెరుగబోవు
లేక మైనగాని నీవు!
అందువలనె, నిజమేనని
అనుకొంటివి నాన్నమాట!

“మానిపించ నీదువీడ్చు
మాయమాట లిట్లు చెప్పె!
కాని, మీనాన్న నాడు
కొనలేదో బొమ్మ గూడ!”

“పోనీ, రేపైనానరె
కొని తెమ్మని అడుగువాడ!
కాకమ్మా! బొమ్మలనలు
కాశేయవు గదా నీవు?”

అని, అడిగెను బాలు డపుడు
అంత, కాకి యిట్లనియెను,
“ఒట్టు బెట్టుకొందునేను
చిట్టిబాబు! నమ్ము నన్ను!”

* * *

రాము లేచి తిరిగి మా
రాము జేయ సాగినాడు,
“అమ్మా! నా కాడుకొనగ
బొమ్మ యొకటి కావాలె”నని

అంత, రామునాన్న నాడు
నంతకెల్ల బొమ్మయొకటి
తెచ్చినాడు- రాముచేతి
కిచ్చినాడు ఆడుకొనగ!

కోడి పుంజులు

రెండు కోడి పుంజులు
లుండె నొక్క యంట;
పెంటి దాని కొరకు
రెంటి కాయె పోరు.

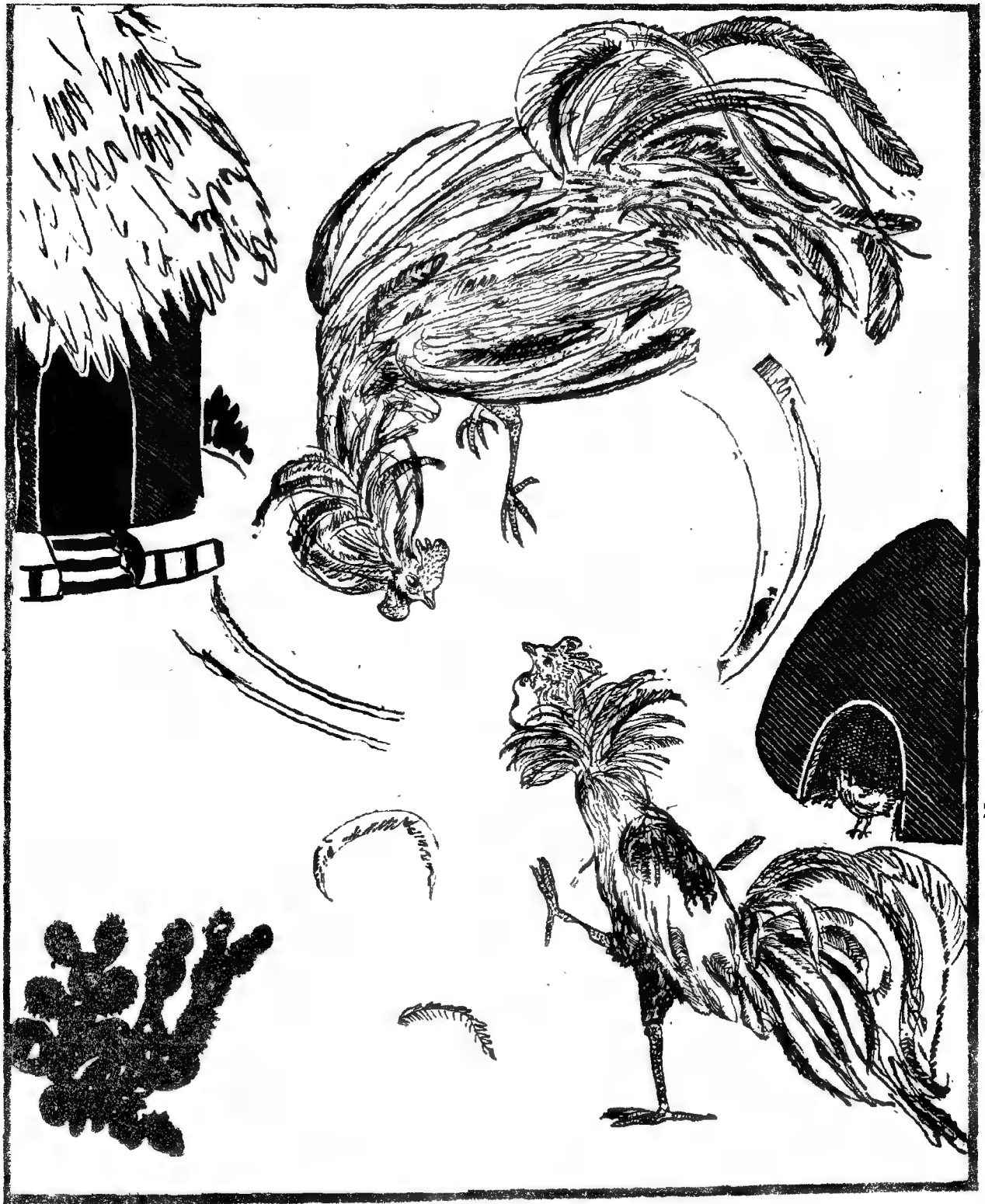
ముక్కులతో పొడిచి,
రక్కి, బరికి, కొరికి,
కుక్కుటములు రెండు
అక్కజముగ పోరె.

చివరకొక్క పుంజు
చిత్తు చిత్తుగాను
టడి పారిపోయి
గూడులోన దాగె.
గెలిచినట్టి పుంజు
గేలిచేయు చప్పుడు
ఇంటికప్పు మీది
తెక్కి కూయసాగె:

“ఎవ్వరింక నాకు
ఎదురు వచ్చువారు ?
దమ్ములున్న రండు,
దుమ్ము చేసివేతు !”
అని సవాలు చేసి,
అతిశయించి పలుక,
గగనమార్గమందు
ఎగురు దేగ వినెను.

కోపగించి దేగ
కోడి పుంజుకొడుకు
తిన్నగాను వచ్చి
తన్ను తెగిరిపోయె.

అంత, గూట దాగి
చింత నొండు పుంజు
సంతసాన పెంటి
చెంతజేరి నిలిచె.

నీతి

అహంభావ దుర్గుణము
అల్పత్వము సూచించును.

వినయముగల బలకాలికె
విజయమెప్పుడు కోల్పోవును.

(పెద్దకథ)

హర్షమయి

13

హెర్మియా వెళ్లి పడుక్కుని ఆలోచించటం ప్రారంభించింది. ఆలోచిస్తూనే ఆమెకు నిద్ర పట్టేసింది. కాని అదంతా కలతనిద్ర. అర్ధరాత్రి అయేసరికి ఆమెకు మెలకువ వచ్చింది. 'ఏ శ్లేషరూ సాయపడరు. నువ్వే పూనుకోవాలి.' అని ఎవరో చెపుతూన్న ట్లనిపించి దామెకు.

ఆమె వెంటనే లేచింది. తిన్నగా ఎగెయూసు పరుండేగడికి పోయింది. ఎగెయూసు ఉత్తిరోజుల్లోనే గాఢంగా నిద్రపోయేరకం. నాడు చక్రవర్తికి ఏర్పాటు చెయ్యడంలో చాలా అలసిపోయిఉన్నాడేమో, బట్ట తెలియకుండా నిద్రపోతున్నాడు.

ఆమె పిల్లిలాగ చప్పుడుచెయ్యకుండా తాళం చెవులకోసం వెలికింది. ఆమెకు వాటిజాడ కనపడలేదు. తలగడ్డకింద పెట్టుకునిఉంటాడని తోచి ఆమె మెల్లిగా తన చిట్టి చేతిని తలగడ్డకిందకు పోనిచ్చే సరికి తాళాలగుత్తి చల్లగా ఆమెచేతికి తగిలింది. వానికి ఎక్కడ 'మెలకువవచ్చిపోతుందో' అన్న ఆదుర్దాతో ఆమె కొంచెకొంచెంగా తాళాలగుత్తిని పైకి లాసి, మెల్లిగా ఆ గదిలోంచి బయటకు జారింది.

ఒకటి రెండూ కాదు, బోలెడుతాళాలున్నాయి ఆ గుత్తిలో. అవి చాలా బరువుగాఉండి ఆమె వాటిని రెండు చేతులా పట్టుకుంటేనేగాని మొయ్యలేకపోయింది. ఆమె వాటితో తిన్నగా హర్షపియుడు చెరపెట్టబడి ఉన్న గుత్తుపుళాలవద్దకు వెళ్ళి తాళంకోసం తడిమింది.

తాళంచిల్లు వైగా ఉండి ఆమెకు అందిందికాదు,

'పొట్టివాళ్ళకు పుట్టెడుబుద్ధి'లన్నట్లు ఆమెకు వెంటనే ఒక ఉపాయం తట్టింది. పనివాళ్లు తవ్వినమట్టిని తీసుకు పోయేబండి ఒకటి ఆదగ్గరే ఉండి కనపడింది. ఎలాగో శ్రమపడి దాన్ని తలుపువద్దకు లాక్కొచ్చి, ఆమె దాని మీద కెక్కి, తాళాన్ని అందుకోకలిగింది.

కాని ఆ తాళంచెవి ఏదో ఓ పట్లాన్ని ఆమెకు తెలిసిందికాదు. ■ గుత్తిలో పొట్టివీ, పొడుగువీ, మధ్య రకానివీ చాలా చెవులున్నాయి. ఉజ్జాయింపుగా ఏ రకంవి పడతాయో చూసుకుని ఆ బాజతు ఒక్కొక్క చెవినే పెట్టి చూసింది. ఆఖరికి ఒక పెద్ద చెవి తాళంలో పట్టింది.

కాని అక్కడితో ఆమె శ్రమ తుడ ముట్టలేదు. ఆ చెవి తాళంలో పట్టించేకాని ఆమె దాన్ని తిప్పలేక పోయింది. ఒక చేత్తో తక్కిన చెవులన్నీ ఎత్తి పట్టుకుని రెండోచేత్తో గట్టిగా తిప్పాలి చెవిని. ఆ పని ఆ బాలికకు సాధ్యమైందికాదు.

'ఇంతవరకూ వచ్చి తాళంతియ్యలేకపోతున్నా నేమిటి?' అని విచారించింది హెర్మియా. అప్పుడామెకు మళ్ళీ ఒక ఆలోచన తట్టింది. ఇలాగే ఒకమాటు తాళం తియ్యలేక హిపోలిటా చెవిరింగులో అట్లకాడకొనను దూర్చి తిప్పింది! అప్పుడు తాళం సులువుగా వచ్చేసింది. ■ సంగతి జ్ఞాపకంరావటంతోనే హెర్మియా వెంటనే వంటింటిదాకా పరుగెత్తివెళ్లి అట్లకాడను పట్టుకొచ్చింది. హిపోలిటా తిప్పినట్లే ఆ అట్లకాడను పెట్టి బలంకొద్దీ తాళంచెవిని తిప్పేసరికి కిట్టుమంటూ చప్పుడై తాళం తెరుచుకుంది.

పాలంకి వెంకటరామచంద్రమూర్తి

ఆ చప్పుడు వినిపించి ఎవరైనా వస్తారేమో అని ఆమె భయపడింది కాని ఎవరూ రాలేదు. ఆమె మెల్లిగా తలుపు తెరిచి లోపల ప్రవేశించి, 'హరప్రియా,' అని పిలిచింది.

కాని ఆమెకు బదులు రాలేదు. విశాలమైన శాలలో హరప్రియుడు ఎక్కడ పరున్నాడో ఆమెకు మొదట తెలిసిందికాదు. తలుపులు బారుపెట్టేసరికి వెన్నెల లోపల పడి హరప్రియుడు కాళ్ళు చేతులూ ముడుచుకుని దూరంగా ఒకగోడవార నిద్రపోతూన్న సంగతి ఆమె కనిపెట్టింది.

వాని బుజంమీద చెయ్యివేసి లేపబోయింది. హరప్రియుడు ఉలిక్కిపడి లేచి 'ఎవరు?' అన్నాడు. ఆమె, 'నేను; హిరణ్మయిని మెల్లిగా మార్చాను.' అంటూ వాని చేతికట్లను విప్పేసి, 'ఎలాగో తాళంతీసి తలుపులు తెరిచాను. త్వరగా ఇక్కడనుంచి పారిపోయి ప్రాణం దక్కించుకో!' అంది.

హరప్రియుడు నిద్రమత్తంతా పోయి ఒక్కగెంతు గెంతి నిలబడ్డాడు. 'నువ్వు ఒక్కరైతే వచ్చావా?' అన్నాడు.

'ఔను. ఎగెయూసును సాయపడమని కోరేను గాని లాభంలేకపోయింది. నేనే ఆఖరికి సాహసించాను. ఆలస్యంచెయ్యక త్వరగా మీ గుహచేరుకో. గాయత్రీ దేవి నువ్వెంతకూ రాలేదని బాధపడుతోంటుంది పాటికి.' అంది హెర్మియా.

హరప్రియుడు ఆలోచిస్తో నిలబడిపోయాడు. 'హిరణ్మయీ! నాకు నువ్వు సాయపడ్డావని తెలుస్తే నీకూ మీ నాయనకూకూడా ముప్పువస్తుంది' అన్నాడు.

'ఏమీ రాదు. నేను సాయపడ్డానని ఎవరికి తెలుస్తుంది? దేవతలు వచ్చి నిన్ను విడిపించుకుపోయా రనుకుంటారు. మీలాంటి మంచివాళ్లని దేవతలు రక్షించారంటే ఎవరైనా నమ్ముతారు.' అంది హెర్మియా.

హరప్రియునకు కృతజ్ఞతతో కళ్లు చెమ్మి గిల్లేయి. తనకు సాయపడటానికి ఇంత సాహసంచేసిన హిరణ్మయికి ఏ ఆపదా రాకూడదని వాడు ఆర్యుల దేవతలనందరినీ ప్రార్థించాడు. ప్రేమతో ఆమె చేతిని పట్టుకుని, 'హిరణ్మయీ!, మా అమ్మకు నువ్వంటే ఎంతో ఇష్టం. ఈ సంగతి తెలుస్తే ఆమె ప్రేమ కింక హద్దుండదు.' అన్నాడు.

వాడూ, ఆమె కొన్ని నిమిషాలపాటు అలాగే ఉండిపోయారు. 'నువ్వు త్వరగా పోకపోతే ఈ శ్రమ

వృథా విపోతుంది' అంది హెర్మియా.

'నిజమే.' అంటూ హరప్రియుడు ఆమెతోనహా శాలలోంచి బయటకొచ్చాడు. వెన్నెలలోంచి నీడల లోకి తప్పుకుని, 'వెడుతున్నాను.' అన్నాడు. వెళ్లనూ లేక ఆగనూలేక కొంతసేపు తచ్చాడి, ఆఖరికి గుండె నిబ్బరంచేసుకుని, చరచరా కోటను దాటి అడవిని ప్రవేశించి అదృశ్యమయ్యాడు.

హెర్మియాకు గుండెవైనుండి పెద్దబరువేదో తీసేసినట్లైంది. ఆమె మెల్లిగా మట్టిబండిని లాక్కు పోయి యధాస్థానంలో పెట్టింది. తాళపుగు త్రిని తీసుకు వెళ్ళి, ఇంకా గురుపెట్టి నిద్రపోతోన్న ఎగెయూసు తలగడక్రిందకు చేర్చింది. అట్లకాడమటుక్కి ఇంకా ఆమెచేతిలోనే ఉంది. చాలా అలసిపోయిఉండేమో. ఆమె ఆ ఇనపముక్క చేతిలోఉండగానే నిద్రపోయింది.

14

తెల్లవారింది. ఎగెయూసు ఖైదీని కాలకృత్యాల నిమిత్తం బైటకు తీసుకొద్దామని తాళం చెవులగుత్తితో అశ్వశాలవద్దకు వెళ్లేడు.

శాలతలుపులు బారెట్టిఉండి, పంజరంలోని పిట్ట పారిపోయిందని తెలవడంతోనే ఎగెయూసుగుండె ఝల్లు మంది!

నాకర్లలో ఒక్కొక్కణ్ణీ పిలిచి, 'ఏమయ్యాడు ఇండియను?' అని అడిగేడు. 'ఏమో' అన్నారు వాళ్ళంతా. వాళ్ళకేం తెలుసు, ఏం జరిగిందని?

ఎగెయూసుకు బుర్ర కిరిగిపోతోన్నట్లుతోచింది. ఇండియను కుర్రవాడు పారిపోయాడని తెలవటంతోనే చక్రవర్తి, రోహిలనూకూడా మండిపడతారు. తనకు రెక్కలాచ్చి అక్కడనుంచి ఎగిరిపోగలిగితే బాగుండు ననిపించింది. ఆ అడవిలోకి పారిపోతేనో పోనీ? లాభం లేదు; గ్రీకుసైనికులు ఇట్టే వెంటాడి పట్టుకోగలరు. ఆ భగవంతుడే రక్షించాలి. 'దేవుడా, అలెగ్జాండరు చక్ర వర్తి ఈ విందుల హడావుడిలో హరప్రియుని మాట మరిచిపోయేటట్లు చెయ్యి!' అని నిర్భాగ్యుడు ప్రార్థించటం మొదలెట్టేడు.

వాడు ఏడుపుమొహం పెట్టుకుని తనగదిని ప్రవేశిస్తోంటే హిఫోలియా ఎదురై, 'ఏమైపోయిందో' అని తెగ వెతికేను. పిల్లచేతిలో పెట్టుకు నిద్రపోతోంది దీన్ని! అంటూ అట్లకాడను చూపించింది.

హి ర జ్జ యి

బాధలో ఉన్న మనుష్యులు తమకన్నా లోకులైన వాళ్ళమీద చిరాకునడుతోంటారు. హిపోలిటా ఏమి చెప్పతోందో సరిగా వినిపించుకోకుండానే ఎగయూను 'నన్ను విసిగించక నీపని చూసుకో పోయి.' అన్నాడు. హిపోలిటా, 'అంత చిరాగ్గా ఉన్నా వేంబాబూ పొద్దున్నే? అట్లకాడ దాచేసి నన్ను వడిపించాలని దీన్ని తీసుకుపోయి. హెర్మియాకు నువ్వే ఇచ్చావనుకున్నాను!' అంది.

పొమ్మంటే పోక ఇంకా నిలబడి మాటాడుతో న్నందుకు దాదివైన అతనికి కోపంవచ్చింది. 'నీ అట్ల కాడ నేను తియ్యడమేమిటి?' అని కసరబోయాడు. కాని ఆ అట్లకాడను చూడటంతోనే ఎగయూను ఆలోచనలో పడ్డాడు. 'హెర్మియా తాళం తియ్యటం కోసం ఈ అట్లకాడను ఉపయోగించలేదుకదా! హరప్రియుణ్ణి వదిలెయ్యమని నిన్న నాతో చెప్పింది... ఈపిల్ల చేసిన పనే ఇది. ఎంతకైనా తగినది హెర్మియా! తాళం చెరిచి తిప్పలేక అట్లకాడతో సాధించి ఉంటుంది. చినా కనుక్కుంటాను.' అంటూ వాడు తిన్నగా హెర్మియాగదికి వెళ్లేడు.

హెర్మియా, వైస్యంతో వచ్చిన ఎగయూనును చూడటంతోనే వాణ్ణి ఘాల్లాడనివ్వకుండా తనే, 'బేను ఎగయూన్, హరప్రియుణ్ణి వదిలిపెడత నేనే! నిన్న సాయం చెయ్యమంటే చేశావుకాదు మరి. నన్ను రక్షించిన వాళ్ళకు నేను ఆనందలో తోడ్పడకపోతే ఎలాగ? నువ్వు నన్నేమన్నా పడతాను!' అంది.

వాడు కోపం, దుఃఖం ముంచెత్తుకురాగా, 'నన్ను నాశనంచేశావు! నా తలపై వెండ్రుకలన్నీ పిక్క మాటుగా తెల్లపడేటట్లు చేశావు!' అన్నాడు. ఇంకా ఏమనేవాడోగాని అంతలో వాళ్లకి అడుగులచప్పుడు వినపడింది. హెర్మియా హాలులోకి తొంగిచూసేసరికి చక్రవర్తి రోహిలనుతో మాట్లాడుతో ఎదురయ్యాడు. ఆయన హెర్మియాను చూసి, ముద్దుగా బుగ్గపట్టుకుని, "ఏవమ్మా, నిన్న రాత్రి ఏడిచావుకాని ఇప్పుడు సరదాగానే ఉన్నట్లున్నా నే? ఏమిటి కథ?" అన్నాడు.

హెర్మియా చక్రవర్తికి వంగి నమస్కరించి, 'ఇప్పుడు సరదాగానే ఉన్నానండి.' అంది.

'ఎందువల్ల? చందమామ నీకు చిక్కిందా?' అన్నాడు చక్రవర్తి నవ్వుతో.

'లేదుద్రాభూ. అందరికీ పెన్నెలనిచ్చే చంద మామ ఎత్తుగా ఆకాశంమీద ఉండడమే మంచిది' అంది.

'బలేపిల్ల!... రోహిలన్, మీ అమ్మాయి మంచే తెలివైనదోయ్!' అని మెచ్చుకుంటూ చక్రవర్తి ముందుకు సాగిపోయాడు. రోహిలను సంతోషంతో చక్రవర్తి ననుసరించి వెడుతో, ఎగయూనునుకూడా రమ్మని సంజ్ఞచేశాడు. ఎగయూను ముళ్ళమీద నడుస్తోన్న వాడికిమల్లే వెళ్లేడు. ఖైదీద్రవశ్శి ఎక్కడ వస్తుందో అని ప్రాణాలు 'టువ్వు, టువ్వు' మంటూనే ఉన్నాయి వాడికి. వస్తే ఏమిటి చెప్పడం? 'భగవాన్, ఆ ద్రవశ్శిరాకుండా చెయ్యవూ?' అని ప్రార్థిస్తోనే వెళ్లేడు.

మధ్యాహ్నం విందు అయ్యాక విశ్రాంతి తీసుకుని చక్రవర్తి, 'ఇంక మేము వెడతాం రోహిలన్. పరివారాన్ని సిద్ధంగా ఉండమను' అన్నాడు.

రోహిలను చెప్పకుండా ఎగయూను శరనేగంతో వెళ్ళి చక్రవర్తి గుట్టాన్ని సిద్ధపరిచాడు. చక్రవర్తి రికాబుపై కాలుపెడుతోంటే ఎగయూను, 'నేనెంత అదృష్టవంతుణ్ణి! చక్రవర్తి ఖైదీ మాట మరిచిపోయాడు. మరోక్షణానికి వెళ్లిపోతాడు! ఆయన వెళ్లేక రోహిలనుతో జరిగినదంతా చెప్పి క్షమార్పణ కోరుకుంటాను. వాళ్ళ అమ్మాయి చేసిన పనే గనుక ఆయన క్షమించక పోడు!' అనుకున్నాడు.

కాని ఎగయూను తా ననుకున్నంత అదృష్టవంతుడు కాదు. ఏమంటే ఆ ఆఖరిక్షణంలో చక్రవర్తికి ఇండియనుబాలునిమాట జ్ఞప్తికొచ్చింది. గుట్టం ఎక్కబోయినవాడల్లా ఆగిపోయి, 'ఆ ఖైదీని నాముందు పెట్టేరు కాదేమి?' అన్నాడు.

దానితో ఎగయూనుముఖం వెల్లిపూసినట్లు పోయింది. వాడు వణుకుతో, 'ద్రాభూ, క్షమించాలి. ఆ ఇండియనుబాలుడు తప్పించుకుపోయి, నా కొంప తీసేశాడు!' అంటూ చక్రవర్తిపాదాలపై పడ్డాడు.

15

హరప్రియుడు తప్పించుకుపోయాడనేసరికి అతెగ్గాండరుముఖం కోపంతో ఎర్రబారిపోయింది. అతడు రోహిలనువైపు తిరిగి, 'ఏమోయ్, ఇలాంటి చపటకా ఖైదీని వప్ప చెప్పేవు?' అన్నాడు.

రోహిలను చక్రవర్తికంటే ఎక్కువ ఆగ్రహంతో ఎగయూనుపైన మండిపడ్డాడు. వాడు తప్పిం

చుకుపోయాడంటే నీబుర్ర పోతుందని చాపకకూడా అశ్రద్ధచేశావన్నమాట! ఇంత దద్దమ్మవని నే ననుకోలేదు! నా పరువు తీసేశావు!' అంటూ నానాచివాట్లూ పెట్టేడు.

ఎగయూసు, 'ప్రభూ, నేను జాగ్రత్తగానే ఉన్నాను. తాళంపులు తలగడక్రింద పెట్టుకుపడు క్కున్నాను. నాకు తెలవకుండా తాళాలు తలగడక్రిందనుంచి పెల్లిపోయాయి' అన్నాడు.

'ఎవరు తీశారు? టైటికి తోడ్పడత ఎవరు? మీవాడా? లేక నా సైనికులలో ఎవడైనా? చెప్ప! తొక్క చీరించేస్తాను!' అని గర్జించాడు చక్రవర్తి.

ఎగయూసు మాట్లాడలేదు. 'తాళాలు తీస్తే ఎవరో తెలుసా? మాట్లాడవే?' అని ఉరిమేడు రోహిలను.

'తెలుసు ప్రభూ.'

'ఎవరో చెప్ప!'

ఎగయూసు మాట్లాడలేదు, 'మీ అమ్మాయే ఈ పని చేస్తా!' అని చెప్పలేకపోయాడు. రోహిలను తొందరచేసేసరికి వాడు, 'ప్రభూ, క్షమించాలి. నేను పేరు చెప్పలేను!' అనేశాడు.

దానితో చక్రవర్తికి వళ్లు మండిపోయింది. వీణ్ణి తీసుకుపోయి పెంటనే నేను చూస్తాండగా ఎదురుగా ఉన్న ఆ చెట్టుకొమ్మకు తాడుకట్టి ఉరితియ్యండి!' అని తన సైనికులకు ఆజ్ఞాపించాడు.

ఇంతవరకూ భయంతో వణికిపోతో మూసంగా గుమ్మంవద్ద నిలబడి చూస్తోన్న హెర్మియా, ఎగయూసును సైనికులు తీసుకుపెడుతున్నారనటంతో నే బాణంలాగ వచ్చి, చక్రవర్తిముందు నిలబడి, 'ఆగండి! ఎగయూసుది తప్పు లేదు. ఆ తాళాలు తీస్తే నేను! హరశ్రియుణ్ణి విడిపిస్తే నేను!' అంది.

చక్రవర్తి, రోహిలను, హిపోలిటా, వారేమి, వీరేమి, అక్కడున్న వాళ్లంతా లక్కబామ్మలకు ముట్లే రెప్పపెయ్యకుండా నిశ్చేష్టులై నిలబడిపోయారు. అలా గ్లాండరు తన కండ్లను తానే నమ్మలేకపోయాడు. మరుక్షణంలో హెర్మియా ఆయన పాదాలపై పడి, 'ప్రభూ, ఎగయూసును వదలండి; ఆ శిక్ష నాకు విధించండి!' అంది.

చక్రవర్తి కోపమంతా పోయి, దిక్కులు మారు మోగేటట్లు నవ్వుటం ప్రారంభించాడు. 'నువ్వు

చూడొస్తే లాడితెడులేవు! ఇంతపని ఎలాగ చెయ్యగలిగేవు? ఎందుకోసం చేసినట్లు?' అన్నాడు.

ఆమె తలఎత్తకుండానే అడవిలో తాను గాయపడి మూర్ఛపోయినప్పుడు హరప్రియుడు తనకు వీ విధంగా తోడ్పడినదీ చెప్పింది. 'వాళ్ల నివాస స్థానమైన ఈ పుష్కలావతిని ఆక్రమించుకున్న గ్రీకుల పిల్లనని తెలిసికూడా హరప్రియుడూ, అతని చెల్లెలు క్షమావతి, వాళ్ల తల్లి గాయత్రీదేవీ నన్ను తమకుటుంబంలోదాన్నిగా చూసి, నా గాయం నయమయ్యాక ఇక్కడకు సురక్షితంగా పంపేశారు. ప్రభూ, వినుజను తనకు జరిగిన అన్యాయాన్ని గూర్చి మనవిచేసుకుంటూ అర్జీలు సంపుకున్నాడట. సెల్యూకను ఆ అర్జీలు ప్రభువులకు అందనివ్వలేదుట.' అని బాలిక నిర్భయంగా చెప్పేసింది.

'నేను జయించిన ఈ సామ్రాజ్యాన్ని సెల్యూకను తన దార్జన్యంవల్ల పోగొట్టేటట్లున్నాడు చూస్తే!' అన్నాడు చక్రవర్తి. న్యాయం జరపటంలో శత్రువులనీ మిత్రులనీ తేడా చూపరాదన్న చక్రవర్తులలో అలా గ్లాండ రొకడు.

హెర్మియా హరప్రియుణ్ణి చెరలోంచి ఎట్లు విడిపించగలిగినదీ పూనగసుచ్చినట్లు చెప్పింది. అలా గ్లాండరు ఆశ్చర్యపోతో, 'అర్ధరాత్రివేళ నీకు భయం వెయ్యలేదా?' అన్నాడు.

'చంద్రుడున్నాడు కదండీ! పెన్నెలతో భయమేమిటి?' అంది హెర్మియా.

'అందరికీ పెన్నెల నిచ్చే చందమామ ఎత్తుగా ఆకాశంమీద ఉండడమే ముందినన్నావుకదూ, ఇందాకా నాతో? ఇందుకేనన్నమాట! బలేపిల్లవు నువ్వు!' అని మెచ్చుకుంటూ చక్రవర్తి రోహిలను వైపు తిరిగి, 'ఇంతటి ధైర్యమున్న పిల్లకు తండ్రి వైనం దుకు నువ్వు గర్వించాలి?' అన్నాడు. విశ్వజిత్తు అర్జీ మాట జ్ఞాపకంవచ్చి, 'ఏతే, ఈ ఇండియనురాజు ఎక్కడున్నాడివ్వు?' అని అడిగేడు.

"వాళ్లెక్కడున్నదీ ఎవరికీ తెలియనివ్వను" అని నేను గాయత్రీదేవికి మాట ఇచ్చాను ప్రభూ." అంది హెర్మియా.

'మాట ఇస్తే నిలుచవలసిందే మరి...రోహిలన్, ఈ వినుజను ఎక్కడున్నదీ తెలుసుకుని, మళ్లీ ఒక ఆర్జీ వ్రాయించి మాకు పంపు. జరుగవలసిన న్యాయాన్ని తప్పక జరిపిస్తాము. మేము మాసిహోనియా చేరు

ఆదిమమానవుని ఆయుధరాజము

అదొక కొండగుహ. ద్వారంవద్ద మోహం కూర్చుని ఎదురుగా కనిపించే చక్కని ప్రకృతి దృశ్యం చూస్తున్నాడు. గుహకు కొంచెం దూరంలో అరణిశిలలూ, గండ శిలలూ, బండరాళ్లూ ఉన్నాయి. వాటిమీద ఒకతొండ పరిగెత్తుతూ, గెంతుతూ ఆడుతోంది.

అది మధ్యాహ్నం సమయం. ఎండ తీక్షణంగా ఉంది. ప్రాణులన్నీ ఏ చెట్టునీడనో, రాతినిడనో చేరి కూచుంటున్నాయి. అవి మానవ జాతి ఆవిర్భవించిన కొత్తరోజులు. అప్పటి మనుషులు గుహల్లోనో, చెట్లమీదనో నివసించేవారు. భాష ఇప్పటిలాగ అభివృద్ధికాలేదు. వస్తువుల పేర్లు మాత్రమే వాడుకలో ఉన్నాయి. ■ పేర్లతోనే ఒకరి అభిప్రాయం ఒకరు తెలుసుకునేవారు. మోహం వాళ్ళ అమ్మదగ్గరికి వెళ్లి “అన్నం” అనేవాడు. అంటే “భోజనం తయారు చేశావా? నాకు ఆకలిగా ఉంది,” అని అర్థం. ఒక్కొక్కమాటనేతప్ప అనేకమైన మాటలతో సంభాషించుకోవడం అప్పటివారికి తెలియదు.

మోహాను ఇప్పుడు మీరుచూస్తే చాలా విచిత్రమైన జంతువు అని స్తాడు. పన్నెండేళ్ళ బాలుడైనా

ఏడేనిమిదేళ్ళ బాలుడంత ఎత్తు, లాఠామాత్రమే ఉన్నాడు. ముఖానా అరిచేతిలోనూ, అరికాలులోనూ, తప్ప మిగతా ఒళ్లంతా నూనూగు రోమాలు ఉన్నాయి. కళ్లు బాగా చిన్నవి; అవైనా లోతుగా, దగ్గరి దగ్గరిగా ఉన్నాయి. ముక్కు పెడల్పుగా, చప్పిడిగా ఉన్నది.

చిన్నవాడుగా కనిపించినా మోహం మంచిబలశాలి. ఇప్పటి మనుషులకంటే ఎక్కువ దూరం దూకగలడు ఎక్కువ వేగంగా పరుగెత్తగలడు. ఎటువంటి చెట్టవైనా సులభంగా, త్వరగా ఎక్కగలడు. ఎటువంటి నేలమీదైనా వేగంగా పరుగెత్తగలడు. కాలివేళ్లతో పట్టుకుని తలకిందులుగా చెట్టుకొమ్మ నుండి ఎంతసేపైనా వేళ్ళాడుతూ ఉండగలడు.

మోహంపక్కన అతని చెల్లెలు నీనా కూర్చుని కునికిపాట్లు వదుతోంది. అప్పుడప్పుడు కళ్లు తెరిచి అన్నకేసిచూసి, ఒకసారి చుట్టూ కలయచూసి మళ్ళీ కునికిపాట్లు వదుతోంది. ఆమెకళ్లు పెద్దవి, చురుకైనవి, అందమైనవి.

చివరికామెలేచి, కళ్లు నూనూమొకొని, అన్నని బుజంమీద తట్టింది. “ఏమిటి మోహం! ఇందాకటినుంచి

ఆలోచిస్తున్నావు?” అని అర్థంవచ్చేటట్లు ఒకముక్క వీదో అన్నది.

మోహం జవాబివ్వలేదు. పక్కన ఒక కర్ర ఉన్నది. దానికి ఒక కొన చాలా వాడిగా వున్నది. అది తీసి, తనకేసి తేరి పారచూస్తున్న తొండమీదికి రయ్యిన విసిరేశాడు. నీనా కిలకిల నవ్వింది.

సూర్యుడు పడమటిదిక్కుకు తిరిగాడు ఇప్పటి కాలమానం ప్రకారం సాయంత్రం నాలుగుగంటల వుతుంది. మోహం నీనాను వెంటబెట్టుకుని తన కర్రనిసిరిన వోటికి వెళ్లాడు. అతనికర్ర తొండకు తగలలేదుగాని, ఒక అరణిశిలకు తగిలింది. ఆ శిలలో ఒక చిన్న రంధ్రం ఉన్నది. అందులో కర్ర ఇరుక్కుని ఉంది. అందులో అది ఎలా గుచ్చుకున్నదా అని అతనికి చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది.

ప్రపంచంలోకల్లా మొట్టమొదటి గొడ్డలి ఈవిధంగా తయారైంది. కాని అది గొడ్డలి అని, దాన్ని ఆయుధంగా ఉపయోగించవచ్చుననీ మోహంకు తెలియదు. అరణిశిలను తీసి పారవేయడానికి మోహం చాలా ప్రయత్నించాడు. కాని కర్ర అందులోంచి ఊడి రాలేదు. ఇక కర్ర పనికిరాదని దాన్ని పైకెత్తి

హి ర జ్ఞ యి

కున్నాక మా విజయాన్ని తెలపటానికిని గొప్ప ఉత్సవాలలో పాల్గొనటానికి నువ్వు మీ అమ్మాయిని తీసుకుని రావాలి. మీ పిల్ల మా మెప్పు సంపాదించింది గనుక ఉత్సవంలో మహారాణితో బాటు రథంలోవచ్చే

అధికారం ఈమెకు ప్రసాదించాము.’ అని గుప్త మెక్కి పరివారంతో వెళ్లిపోయాడు. చచ్చిబ్రతికిన ఎన్నో యూసు హెర్మియాను యెత్తుకుని నాట్యం చేయటం ప్రారంభించాడు. (ఇంకా వుంది.)

గిరిగిరి తిప్పి పారవేయబోయాడు ఇంతలో అతనికి మెరుపులాగ ఒక ఆలోచన తట్టింది, దాన్ని ఆయుధంగా ఉపయోగించవచ్చునని. అలా గిరిగిరి తిప్పుతూనే దాన్ని ఒక ఎండుకొమ్మమీద కొట్టాడు. అన్ని వేపులా పడుతుండేది వాడిగా కత్తిలాగ ఉన్న అరణిశిల కొమ్మను తునాతునకలుగా తెగగొట్టింది. అన్నా, చెల్లెల్లిద్దరూ క్షణంసేపు దిగ్భ్రాంతిపొందారు ఈ వింత చూసి.

కొంతసేపైన తరవాత మోహా, నీనాను వెంటిసిసుకుని, తాము నివసించే గుహలకు దూరంగా ప్రవహించే చల్లని, తియ్యని సెలయేటికి బయలుదేరాడు. సాయంకాలం పూట అలా నడిచి సెలయేటికివెళ్లి, మంచినీళ్లు తాగిరావడం మోహా, నీనాలకి, వారి తల్లిదండ్రులకీకూడా అలవాటు. ఆవేశపిల్లలిద్దరూ మాత్రమే బయల్దేరాను.

మోహా ముందు నడుస్తున్నాడు. నీనా వెనకనడుస్తున్నది. హఠాత్తుగా ఆమె "హుష్" అని అగిపోయింది. దాపున అపాయంఉంటే, పసిగట్టడంలో ఆమె అన్నకంటే నేర్పరి. ఆమె అగిన మరుక్షణంలో మోహా కూడా అపాయం పసిగట్టాడు. గభాలున మెరుపులాగ పరిగెత్తి, దగ్గర్లో ఉన్న చెట్టుఎక్కి చిరారు కొమ్మకు ఎగబాకాడు.

అదే క్షణంలో నీనా కూడా ప్రాణరక్షణార్థం ఇంకో చెట్టుక్కిరింది. ఆడపిల్లలయినా, అన్నవలెనే ఆమెకూడా చెట్టు ఎగబాకడంలో నేర్పరి కన్నుమూసికన్ను తెరిచేటంతలో ఇద్దరూ చెల్లెక్కిపోయి అపాయంనుండి తప్పించుకున్నారు.

ఇంతలో దట్టమైన పొదరింటి నుండి మహాభీకరమైన వ్యాఘ్రురాజం ఒకటి దూసుకుని వచ్చింది. నీనా ఎక్కినచెట్టుకిందనే నిలబడి వైకి చూచింది. ఆమె ఎక్కిన చెట్టు తాటిచెట్టు కాదుగాని, కొమ్మలులేకుండా చాలా ఎత్తుగా పెరిగినకారణాన అలాగే ఉన్నది. దానిమీదికి ఎగరడము అసాధ్యమనుకున్నదో ఏమో, పెద్దపులి మోహాఎక్కిన చెట్టుకిందికి వచ్చింది. మోహాచేతుల్లో గొడ్డలితో అలాగే కొమ్మను అంటిపెట్టుకుని కూర్చున్నాడు.

అతడు ఎక్కినచెట్టు కొంత దూరంపోయాక, రెండు పెద్దకొమ్మలుగాచీలిపోయి పరిగింది. అందులో ఒక కొమ్మకు చివర మోహా కూర్చున్నాడు. పెద్దపులి హుమ్మని గట్టిస్తూ వైకెగిరింది. కాని చెట్టు చీలినచోటువరకూ ఎగరలేకపోవడం మూలాన, పట్టుదొరక్క, జారిపోవడం మొదలుపెట్టింది. అలా జారిపోతూపోతూ, ఒకచోట ఏదో ఆధారం దొరకడంవల్ల దాన్ని పట్టుకుని ఒకనిమిషం వేలాడింది. ఇంతలో దానికాళ్లు మరొక ఆధారం చూసుకుని చెట్టుమీద నిలిచాయి.

ఆవిధంగా అనరా చూసుకుని పెద్దపులి నమ్మదిగా చెట్టుపైకి పాకడం మొదలెట్టింది. చివరికి అది చెట్టు రెండుగా చీలినచోటికి చేరుకున్నది. మోహా ఎక్కినకొమ్మ నిలువుగా ఉన్నది. దానిమీదికి పాకడం చాల కష్టమైనదని. అదీగాక ఆకొమ్మ సన్నగా ఉండటం చేత పెద్దపులిబరుపు అది ఛరించలేక విరిగేదికూడాను.

అందుచేత పెద్దపులి ఏంచేయదానికితోచక అక్కడే ఉండి

మోహాను తీవ్రకోపంతో చూచింది దానికళ్లలో ప్రజ్వలించే పగచూసే సరికి మోహాకు విపరీతమైన భయం కలిగింది. చేతులు పట్టుతప్పి కింద పడిపోవలసినవాడే. కాని మళ్ళీ ధైర్యంతెచ్చుకుని కొమ్మను ఇంకా గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

ఇదంతా పక్కచెట్టుమీదఉన్న నీనా చూస్తూనే ఉన్నది. అన్న ఏమైపోతాడో అనేభయంతో ఆమె గజగజనడికిపోతున్నది అయితే అన్నఉన్నచోటికీ, పులిఉన్నచోటికీ దూరం చాలా ఉన్నది. అందుచేత పులి ఎంత ప్రయత్నించినా అతన్ని సమీపించలేదు. "మోహా! పరవాలేదు. పులి నీదగ్గరికి రాలేదు" అని

రొమ్మ దగ్గు

పెప్సో సలహా పెప్సో పేపిందండి

దగ్గు, కలహిం, గొండ్ల పుండ్ల, బ్రౌన్లెట్, ఆస్టెయింట్ ముప్పగింపు ప్రమాదాలు

కొనెక్టర్-కాన్సర్వింగ్ విధానం ముప్పగింపు పెప్సోలో కొనించండి. పెప్సో ఉద్భావక విధానం మొదలకే మొదలుపెట్టింది. పెప్సోలో అమూల్యమైన కొవలె పోషకము రొమ్మ, ఉపిరి విత్తం అంతర్భాగంలోకి పోరండుకాదు. అందువల్లనే పెప్సో పక్కరంగా దగ్గును నివారింది. దుంపను అరికట్టలేదు. కోవికరమైన క్షయంను పంపింది. ఉపిరికట్టండి గొంతుకత్తి, బరోవకదగ్గు కలిగిస్తుంది. పెప్సో-బాదనంపం కవి నైపుణ్యం పోషకము చేస్తాడు

పెప్సో పేపిందండి.

PEPS

క్రిమి సంహారకరమైన గొండ్ల, రొమ్మ, పేజెట్లు.

మద్రాసు పోల్ ఏజెంట్లు: దాదా & కంపెనీ పార్కు రోడ్ మద్రాసు-81.

హైజంప్

నాటో : ఎన్. సిరిథర్ — మద్రాసు.

అర్థంవచ్చేమాట ఏదో ఆమె అరిచింది.

అప్పుడు మోహా కిందికి చూశాడు. పులి చాలాదూరంలో వున్నది. అందుచేత ప్రాణాలకు భయంలేదు. కనుక ఇంకేమీ ఫరవాలేదనుకుని 'హాహాహా!' అని బిగ్గిరిగా నవ్వాడు. "పాపం పులి నన్ను తినేద్దామనుకున్నది. కాని దానికివ్యాఖ్య వస్తే" అన్నాడు. నీనా అదివిని తనుకూడా నగలబడి నవ్వుతూ "అవును, వస్తే!" అని అరిచింది.

ఇలా నవ్వుడంచూసి పెద్దపులికి వాళ్లు మండుకుపోయింది. న్యాయంగా తనకు ఆహారంకావలసిన ఈ మనుషునిద్దరూ, తనకు అందకుండా తప్పించుకుపోవడమేగాక తన్ను వేళాకోళంచేస్తున్నారని దానికి తెలిసిపోయింది. మోహా అక్కడితో ఆగక మరో తెలివి తక్కువపనిచేశాడు. ఒక ఎండు రెమ్మ వించి పులిమీదికి విసిరాడు. పులికి మరీ మండిపోయింది. వెంటనే పంజాలు రెండూ ఎత్తి మోహాణన్న కొమ్మను మోచింది. ఆ దెబ్బకు కొమ్మ పైకీ కిందకీ ఊగినలాడి పోయింది. కాస్తవుంచు మోహా కింద పడిపోయేవాడే. గట్టిగా పట్టుకున్నాడు, గనక సరిపోయింది.

పెద్దపులి కోపంతో మరేమీ చెయ్యలేక ఆదేవనిగా, మళ్ళీమళ్ళీ కొమ్మను బాదసాగింది. కొమ్మలైగ ఊగిపోతోంది. ఆ ఊపులతో మోహా కిందికి పైకి ఊగుతూ, పడిపోవడానికి సిద్ధపాతున్నాడు. అలా ఎంతోసేపు పట్టుకొని ఉండడం అసాధ్యమనీ, తాను, విసిరివేయబడడమో, లేక కొమ్మ విరిగిపోవడమో తప్పదనీ అతనికి తెలుసు.

(46-వ పేజీ చూడండి)

టై నీస్ కథలు - ఫెంగ్ స్వే ఫెంగ్ :

12. స్వార్థంలేని సామ్రాజ్యవాది

చెవుల పిల్లుల రాజ్యంలో ఒక నక్క అడుగు పెట్టింది. అదేం పాపమో, నక్కను అల్లం తదూరాన చూసేటప్పటికే చెవుల పిల్లులన్నీ ఎక్కడి ఎక్కడ చెల్లాచెదరై పోయాయి. అలా పారిపోతే ఎంత మంచి వాళ్లకైనా కోపం రాదూ? అందుకని నక్క వాటి వెంటబడి తరిమి, దొరికినన్నిటిని పట్టుకుని, వీలైనన్నిటిని చంపి, కడుపు పట్టినన్ని తిన్నది.

నక్క ఏదో దయ తలచి చెవుల పిల్లుల్ని తినేసిందిగాని, లేకపోతే ఆరాజ్యం ఎంత ఆరాజకంగా వుండేదో. అంతవరకూ కలకలలాడుతో, బిలబిలలాడుతో, గందరగోళంగా ఉన్న చెవులపిల్లులరాజ్యం ఇప్పుడు హాయిగా, ప్రశాంతంగా, శృశానంలాగ నిశ్శబ్దంగా ఉన్నది. తను చేసిన ఘన కార్యానికి నక్క ఎంతో సంతోషించినదై "ఇప్పుడు చూడు ఎంత బావుందో, ఈదేశం! ఆహా, ఏమి యీ ప్రకృతి రామణీయకం! ఏమి ఆహారసమృద్ధి! ఎంత మంచి ప్రజలు!" అనుకున్నది.

కొంచెంసేపు అలా అలా తిరిగింది. ఎక్కడా అలికిడిలేదు. ఏనుగు వుట్టింది. "అబ్బే, ఏం బాగాలేదు" అని నిట్టూర్చింది "ఎక్కడా ప్రాణి సంచలనం లేదేం బాత్రిగా? దేశ ఘంతా పాడుపెట్టేసినట్లయింది! ఎక్కడ చూసినా మృత కళ్ళెరా

లూ, ఎముకలూ! అంతా సర్వ నాశనమై పోయింది. శవాలుచూడు, దిక్కు మొక్కు లేకుండా పడి వున్నాయి!"

నక్కది అసలే దయార్థి హృదయం. ఆ శృశాన దృశ్యం చూసి దాని హృదయం మంచులా కరిగిపోయింది. వెంటనే చెవులపిల్లుల ఎముకలన్నీ పోగుచేసి గొయ్యి తవ్వి పూడ్చి పెట్టింది. తలపంకించి తన మంచితనానికి తనే ఇదైపోయి, "ఎవరూ లేక పోబట్టి నన్ను నేనే ఆభినందించుకోవల్సి వస్తోంది. ఇంకోళ్లయితేనా, ఈవాటికి నాకు బ్రహ్మరథం పట్టి ఉండురు. పాపం ఈ శవాలన్నిటిని నేను కాకపోతే ఇంకెవరు పాతివెడతారు? ఈ ప్రజలకి అంత్యక్రియలకి కూడా దిక్కులేకపోయే!" అని చింతించింది. సమాధిదగ్గర ఒకబల్ల కట్టి, దానిమీద "ప్రజలను కన్న బిడ్డలవలె పాలించిన ప్రభుత్వానికి ఇది స్మారక చిహ్నం" అని వ్రాసింది.

"ఏదో డయ్య గలిగినదంతా చేశాను. ప్రజలను కంటి రెప్పల వలె కాపాడాను. ఇంతా చేసి, నా వెంట ఏమన్నా పట్టుకుపోతున్నానా? లేదు. పూచీపుల్లకూడా పట్టుకుపోవడంలేదు. ఆహా! నేనెంత స్వార్థరహితుణ్ణి" అని ముచ్చటపడుతూ నక్క తనదారిని తాను పోయింది.

దీని మరో కొమ్మమొడికి చూకు
చామా అంటే, అవతలఉన్న
రెండోకొమ్మ అతను దూకితే ఆగ
లేదు. అందుచేత కొన్ని అడుగులు
దిగివచ్చాడు. అయినా ప్రయోజనం
లేకపోయింది. పులి అదేవిధంగా
కొమ్మను కొడుతూ ఉంది. దాని
భయంకరాకారం, అదుపులూ
మోహాను భయభ్రాంతుణ్ణి చేస్తు
న్నాయి.

ఆఖరికి ఇదేం లాభం లేదను
కున్నాడు. ఎలాగూ చావు తప్ప
దని తెలిచాడు. 'పెద్ద పులిమీద
ఒకదెబ్బతీసి మరీ దానినోట్లో
పడదాం' అనుకున్నాడు.

రెండుచేతులతోనూ గొడ్డలి
పట్టుకుని, నెమ్మదిగా కొమ్మమీద
జరుగుతూ, జరుగుతూ పెద్దపులిని
సమీపించాడు.

మోహం అంత ధైర్యంగా తన్ను
సమీపించడం చూసి పెద్ద పులి
అత్యాశ్చర్యంతో కొమ్మను
మోదడంమానివేసి అతనివంక తేరి
చూడసాగింది. మోహం మెరుపు
వేగంతో గొడ్డలిని గిరిగిరితీసి
కొమ్మమీద ఆనిఉన్న పెద్దపులి
పంజామీద కొట్టాడు.

అరణికిల అంతులు కత్తిలాగ
వదులుగా ఉంటాయని ఇదివరలో
తెలుసుకున్నారగదా. అందుచేత,
దెబ్బ పడి పడడంతోనే ఎముక,
కండరంలోనహా పంజా సరైన తెగి
పోయింది. గొడ్డలి కొమ్మలో అర
అంగుళంలోతున దిగబడింది
కూడాను. పెద్దపులి కాథతో పెద్ద
పెట్టున గాండ్రస్తూ, ఎగిరి కింద పడి
పోయింది.

"పెద్దపులి చచ్చింది! చారలపులి
చచ్చింది!" అని నీనా నంతోమంతో
చప్పట్లు కొట్టింది.

పెద్దపులి నిజంగానే చచ్చింది.
కిందపడడంలో ఒక కొమ్మమీద
పడి, నడుము విరగ్గొట్టుకుని మరీ
కిందపడింది. అంతఎత్తునుంచి కింద
పడితే ఇంకేముంది? చచ్చి పోయి
కుంది.

ఈవిధంగా చరిత్రలో మొదటి
సారిగా ఒకజాతుడు గొడ్డలి సహా
యంతో మానవజాతి శత్రువైన
పెద్దపులిని జయించాడు.

(అంగ్ల కథ ఆధారం)

కాకీ, కథకుడ్డా

(11-వ పేజీ తరువాయి)

"ఆ పక్కనున్నవాణ్ణి చూడు. అమ్మ
బూచాడులా వున్నాడు."

"బూచాడులా వుంటే ఏం కా బరే
భాషు కొట్టేడు."

మానవుని సంస్కారం కలివిధాల ప్రక
టితమాతూంది. కాకీ అంతా కనిపెడు
తూనే వుంది. రంగడి మొహంలో కళంత
మంత్రం వేసిపట్టు మాయమైపోయింది.
పుక్కిరి బిక్కిరైపోతున్నాడు, కథకుడు
ఆశ్చర్యంతో చూస్తున్నాడు.

"ఒరేయ్ చూశావురా?"

"నీమిటి?"

"ఆ అబ్బాయి చూ కజన్ బదర్ రా."

"అలాగా...?"

"ఆ అబ్బాయి చూ - చూ..." తడవకు
తున్నాడు రంగడు.

"దేలై గావోలు పాపం!..." అర్థం
చేసుకుంది కాకీ.

"అమ్మా దేలైలు కలసి వెళ్తున్నంత
మాత్రాన మన పెళ్ళవలు దిసిరే మాటలు
చూశావా?"

కథకుడు మాట్లాడలేదు.

"అయినా వాళ్ళు ననడమెందుకులే.
అసలు లోకమే అంత. పాడులోకం.
అంతా కాకిలోకం.." కథకుడుంట కక్క
కాడు రంగడు.

కాకీ కొత్తమంది. రంగడు తల వైక
త్రుడు. పైకి చూస్తున్న రంగడి పైపబడే
ట్టు గురిచూసి రెట్టచేసింది కాకీ. రక్కలు
విప్పి ఎగిరిపోయింది.

కలిసి కట్టుగా ఎగిరిపోతున్న కాకిమాక
తైపు కనురెప్ప చాల్చుకుండా చూస్తూ నిల
బడి పోయాడు కథకుడు.

★

రాజూ - పేదా

వెల రూ 2-0-0

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్ర గంధమాల మద్రాసు.

అమ్మ బిట్టు చెప్పవస్తాది...

డ్యూమెక్స్ విటమిన్
బి₆ ను గిరిగియున్నది-
అది బాలపాపబహుము
అనేవ్యాధిని
నిరోధించును-
అని ప్రతిబిడ్డకున్న
తెలుసును-
మరియు ఇంకా
అనేక విటమిన్లు
మూడనున్నవి

డాక్టర్ డ్యూమెక్స్ ను ముఖ్యమంత్రి మునుగుమర్ చూడండి!

జననమరణాలు

మూలం : ఎన్. కటో

అనువాదం : కె. రామచంద్రరావు

చివరకు దక్షిణ జపాన్ లోని చినిద్రి కక్కిన జోవుకూ మతానికి చేరాడు. సెంటాకో. అక్కడ అతను ఏడు దివారాత్రాలు ఏకదీక్షతో భగవంతుని ప్రార్థించాడు. సంచీ వి ఎక్కడ లభ్యమవుతుందో తెలియ చెయ్యమని అర్థించాడు.

ఏడవరోజు అర్ధరాత్రి సెంటాకో ప్రార్థనలో వుండగా జోవు కూ లీలగా ప్రత్యక్షమైనాడు.

“చాలా రోజులుగా నువ్వు చేస్తున్న ప్రార్థనలను ఆలకించాను. అమృతం అనేది ముఖ్యంగా ఋషి శ్వరులకే ప్రత్యేకించబడింది. నీలాంటి సామాన్యమైనవలకు అది లభ్యం కాదు. కాని నీకు మరోవిధంగా సహాయపడతాను. నిన్ను చిరం జీవులు నివసించేదేశానికి పంపిస్తాను. అక్కడివారందరు ఎప్పుడూ బ్రతికే వుంటారు” అని చెప్పి కాగితంతో తయారుచేయబడిన ఒక కొంగను ఇచ్చి అది ఎక్కి వెళ్ళమన్నాడు.

సెంటాకో ఆనందోత్సాహంతో “నేను భయంకరమైన సన్యాసిగా బ్రతకనక్కర్లేదు. చిరం జీవుల దేశంలో నిశ్చింతగా బ్రతికే అవకాశం తొందరలోనే లభించింది” అనుకున్నాడు.

తను కోరినదానికంటే ఎక్కువ ఫలితమే లభించింది. అందుకని అతను భగవంతునికి పదే పదే ప్రణామం చేశాడు. ఇంతలో ఆ కాగితపు కొంగ అతను సుఖంగా దానిపై కూర్చుని ప్రయాణించడానికి అనువుగా అంతంతగా పెద్దదైంది. అతను దానిపై ఆసీనుడైనాడు. అది రెక్కలను బారచాపి, అంత రిక్తానికి ఎగిరి, పర్వతాలను, నదీ నదాలను, సముద్రాలనుదాటి వేలకొలది మైళ్ళదూరంపోయి ఒక

చాలాకాలం క్రిందట జపాన్ లో సెంటాకో అనే ధనవంతుడు ఉండేవాడు. అతను మహాసుఖంగా జీవితం వెళ్ళబుచ్చుతుండగా ఉన్నట్టుండి ఒకనాడు చచ్చిపోతానేమో అనే భయం వట్టుకుంది. అప్పటికి అతనివయసు ముప్పైసంవత్సరాలు. ఈ విషయాన్ని గురించి అత సంతగా ఆలోచించేవాడో అంతగా భయపడుతూ వుండేవాడు. పుట్టినవాడు గిట్టక మానడని అతనికి తెలుసు. కాని ఆరోజువచ్చి తనమీద ఎప్పుడు పడిపోతుందోనని అతని ఆందోళన. ఈ ఆందోళన అతనిని పిచ్చివానిని చేసివేసింది.

పాతకాలపుకథల్లో కొండకు కొన్ని వందల సంవత్సరాలు బ్రతికి వున్నట్టు అతనికి తెలుసు. అయితే ఆకాలంలో అన్ని వందల సంవత్సరాలు బ్రతక వీలుంటే మరి ఈరోజునలేదా? కాని ఈ నాటి జీవితవిధానంలో ఏదో తప్పు ఉండి వుంటుందని అతని విశ్వాసం. తను ఈ బెడదను తప్పించుకోవడంకోసం తన కత్తినంతా వినియోగించి కృత నిశ్చయమైనాడు.

ఇతనిలా ఆలోచిస్తూ ఉండగా ఒకరు అతనికి చైనారాజు షిన్ నో షికోపై కథను చెప్పారు. ప్రసిద్ధ ప్రాచీనచైనారాజులలో అతనికొకడు సెల్యేయల్ రాజ్యంలోని ‘గ్రేట్ హాల్’ను అతనే కట్టించాడు. ధనధాన్యాలతో, భోగభాగ్యాలతో

తులతూగుతున్నా మరణ భీతితో నరమృతమవుతూ వుండేవాడు. తూర్పుసముద్రంలో హోరెయిజాన్ అనే ద్వీపం ఉన్నట్టున్నూ, అక్కడ అమృతం దొరుకుతున్నట్టున్నూ అతను విన్నాడు. విని తన ఆస్థాన సేవకుడు ‘జోవుకూ, అనేవానిని అందుకొరకు పంపించాడు.

హోరెయిజాన్ చేరి చేరగానే జోవుకూ కొంతమంది ఋషివుంగ వులను కలుసుకున్నాడు. వారికి అనంతమైన జీవితవిధాన రహస్యాలు తెలుసు. ఏ కారణంవల్లనో జోవుకూ తన దేశం తిరిగి పోలేడు. నిరీక్షిస్తున్న రాజును చేరలేడు.

అప్పటి హోరెయిజాన్ ద్వీపమే నేటి జపాన్ అనీ, జోవుకూ ఇంకా ఆ ఎత్తైన పర్వతాలలో దేనిమీదనో ఉండిఉంటాడనీ అతనికి ఇప్పటికి మూడువేల సంవత్సరాలకు మించిన వయసుంటుందనీ సర్వత్రా నమ్మబడుతూవుంది. అందుకనే నేటికీ జపాన్ లో అనేక పవిత్రస్థలాల్లో జోవుకూ సుదీర్ఘ జీవనప్రదాతగా ఆరాధింపబడుతున్నాడని వారి నమ్మకం.

ఈ కథను విన్నాడు సెంటాకో. అమృతంకోసం అన్వేషణ ప్రారంభించాడు. జోవుకూ బ్రతికివుండే పక్షంలో ఆ ఉన్నతపర్వత శ్రేణుల్లోని పవిత్రమతాలలో ఎక్కడో ఒకచోట కలిసికోగలనని అతని ఆశ. పర్వత ప్రాంతాలన్నీ తిరిగితిరిగి

★ జననమరణాలు ★

దీప్తిపాన్ని చేరింది. సెంటారోదాని నుండి దిగి దిగడంతో ఆ కొంగ తనకు తానుగా ముడుచుకు పోయి తన యథార్థరూపాన్ని పొంది సెంటారోచొక్కా చేతిలోకి దూరి పోయింది.

ఆ దేశం ఎంతో అందంగాను, సారవంతంగాను కనిపించింది అతనికి. కాని ఎక్కడా సాగుచేస్తున్న లక్షణాలులేవు. ఆ పట్టణాలు, పల్లెలు జననమర్థంగా వున్నాయి. కాని ఆ ప్రజలంతా సోమరుల్లావున్నారు. అతను అలాగే ఒకపట్టణంలోకి వెళ్లాడు. అక్కడి ప్రజలు ఎంతో ఆదరంతో అతనికి స్వాగతమిచ్చారు. వారు అతనిని మొదటగా అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే తన వెంట విత పూరితమైన మందును దేనినైనా తీర్చాడా అని. ఈ ప్రశ్న సెంటారోను ఆశ్చర్యచకితుణ్ణి చేసింది. అతను అటువంటిమందును దేనినీ

తేలేదని చెప్పగానే వారందరూ నిరుత్సాహపడ్డారు. కాని ఆ వ్యక్తి జపాన్ నుంచి వచ్చాడని అక్కడి ప్రజలు వార్థక్యంవల్ల మరణిస్తారని వారు తెలుసుకొని కొద్దిగా సంతోషించారు. చనిపోవడమనేది ఎలా వుంటుందో తెలుసుకోవచ్చుననేదే వారినంతో మానికి కారణం. ఆ సంతోషంతో వారు అతనికో మంచిబంగళాను ఇచ్చారు. మరణం గురించి చెప్పే గురువుగా గౌరవించ మొదలుపెట్టారు.

అక్కడి ప్రజలకు జ్ఞాపక మున్నంతవరకు ఏ ఒక్కరూ ఇంత వరకు రోగంతో బాధపడలేదు. చనిపోలేదు. మరి వింత ఏమిటంటే సెంటారోలాగ, ఇంకా ఇతర సామాన్యమానవుల్లాగకాక అక్కడి వారు చచ్చిపోవాలని కోరుతుంటారు. అది మంచిదనీ, కావలసిందనీ వారి అభిప్రాయం.

నిజానికి మాస్తే అక్కడి ప్రతి విషయం తలక్రిందులుగా సెంటారోకి కనబడింది. సెంటారో ద్వేషించేది వాళ్ళకు ప్రియమవుతుంటుంది. అతను ఆనందించేదానిని వాళ్లు తృణీకరిస్తారు.

ఎవరైనా వర్తకుడు విచారంబంధమైన మందులని అమ్ముతే కమవద్దనున్న డబ్బునంతా పెట్టికొంటారు. అయితే మందులు వాళ్ళ ఆరోగ్యాన్ని చెడకొట్టకపోగా మరింత బలాన్ని చేకూరుస్తాయి. వాళ్లు చిరకాలం జీవించివుండడం, మార్పులేకుండా వుండడం భరించలేకుండా వున్నారు సహించలేకుండా వున్నారు వాళ్ళకాక క్రితం తమ తమ జీవితాలను మూడు నాలుగు

వందల సంత్సరాలు తగ్గించుకుని వుండేవారు. ఇంక చచ్చిపోము అనే విషయం వారిని నిరంతరం బాధిస్తూ వుంది.

వారికి వార్థక్యంరాదు కనుక అప్పుడు వినియోగించుకునేందుకు డబ్బును నిలవచెయ్యనక్కర్లేదు. జబ్బు చేస్తుందనిగాని, ప్రమాదం వాటిల్లుతుందనిగాని భయం లేదు కనుక చాలానిర్లక్ష్యంగాను, నిర్లిప్తంగాను వుంటారు. వ్యాపారంలేదు. పరిశ్రమలు లేవు. అభివృద్ధి లేదు. పురోగతి లేదు. వందల సంత్సరాల క్రితం ఎలావుందో ఈనాడూ అలానే వుంది. వాళ్ళకు కాలగతితో సంబంధంలేదు. అభ్యుదయం అనే మాటను వారు విననేలేదు. వారికి తెలియనే తెలియదు. మూర్ఖులేక, పురోగమనం లేకపోతే ఆనందం ఎలా సాధ్యమవుతుంది. నిజంగా ఈ విశాలవిశ్వంలో సౌఖ్యం లేనివాళ్లు వాళ్లే!

కాని సెంటారోకి ఆనందమైంది. ఆ దీప్తిపం మొత్తంమీద సుఖజీవి అతరొక్కడే! “ఈజీవితంవల్ల అలసి పోను. నేను వేలకొలది సంవత్సరాలు జీవించి వుండాలనీ, ఆనందాన్ని అనుభవించాలనీ కాంక్షిస్తూన్నాను.” అని అనుకోసేవాడు. అతనికి సాధక బాధకాలేమీలేవు. మూడువందల సంవత్సరాలు గడిచేసరికి మహాధనవంతుడైనాడు.

అలానే సంవత్సరాలు గడిచి పోతున్నాయి. ఏకాకిగా వుంటున్నట్టు అనిపించింది. బాగా డబ్బు చేరింది. యవ్వనంలో వున్నాడు. ఎంతో దీర్ఘకాలం జీవించాడు కాని జీవితం ఎప్పుడూ ఒకేలాగ వుంది. దానిలో మాధుర్యమూ లేదు.

సంగంధికా సరస్వతీ తైలము

మెదడుకు, చర్మదనముకు, కన్నముకు, చెవి, వ్యాధులకు, 32 సం. సుండి ప్రపంచమంతటా పాడుతున్న ఒకసాగివాదినతెలియును యీ పేర్లలో ఒకటి ఉందరీ తద్ద దాడుకును.

ఈప్రెస్ మెడికల్ వర్క్స్ కాకినాడ.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
పీతారామ జనరల్ స్టోర్స్ (ప్రైవేట్ లిమిటెడ్),
విజయవాడ - 1.

మార్కులేడు. ఈజీవితంతో అతను విసిగిపోయాడు. తన దేశం ఎప్పుడు పోతానా, అక్కడి మార్కులనూ, చేర్చులనూ ఎప్పుడు చూస్తానా అని అతను ఉవ్విళ్ళూరుతూ వుండేవాడు.

చివరకు సెంట్రో తనకు ఈ చిరకాల జీవిత ప్రదాతలయిన జోవుకూను న్మరించి తన దేశానికి తనను చేర్చమని ప్రార్థించాడు.

అతను అలా ప్రార్థించాడో లేదో వెంటనే అతని చొక్కా చేతులనుంచి కాగితపు కొంగ రెక్కలను విదల్చి, విప్పకుంటూ వచ్చి చూస్తూండగానే పెద్దదైంది. సెంట్రో దానిపై అధిష్టించాడు. అది ఆ వెంటనే నిగిక్కెగసి పర్వతాలనూ, సముద్రాలను దాటుతూ జపాన్ మార్గం పట్టింది.

మార్గ మధ్యలో ఒక పెద్ద ప్రమాదం సంభవించింది. పెను తుపాను రేగింది. కాగితపు కొంగ తడిసిపోయి, ముద్దయిపోయి, ముడుచుకుపోయి సముద్రంలో పడి పోయింది. సెంట్రో మునిగిపోనుండిన సమయంలో భయకంపితుడై జోవుకూను రక్షించమని అర్థించాడు. కాని అతనికి సహాయపడేందుకు జోవుకూ రాకపోగా అతనిని భక్షించేందుకు ఒక పెద్ద సాత్ర చేప ప్రత్యక్షమైంది. భయంతో వణికిపోతూ, నిరాశ, నిస్పృహ ముప్పిరిగొనగా బిగ్గరగా “జోవుకూ రక్షించు! జోవుకూ రక్షించు” అని అరిచాడు.

ఆ అరుపులతో అతను నిద్రలేచాడు. మొదట్లో జోవుకూను ప్రార్థిస్తుండగానే అతనుమైమరచి నిద్రలో మునిగిపోయాడు. అటుపిదప జరిగినదంతా ఒక స్వప్నం మాత్రమే!

హఠాత్తుగా ఒక దేవదూత ప్రకాశవంతమైన కాంతితో ప్రత్యక్షమై సెంట్రోను ఉద్దేశించి ఇలా అంది.

“నేను జోవుకూ వద్దనుంచి వచ్చాను. చిరంజీవుల దేశం చూస్తే అవకాశం ఆయనే నీకు కలలో ఏర్పాటు చేశాడు. కాని నువ్వు అక్కడ జీవించడం దుర్భరమైంది. చనిపోవాలని వాంఛించావు. నీదేశం చేర్చమని ప్రార్థించావు. నీ కోరికలోని నిజాయితీని, పటుత్వాన్ని పరీక్షించేందుకు నిన్ను సముద్ర మధ్యలో పడేసి ఒక పెద్ద సారమీనును నిన్ను మ్రొగేందుకు పంపించాడు. నువ్వు భయనివ్వాలి ఉపై ఆర్తనాదం చేశావు. ఆ విధంగా నీ మరణ వాంఛ నిజం కాదని నువ్వేముజువు చేసికున్నావు.

“చనిపోవడం కాని, చిరకాలం మనడం కాని మానవసాధ్య విషయాలుకావు, అని తెలిసికో. నువ్వు సాగించే జీవితమే ఉత్తమమైనదీ, వాంఛనీయమైనదీ. జనన మరణాలు జీవకోటి స్వభావం. కనుక అమర జీవితం చిరకాలం జీవించాలని కోరుకోవడంగాని, అనంతకాలంలోనే మరణించాలని అనుకోవడంగాని, అందుకు ప్రయత్నించడంగాని వర్గ వ్యర్థ ప్రయత్నం. అటువంటివి కట్టిపెట్టు. నీ స్వగ్రామానికి తిరిగి వెళ్ళు. నీ యింటిలో హాయిగా, సుఖంగా కష్టపడి పనిచేసి జీవించు. అదే ఉత్తమజీవనం” అని చెప్తూనే దేవదూత అంతర్ధానమైపోయింది. సెంట్రో తన పూర్వపు గృహాన్ని చేరుకొని శేష జీవితాన్ని ఆనందంగాను, సుఖంగాను, ప్రయోజనకరంగాను గడిపాడు. ★

స్వీకారం

జ్యోతి:—మాసపులిక; సంపాదకుడు ధనికొండ వాసుమంతరావు; వెల 0 8-0. ఈ కొత్తపులిక ప్రారంభ సంచిక (సెప్టెంబరు, 1955) మా కార్యాలయానికి చేరింది. ఈ సంచికలో కథలు, గేయాలు, చిత్ర వార్తలు, విచిత్ర వార్తలు, నాటికలతో కూడిన 160 పేజీలున్నాయి.

మెరుపు తార:—“అభ్యుదయ సినిమా పత్రిక;” సంపాదకుడు జె. కృష్ణమరాజు. వెల 0 4 0; చిరునామా: 8/55, నవాబు పేట, నల్లూరు 2. ఈ పత్రిక ఆగస్టు 15 న వెలువరించిన ప్రారంభ సంచిక మా కార్యాలయానికి చేరింది. ఇందులో సినిమాలకు సంబంధించిన వార్తలు, విశేషాలు ఉన్నాయి.

అభ్యుదయ:—అభ్యుదయ రచయితల దినపత్రిక; సంపాదకుడు: అభ్యుదయ రచయితల సంఘం, విజయవాడ.

జూలై మాసానికిలో విజయవాడలో జరిగిన అభ్యుదయ రచయితల సమావేశాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ సంచిక ప్రకటించబడింది. 1948 లో స్థాపించబడిన అభ్యుదయ రచయితల సంఘం కొంతకాలంగా పనిచేయడం మానిపేసి, ఇప్పుడు తిరిగి పని ప్రారంభించింది. అభ్యుదయ సాహిత్య వాదం చాల కాలంగా మనకి పరిచితమైనదైనా, దానికి బలమైన సంప్రదాయాలను, ప్రమాణాలను సృష్టించే సాహిత్యం రాదని వంతగా రాతేదు. అభ్యుదయ సాహిత్యం పేరిట అనేకంగా రచనలు వెలువడినా, సాహిత్య రీత్యా మానినా నిలవలేని ఆ రచనలు అభ్యుదయ సాహిత్యం గా అసలు నిలవలేవు. సరియైన ప్రమాణాలు, విమర్శలు, మదింపు లేకపోవడంవలన వచ్చిన చిక్కు ఇది. ఈ చిక్కును ఈ సంఘం సరిచేయాలి అనే ముందే

ఈ సంచికలో ఉప్పల లక్ష్మణరావు, శ్రీశ్రీ, కొడవటిపిండి, రమణారెడ్డి, సోమసుందర్, గిడుగు సీతాపతి, నార్ల చిరంజీవి మున్నగువారి ఉపన్యాస వ్యాసాలు, అని సెటి, రాజమన్నులుగార్ల నాటికలు, కొన్ని గేయాలు, సభకు ప్రముఖులు పంపిన సందేశాలు ఉన్నాయి.

పిచ్చిలోకం: నాటిక; రచయిత ‘కార్యరీ’; వెల 0 8 0; ప్రచురణ: బాబాబీ పబ్లిషర్స్, తెనాలి. ★

బి. శాంతారాం నిర్మించిన టెక్నికల్ స్టూడెంట్స్ సొసైటీ, సంగీతచిత్రం "ఝనక్ ఝనక్ పాయల్ బాజే"లో నాయక నాయికా పాత్రలు ధరించిన గోపీకిషన్, సంధ్యా.

జెమినవారి "ఇన్సానియత్" హిందీచిత్రంలో బ్రదీప్ సాద్, డిలీప్ కుమార్, చీనారాయ్, కుమార్, దేవ్ ఆనంద్.

చిత్రాలలోని సామాజిక సందేశం

భారత్ భూమిలో ప్రస్తుతం కలదు కెద్ర చిత్రాలలో సటిస్తున్నాడు. నిత్యభారతి వారు నిర్మిస్తున్న "జుంట్ షోర్" కథలో ఒకటి. టిప్పుసుల్తాన్ కాలం నాటి గాయకుని జీవితకథ ఈ చిత్రానికి ఆధారం. ఆ గాయకుని వాక్ర భారత్ భూమిలో గలిస్తున్నాడు. ఈ చిత్రంలో నిమ్మకూడా సటిస్తున్నది. కళను విశ్రాంతి చేశారే కాదుగా, రాజా కనాట్ దిగ్భక్త్యం వహిస్తున్నాడు.

భారత్ భూమిలో సరిగ్గా మనో చిత్రం "అజాద్". కం-కే సంకల్పించుకుంటుంది. పి. చోపర్ ఈ చిత్రం నిర్మాత. కళ పండిట్ ముఖర్జీ కెన్నా ప్రాకారు. ఈ చిత్రంలో కూడా భారత్ భూమిలో, నిమ్మకూడా సటిస్తున్నాడు.

జి. కె. ఘోష్ ను వివాహ సూచన

సటి నాదికా పి. ఎల్. సంతోషి కైల్క్ చేసిన "గర్భాంగ్" చిత్రంలో తన పని సూక్తి చేసింది. ఈ చిత్రం నిర్మాత సర్గార్ చందూలల్ మ.

ఈ నాడం బొంబాయిలో జరిగిన ముఖ్య సంఘటన ఎన్. ఎమ్. ఎస్. నాయకుగా "అజాద్" చిత్రం కలలోత్పన్నం. ఈ ఉత్పన్నానికి గవర్నర్ మార్కెట్ట మెహతా ఆభ్యుత్తర వహించారు. ఆ సందర్భంలో నాయకుగాని బొంబాయి సినిమా పరిశ్రమలోని వివిధ సంస్థలు ఆభిసరించాయి. ఈ వివాదిరకలోత్పన్నం చేసుకున్న చిత్రాలలో ఈ చిత్రం మూడవది. ముఖ్య విశిష్ట స్టాన్ వారి నాగిన్, నాగృతి చిత్రాలు.

1351 సం. కె. టి. అందాల పోటీ సందర్భంలో దైకవచ్చిన సటి పీర్ కన్యాలో సినిమాల నుండి ఇక నిరవించుకున్నట్లే. ఎక్కడా ఒక చిత్రంలో కూడా పనిచే పోవడం నూలన ఈ మె ఇప్పుడు విందులు నెలనలైన నాటికి మాత్రం పోవడమన్నది.

"అజాద్" చిత్రంలో సటించిన సటి జగీన్ కూడా భారత్ గా నే ఉంటున్నది. 'వాదా' పలామత్ అనే చిత్రంలోను, సురొక చిత్రంలోను ఈ మె తొలగించ బడింది. దేవ్ ఆనంద్, కల్పనా సటించే "హుమ్ జైర్ గున్" చిత్రంలో చాలా చిన్న పేషం మాత్రమే ఈ మెకు లభించింది.

"సునియా సోల్ హై" తో కేరళాకి వచ్చిన ఆనితా సుహా మరొక చిత్రంలో నాయిక పేషం పేస్తున్నది. ఆ చిత్రంలో కేవ్ ఆనంద్ నాయక పాత్ర వహిస్తున్నాడు. ఆ చిత్రానికికా కేరళాపెట్టడం. మహేష్

నేపథ్య ఆర్థ్య ధియేటరువారి "జయసింహ"లో జయసింహుడుగా రామారావు, విజయసింహుడుగా కాంతారావు

ఆపరాధ పరిశోధక చిత్రం "సర్దార్"

జ్ఞాన ముఖర్జీ నిర్మించి, డైరెక్ట్ చేసిన "సర్దార్" హిందీ చిత్రాన్ని ఏ. వి. ఎస్. రివిల్డే వారు మద్రాస్, వెలింగ్టన్ లో ఈ నెల 2 వ తేదీన విడుదల చేశారు. దొంగల సర్దార్ ఒకటి పట్టుకోడానికి పోలీసు అధికారులు చేసిన ప్రయత్నాలు, వారినుండి తప్పించుకోడానికి సర్దార్ చేసిన ప్రయత్నాలు, చివరికి సర్దార్ పట్టుబడడం, అతడు పెంచిన బాలిక పోలీసు అధికారి రంజిత్ ను ఆఖరు పెండ్లిచేసుకోవడం వలె ఇతివృత్తంలో నడిచే ఆపరాధ పరిశోధక చిత్రం ఇది. దొంగల సర్దార్ గా అనుభవజ్ఞుడైన నటుడు జగదీష్ శేఖర్ చాలా బాగా నటించాడు. అతన్ని పట్టుకోడానికి

బయలుదేరిన పోలీసు అధికారి రంజిత్ గా ఆకోక్తుమార్ కూడా బాగా నటించాడు. రంజిత్ ను ప్రేమించిన బాలిక చంప పాత్రను బీనారాయ్, సర్దార్ ఉంపుడుకత్తె మైనా పాత్రను విగార్ ధరించారు. సంగీత దర్శకుడు జి. గో. హాస్. పౌమంత కుమార్, లతా, ఆకాభోన్ నే శ్రీబాక్ పాటలు పాడారు. *చిత్ర చరిత్ర వైయా" అని హేమంత్ కుమార్ పాడిన పాట అన్ని టిలోకి బాగుంది.

స్క్రిప్టు రచన, దర్శకత్వం నిశ్చలంగా ఉన్నాయి. అందుచేత ఈ బాపతు చిత్రం అవసరమైన 'సప్లెస్' బాగా పోషించింది. ప్రతిసారి ముందేవుతుందా అని ప్రేక్షకులకు ఉత్కంఠ కలిగించడంలో దర్శకుడు కృతకృత్యుడైనాడు.

ఆఖరులో 'దొంగమనిషే' ననే ఆభిప్రాయం కలిగించడానికి ప్రయత్నించడం అసహజంగా, అసహ్యంగా ఉన్నది. నేరస్థునిమీద సానుభూతి కలిగించాలంటే,

అసలు పాత్ర పోషణయే భిన్నంగా ఉండాలి ఎంతో ఉదాత్తమైన ఆశయాలు, స్వభావం గల మనిషి వేరం చేసినప్పుడు మాత్రమే వానిమీద సానుభూతి కలిగించడానికి వీలుంటుంది. దుష్ స్వభావం గల నేరస్థుడిమీద సానుభూతి కలగదు. హాల్మిడ్ 'క్రైమ్' చిత్రాల పద్ధతిని అనుసరించాలని ఇటీవల హిందీ నిర్మాతలు చేస్తున్న ప్రయత్నాలు చాలా అవరోగ్యకరమైనవి.

రూ. 1,10,000

బరాలీ రాఫీల్ నారిచే, 585 ప్రైజులలో పంచుచున్నది. ప్రధాన పోషకులు బరిస్సా గవర్నరు; ప్రెసిడెంటు - బొంబాయి గవర్నరు; వైస్రాయి ప్రెసిడెంటు బరిస్సా ప్రధాన మంత్రి. టిక్కెటు రూ. 1/-

వివరములకు : హం నన్సు (A) ప్రస్పగుండురు, (గుంటూరు జిల్లా).

భారతీయ చిత్రాలకు విదేశాలలో మార్కెట్

భారతీయ చిత్రాలకు విదేశాలలో తగినంత మార్కెట్ ఎందుకు లభించడం లేదో కారణాలు ఆలోచించి, మార్కెట్ సంపాదించటానికి కృషిచేయవలసిందిని వి. కె. కృష్ణమూసనగారు ఇటీవల మద్రాసులో గిని టెక్నిషియన్ల సంఘం చేసిన సన్మానానికి సమాధానమిస్తూ చెప్పారు.

చలనచిత్రాలు శత్రులం విశ్వాదంసమే కాదనీ, చలనచిత్రం ఒక ప్రత్యేక కళ అనీ కృష్ణమూసనగారు ఉద్ఘాటించారు. భారతీయ చిత్రాలు విదేశాలలో ప్రదర్శింపబడక పోవడానికి చాలా కారణాలున్నాయనీ, అత్యధిక చిత్రాలు నిర్మించే అమెరికాలో కూడా, సినిమాస్కోప్ మొదలైన కొత్త టెక్నిక్లు వచ్చి ఆర్థికపరిస్థితిని తారుమారు చేస్తుండడం చేత చలనచిత్ర నిర్మాణం కష్టమైపోతున్నదనీ, మరొక అయిదాకేళ్లలో కొత్త టెక్నిక్ల మూలంగా మనము

చిత్రాలకు స్థానము ఉండదనీ ఆయన తెలిపాడు.

“భారతీయ చిత్రాలలో ఎక్కువభాగం పారాజిక్లాలో, తేక “సాంఫిక్లా” అనబడేవో కావడంచేత వీటికి విదేశాలలో సముచితస్థానం లభించడంలేదు. “సాంఫిక్లా” చిత్రాల వలన బడే వాటికి స్థానికంగా మాత్రమే ఆదరణ ఉంటుంది తప్ప విదేశాలలో వాటిని అర్థం చేసుకోవడం కష్టం. ఆ దేశాలలో పరదేశచిత్రాలపై నిర్బంధాలుకూడా అనేకం ఉన్నాయి. భాష తెలియకపోవడం, మన చిత్రాల పాడుగు ఎక్కువగా ఉండడంకూడా కారణాలే. భారతీయ చిత్రాల్లో పాటలుతీరి చిత్రాలులేవు. పాశ్చాత్య చిత్రాలలో సంగీతానికి చాలా తక్కువ స్థానంమాత్రమే ఉంది. చిత్రపరిశ్రమలో ఆసక్తి గలవారందరూ ఈవిషయాలు ఆలోచించి, విదేశాల్లో మార్కెట్ సంపాదించాలంటే తమ పద్ధతులను మార్పుకోవలసి ఉంటుంది.

మన చిత్రపరిశ్రమ వయస్సు 80 ఏళ్లు మాత్రమే. ఇతరదేశాల మార్కెట్లో కొరవడడానికి ఇది చాలదు. పాశ్చాత్య దేశాలు ఆంతర్యపూర్వంనంచీ కృషిచేస్తే

స్వాయి కనుక ఆ దేశాల చిత్రాలు ప్రవేశపు సలహాలలకూ చొప్పుకుపోగలిగాయి. తీవ్రకృషి చేస్తే మనకూడా కృతకృత్యులం కాగలము,” అని కృష్ణమూసన్ అన్నారు.

“మనదేశపు పరిస్థితులకు పూర్తిగా భిన్న పరిస్థితులుగల దేశాల్లో మన చిత్రాలకు ఆదరణ కష్టమవుతుంది. దీక్షిణ అమెరికా దేశాల్లోను దూరప్రాంత్య దేశాల్లోను కొంత మార్కెట్ దొరకవచ్చును,” అని ఆయన చెప్పారు.

విదేశాల్లో మార్కెట్ సంపాదించడంలో ప్రభుత్వ సహాయం అనేకీందవద్దనీ, కాకపోతే ఎగుమతి నిర్బంధాలను ప్రభుత్వం సడలించదగియున్ననీ, వర్తిశ్రమలోని వారే పరస్పరం సహకరించి విదేశాలకు తమ చిత్రాలను ఎగుమతిచేసే విషయమై కృషిచేయాలనీ ఆయన ఉద్ఘాటించారు.

ప్రతిష్ఠాపిత సంజ్ఞాగూడు పండ్లసాది యా	
అగత్యమైన కుటుంబ బాధలములు	
కాస్మస్	కస్తూరి మాత్రము 9-0-0
కర్జున్	గోరూప మాత్రము 8-0-0
బాలక్స్	విగ్రహమగుట మాత్రము 9-0-0
మా మందుల పూర్ణ చాటరాకు వ్రాయుడు	
యన్వెటర్ కోసర్జి, బంబయ్ వద్ద, మద్రాసు-1 నిజమవారి	

తగ్గరలో విడుదలకానున్న రాజ్ కపూర్ చిత్రం “శ్రీ 420”లో నాట్యించేస్తున్న నాదిరా.

అపరాధ పరిశోధక చిత్రాలపై నిషేధం

నేరం, హింస, భ్రష్టాచారం, దొంగతనం, కుపాకీ యుద్ధాలు మున్నగువానిని, బాల నేరస్తులను తీసుకొని ఇతివృత్తాలు అల్లిన విదేశ చిత్రాలను నిషేధించడానికి భారత ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. దేశంలో ప్రదర్శింపబడుతున్న విదేశ చిత్రాలను విశ్రుతంగా పరిశీలించినమీదట, ప్రజాభిప్రాయాన్ని గమనించినమీదట, అటువంటి చిత్రాలు చిన్నవారిపై కనబరచే ప్రభావాన్ని చూచినమీదట ప్రభుత్వం ఈ నిర్ణయానికి వచ్చింది.

చలనచిత్రాలు విశేష ప్రధానము లైనప్పటికీ, నేరం, హింస చూపించే చిత్రాలు ఆరోగ్యవంతులైన విశేష సాధనాలు కావని ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడుతున్నది. అటువంటి చిత్రాలపై బిటన్ లో అమలు జరపబడుతున్న నిర్బంధాలు, అమెరికాలో కూడా వాటిపై ప్రబలుతున్న నిరాదరణ ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి దోహదమైనవాయట.

జెక్ చిత్రాలు

భారతీయ చిత్రాలను ఇచ్చి జెక్ చిత్రాలను తీసుకునే పద్ధతిమీద ఇటీవల భారత దేశం వచ్చిన జెకోస్టావాక్ ఫిలిం ప్రతినిధి వర్గానికి, బొంబాయిలోని ఇంజో యూరోపియన్ ఫిల్మ్ ఎక్స్ పోజిటారిటీ ఒప్పందం జరిగింది. ఆవారా, నో బిఘా జమీన్, సాంబాన్, రాపీ చిత్రాలను ఇచ్చి కొన్ని జెకోస్టావాక్ చిత్రాలను తీసుకోడానికి ఒప్పందం జరిగింది.

మిస్ మేరీ సీటన్

భారతదేశంలో చలనచిత్రాలపై ఉత్తమాధిపత్యం వ్యాపి రిచ్చేందుకు భారత ప్రభుత్వంచే ఆహ్వానింపబడిన మిస్ మేరీ సీటన్ ఈనెల ఖరలో భారతదేశం రావన్నది. ఈమె

పుస్తకం

అన్ని కాలాంకు పనికి వచ్చే పుస్తకము. కోక్ గ్రామర్, ఇదివరకెన్నడూ మీరు చదివి ఉండని చాలా ఉపయోగకరమైన వ్యాసాలు ఉన్నవి. ఈ పుస్తకం విద్యార్థులు, విజ్ఞానాన్ని ఇస్తుంది. కొమ్మంతో

ఉంది. మీ ఆల్బమ్ కు మంచి పొడోయి గరి గరి పెట్టకు నేరే దయచేసి ఆర్డరు చేయండి. వివిధ రకాల పోజులు. గెండా కలిసి రు. 6/-

H. H. Stores (Apw) P. B. No. 51 Meeru.

ప్రముఖ రవ్వన్ దర్శకుడు కీ! కీ! ఐజెన్ స్ట్రీన్ స్నేహితురాలు; అయిన జీవితకథారచయిత్రి. ఐజెన్ స్ట్రీన్ మెక్సికోలో తీసిన "భండర్ ఓవర్ మెక్సికో" చిత్రంతాలూకు కొన్ని భాగాలను ఈమె "టైట్ ఇన్ ది సన్" అనే చిత్రంగా నిర్మించి విడుదలచేసింది. రవ్వన్ చిత్రనిర్మాణ పద్ధతులలో ఈమె ప్రత్యేక కృషిచేసింది.

సినిమా వార్తలు

తెలుగులో అపార విజయం ఆర్జించిన "రోజులు మారాయి" చిత్రాన్ని సారథి వారు తమిళంలో పునర్నిర్మించ నున్నారు. తెలుగు చిత్రానికి పనిచేసిన టెక్నిషియనులే తమిళ చిత్రానికి కూడా పనిచేస్తారనీ, తారాగణంలో మాత్రం మార్పు ఉంటుందనీ తెలుస్తున్నది. పాటల రికార్డింగ్ త్వరలో మొదలుపెడతారనీ, సంభాషణల రచన పూర్తి అయిందనీ కూడా తెలుస్తున్నది.

వి. కాంతారాం నిర్మించిన టెక్నికల్ చిత్రం "యునక్ యునక్ పాయర్ బాడే" ఈనెల విడుదల అవుతుందని తెలుస్తున్నది. ఈ చిత్రం తాలూకు కాపీలు లండన్ లో ప్రింట్ చేయించారు. అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనకు ఇంగ్లీషు సబ్ టైటిల్స్ కూడా తయారు చేయిస్తున్నారు. ఈ చిత్రం మద్రాసులో ఇంగ్లీషు చిత్రాలు మాత్రమే ప్రదర్శించే మిడ్ లాండ్ లో ప్రదర్శింపబడుతుందని ప్రకటించబడింది. వృత్తికరమ సంబంధించిన ఇతివృత్తంతో తయారైన ఈ చిత్రంలో చక్కని వృత్తాలు, సంగీతం ఉన్నాయట. నాయక నాయికా పాత్రలను వృత్తి దర్శకుడు గోపీచంద్ర, సంధ్యా ధరించారు.

నర్తకి మిస్ నహీదా.

సిద్ధముగా ఉన్నది
టామ్ సాయర్ ప్రపంచయాత్ర

అనువాదం :

నందూరి రామకౌశానరావు

వెల రు 2-0-0

రచాలాఖర్చు ప్రత్యేకము

ఆంధ్రగ్రంథమాల - మద్రాసు 1.

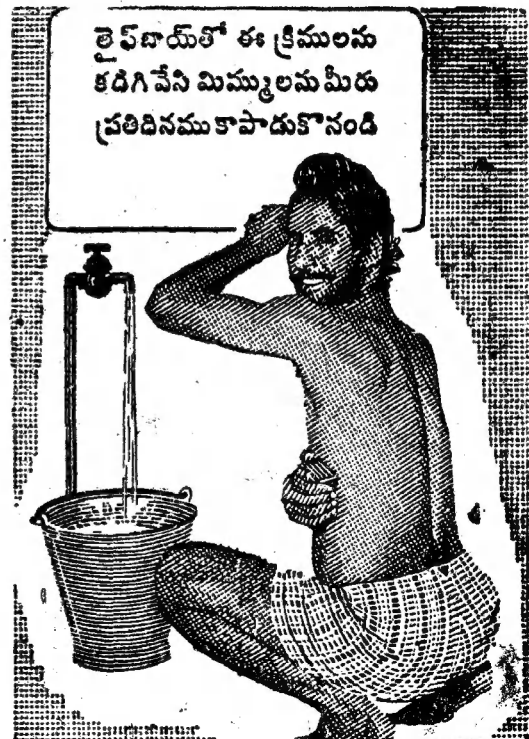
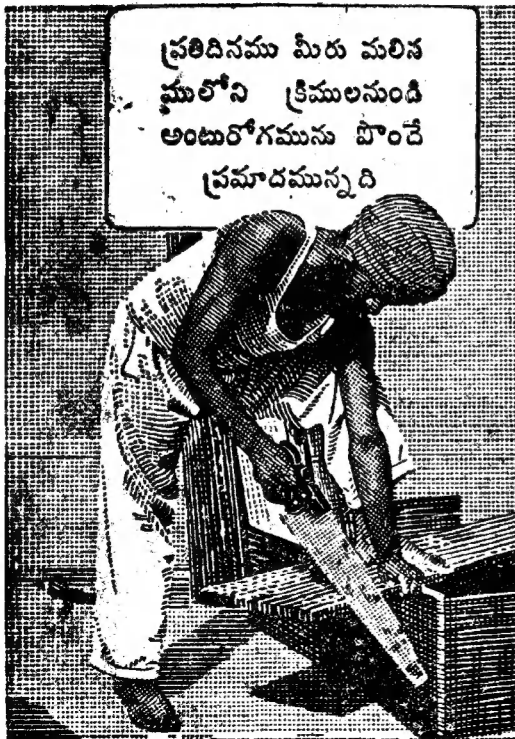
హిందీనటి చాంద్ ఉస్మానీ.

Printed and Published for Nageswara Rao Estates Ltd., by S. Radha Krishna at The Andhra Patrika Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras-1. Editor : S. Sambhu Prasad.

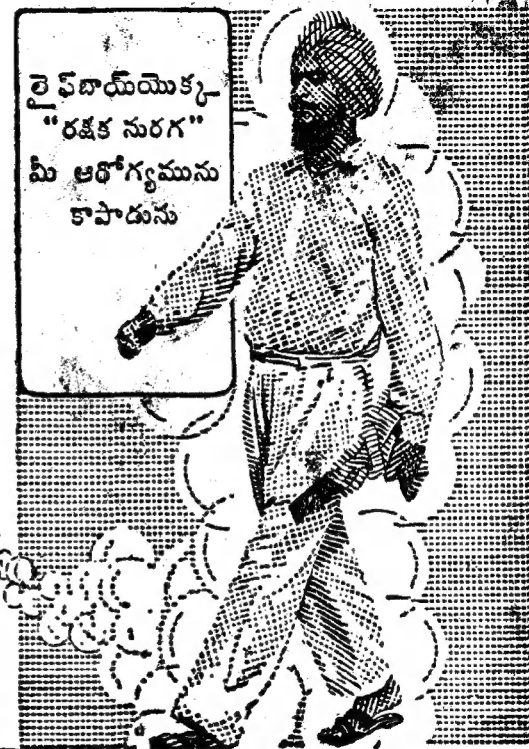
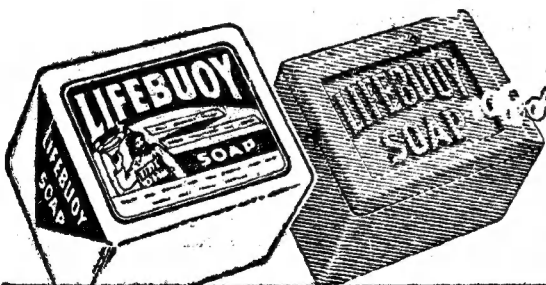
రాధామాధవలాస్యం

—అమలాపురపు భాస్కరరావు, శ్రీకాకుళం.

లైఫ్ బాయ్
సబ్బు

ప్రతిదిన మరియుములోని క్రిముల
నుండి మిమ్ములను కాపాడును

ఇండియాలో తయారుచేయబడినది

L. 251-X.62 TL